

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

1 IDENTIFIKACIJA SNOVI IN PODJETJA

1.1 Identifikator izdelka

Ime snovi: Kalcijev oksid
Sinonimi: Apno, Žgano apno, Ne-gašeno apno, Gradbeno apno, Kalcijev oksid, Kalcijev monoksid, Živo apno, Kalciniran apnenec, Agro apno.
Kemijsko ime in formula: Kalcijev oksid – CaO
Trgovsko ime: Živo apno, Agro apno
CAS: 1305-78-8
EINECS: 215-138-9
Molekulska teža: 56.08 g/mol
REACH Registracijska številka: 01-2119475325-36-0114

1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi in odsvetovane uporabe

Preverite identificirane uporabe v Tabeli 1 v Dodatku tega varnostnega lista.

Odsvetovane uporabe: Ni odsvetovanih uporab.

1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista

Ime: **InterCal Slovenija, proizvodnja apna in apnenca d.o.o.**
Naslov: Savska cesta 1, 1410 Zagorje ob Savi
Telefon: n.c.: +386 (0)3 56 55 560
prodaja: +386 (0)3 56 55 583
Telefaks: +386 (0)3 56 55 596
E-pošta: info.reach@intercal.si

1.4 Telefonska številka za nujne primere

Telefon za klic v sili: 112
Telefon za klic v sili v podjetju: 03 56 55 583
Na voljo tudi izven uradnih ur: NE

2 DOLOČITEV NEVARNOSTI

2.1 Razvrstitev snovi

2.1.1 Razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) 1272/2008

Specifična strupenost za ciljne organe – enkratna izpostavljenost, kategorija nevarnosti 3, draženje dihalnih poti, način izpostavljenosti: vdihavanje; H335

Draženje kože, kategorija nevarnosti 2; H315

Poškodbe oči, kategorija nevarnosti 1: H318

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

2.2 Elementi etikete

2.2.1 Označevanje v skladu z Uredbo (ES) 1272/2008

Piktogrami za nevarnost:

Opozorilna beseda: Nevarno

Stavki o nevarnosti:

- H315: Povzroča draženje kože.
H318: Povzroča hude poškodbe oči.
H335: Lahko povzroči draženje dihalnih poti.

Previdnostni stavki:

- P102: Hraniti zunaj dosega otrok.
P280: Nositi zaščitne rokavice/zaščitno obleko/zaščito za oči/zaščito za obraz.
P305+P351+P338+P310: PRI STIKU Z OČMI: previdno izpirajte z vodo nekaj minut. Odstranite kontaktne leče, če jih imate in če to lahko storite brez težav. Nadaljujte z izpiranjem. Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE/zdravnika.
P302+P352: PRI STIKU S KOŽO: umiti z veliko vode.
P261: Preprečiti vdihavanje prahu/razpršila.
P304+P340: PRI VDIHAVANJU: prenesti osebo na svež zrak in jo pustiti v udobnem položaju, ki olajša dihanje.
P501: Odstraniti vsebino/posodo v skladu z nacionalnimi predpisi.

2.3 Druge nevarnosti

Snov ne izpolnjuje meril za PBT ali vPvB snov in meril za snovi, ki bi bile identificirane kot snovi z lastnostmi endokrinih motilcev skladu z merili iz Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/2100 ali Uredbe Komisije (EU) 2018/605.
Identificirana ni nobena druga nevarnost.

3 SESTAVA/PODATKI O SESTAVINAH

3.1 Snovi

Glavna sestavina

- Kemijsko ime: Kalcijev oksid
CAS: 1305-78-8
EINECS: 215-138-9

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Nečistoče

Ostale nečistoče niso pomembne za razvrščanje in označevanje.

4 UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1 Opis ukrepov za prvo pomoč

Splošno navodilo

Zapoznani učinki niso poznani. Posvetujte se z zdravnikom za vse izpostavljenosti, razen za manjše primere.

Po vdihavanju

Odstranite vir prašenja ali odnesite osebo na svež zrak. Takoj poiščite zdravniško pomoč.

Po stiku s kožo

Previdno in nežno skrtajte kontaminirane površine telesa, da odstranite vse sledi izdelka. Prizadeta območja takoj izperite z obilo vode. Odstranite kontaminirana oblačila. Če je potrebno poiščite zdravniško pomoč.

Po stiku z očmi

Takoj izperite oči z obilo vode in poiščite zdravniško pomoč.

Po zaužitju

Sperite usta z vodo, nato popijte obilo vode. NE izzivajte bruhanja. Poiščite zdravniško pomoč.

4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapoznani

Kalcijev oksid ni akutno strupen pri oralnem stiku, stiku s kožo ali pri vdihavanju. Snov je razvrščena kot dražilna za kožo in dihala ter predstavlja tveganje za resne poškodbe oči. Ne povzroča škodljivih sistemskih učinkov, lokalni učinki (pH-učinek) predstavljajo glavno nevarnost za zdravje.

4.3 Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja

Sledite navodilom, ki so podana v oddelku 4.1.

5 PROTIPOŽARNI UKREPI

5.1 Sredstva za gašenje

5.1.1 Ustrezna sredstva za gašenje

Ustrezna sredstva za gašenje: izdelek ni gorljiv. Uporabite suh prah, peno ali CO₂ gasilni aparat za gašenje okoliškega požara.

Poslužujte se takih ukrepov za gašenje, ki so primerni za lokalne okoliščine in neposredno okolico.

5.1.2 Neustrezna sredstva za gašenje

Ne uporabljajte vode. Izogibajte se vlaženju.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo

Kalcijev oksid reagira z vodo in sprošča toploto. S tem se lahko ogrozi vnetljiv material.

5.3 Nasvet za gasilce

Izogibajte se sproščanju prahu. Uporabljajte gasilne aparate. Uporabljajte take ukrepe za gašenje, ki so primerni za lokalne okoliščine in neposredno okolico.

6 UKREPI OB NENAMERNIH IZPUSTIH

6.1 Osební varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili

6.1.1 Za neizučeno osebo

Zagotovite ustrezno prezračevanje.

Vzdržujte koncentracijo prahu na minimalni ravni.

Nezaščíteno osebo zadržite na varni razdalji.

Izogibajte se stiku s kožo, očmi in oblačili – nosite primerno zaščitno opremo. (glej oddelek 8).

Preprečite vdihavanje prahu – zagotovite zadostno prezračevanje ali uporabljajte ustrezno opremo za zaščíto dihal, nosite primerno zaščitno opremo. (glej oddelek 8).

Izogibajte se vlaženju.

6.1.2 Za reševalce

Vzdržujte koncentracijo prahu na minimalni ravni.

Zagotovite ustrezno prezračevanje.

Nezaščíteno osebo zadržite na varni razdalji.

Izogibajte se stiku s kožo, očmi in oblačili – nosite primerno zaščitno opremo. (glej oddelek 8).

Preprečite vdihavanje prahu – zagotovite zadostno prezračevanje ali uporabljajte ustrezno opremo za zaščíto dihal, nosite primerno zaščitno opremo. (glej oddelek 8).

Izogibajte se vlaženju.

6.2 Okoljevarstveni ukrepi

Zajezite razlitja. Če je mogoče, poskrbite, da material ostane suh. Če je mogoče, pokrijte območje, da bi se izognili nepotrebnim nevarnostim prašenja. Preprečite nenadzorovana razlitja v vodotoke in kanalizacijo (povečanje pH). Vsako večje razlitje v vodotoke je potrebno javiti Centru za obveščanje ali drugemu upravnemu organu.

6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje

V vseh primerih preprečite prašenje.

Če je mogoče, poskrbite, da material ostane suh.

Material poberte mehansko po suhem postopku.

Uporabite vakuumski sesalec ali snov z lopato prenesite v vreče.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

6.4 Sklicevanje na druge oddelke

Za več informacij o nadzoru izpostavljenosti/osebni zaščiti ali odstranjevanju, preglejte oddelek 8 in 13 ter Prilogo tega varnostnega lista.

7 RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE

7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje

7.1.1 Zaščitni ukrepi

Izogibajte se stiku s kožo in očmi. Nosite zaščitno opremo (poglejte oddelek 8 tega varnostnega lista). Pri rokovanju s proizvodom ne nosite kontaktnih leč. Prav tako je priporočljivo imeti osebni pripor za izpiranje oči. Vzdržujte koncentracijo prahu na minimalni ravni. Zmanjšajte prašenje. Ogradite vire prahu, uporabljajte izpustno prezračevanje (zbiranje prahu na mestih ravnanja). Sistemi za delo s CaO naj bodo po možnosti ograjeni. Pri ročnem delu z vrečami je potrebno uporabiti običajne varnostne ukrepe za tveganja, ki so opredeljena v Direktivi Sveta 90/269/EEC.

7.1.2 Nasveti o splošni higieni na delovnem mestu

Ne vdihavajte ali zaužijte proizvoda, izogibajte se stika s kožo in očmi. Za zagotovitev varnega ravnanja s snovjo so potrebni splošni higienski ukrepi. Ti ukrepi vključujejo dobre osebne in gospodinjske prakse (tj. redno čiščenje s primerno opremo za čiščenje), pitje alkohola, hranjenje in kajenje na delovnem mestu ni dovoljeno. Ob koncu delovnega časa se stuširajte in preoblecite. Doma ne nosite kontaminiranih oblačil.

7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo

Snov je treba skladiščiti v suhih pogojih. Izogibati se je treba vsakemu stiku z zrakom in vlago. Proizvod v razsutem stanju je potrebno skladiščiti v silosu, ki je prilagojen temu namenu. Hranite ločeno od kislin, velikih količin papirja, slame in nitro spojin. Hranite izven dosega otrok. Ne uporabljajte aluminija za prevoz ali skladiščenje, če obstaja tveganje za stik z vodo.

7.3 Posebne končne uporabe

Preverite opredeljene namene uporabe v tabeli 1 v Dodatku tega varnostnega lista.

Za več informacij si oglejte ustrezen scenarij izpostavljenosti, ki je dostopen preko vašega dobavitelja/podan v Dodatku in preverite oddelek 2.1: Nadzor izpostavljenosti delavca.

8 NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI / OSEBNA ZAŠČITA

8.1 Parametri nadzora

SCOEL priporočila (SCOEL/SUM/137 February 2008; glej Oddelek 16.6):

Mejna vrednost za poklicno izpostavljenost, 8 h MV: 1 mg/m³ respirabilnega prahu kalcijevega oksida

Kratkotrajna vrednost (KTV), 15 min: 4 mg/m³ respirabilnega prahu kalcijevega oksida

PNEC - koncentracija pod katero ni pričakovati škodljivih učinkov (voda) = 370 µg/l

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

PNEC - koncentracija pod katero ni pričakovati škodljivih učinkov (tla/podtalnica) = 816 mg/l

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Uradni list RS, št. [72/2021](#)):

Mejna vrednost za poklicno izpostavljenost , 8 h MV: 1 mg/m³ (A) kalcijevega oksida (Y)

Kratkotrajna vrednost (KTV), 15 min: 4 mg/m³ (A) kalcijevega oksida (Y)

8.2 Nadzor izpostavljenosti

Za nadziranje potencialne izpostavljenosti je potrebno preprečevati prašenje. Poleg tega je priporočljiva uporaba zaščitne opreme. Potrebno je nositi zaščitno opremo za oči (očala ali vizir), razen če lahko izključimo možen stik snovi z očmi glede na naravo in vrsto procesa (tj. zaprti sistemi). Poleg tega je potrebno nositi primerno zaščito za obraz, zaščitno obleko in zaščitno obuvanje. Preverite relevantne scenarije izpostavljenosti navedene v Dodatku/na voljo preko vašega dobavitelja.

8.2.1 Ustrezen tehnično-tehnološki nadzor

Če se pri delovnih operacijah praši, izvajajte zapiranje delov procesa (ohišja), lokalno prezračevanje ali druge tehnično-tehnološke nadzore, da bo raven prahu v zraku na delovnem mestu pod priporočenimi mejami izpostavljenosti.

8.2.2 Osebni varnostni ukrepi, kot na primer osebna zaščitna oprema

8.2.2.1 Zaščita za oči/obraz

Ne nosite kontaktnih leč. Za prašne snovi, nosite tesno prilegajoča se zaščitna očala s stransko zaščito ali ščitnike za obraz (vizirje) – SIST EN 166:2002. Prav tako je priporočljivo imeti osebni pribor za izpiranje oči.

8.2.2.2 Zaščita kože

Ker je kalcijev oksid razvrščen kot dražilna za kožo, je potrebno dermalno izpostavljenost zmanjšati, kolikor je to tehnično izvedljivo. Nositi je potrebno zaščitne rokavice (nitril) – SIST EN 388:2003, zaščitno obleko, ki prekriva kožo v celoti (dolgi rokavi in dolge hlačnice s tesnim prilaganjem telesu pri odprtinah – zaščitni delovni kombinezon) in zaščitno obutev, ki je odporna na jedka sredstva in preprečuje vdiranje prahu – SIST EN 20345:2012.

8.2.2.3 Zaščita dihal

Za ohranitev ravni prahu pod mejnimi vrednostmi se priporoča lokalno prezračevanje. Za prašne delce je priporočljiva uporaba primerne respiratorja (maska), odvisno od pričakovane ravni izpostavljenosti – preverite ustrezne scenarije izpostavljenosti, navedene v Dodatku / na voljo preko vašega dobavitelja (SIST EN 149:2001+A1:2009, SIST EN 140:1999, SIST EN 140:1999/AC:2000, SIST EN 14387:2004+A1:2008).

8.2.2.4 Toplotna nevarnost

Snov ne predstavlja toplotne nevarnosti, zato ni potrebna posebna pozornost.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

8.2.3 Nadzor izpostavljenosti okolja

Vse sisteme za prezračevanje je treba pred izpustom v ozračje speljati preko filtrirnih sistemov.

Izogibajte se prašenja v okolje.

Zaježite razlitja. Vsako večje razlitje v vodotoke je potrebno javiti Centru za obveščanje ali drugemu upravnemu organu.

Za podrobnejša pojasnila o ukrepih za obvladovanje tveganja, za ustrezen nadzor izpostavljenosti okolja snovi, preverite ustrezen scenarij izpostavljenosti, ki je dostopen preko vašega dobavitelja.

Za nadaljnje podrobne informacije, prosimo, preverite v Dodatku tega varnostnega lista.

9 FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI

9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih

Agregatno stanje:	trdno
Barva:	Bel ali sivo bel (sivo rjav) trden material različne velikosti: kosi, zrnat ali fin prah
Vonj:	brez vonja
Vonj – mejna vrednost:	ni smiselno (n.a.)
Tališče:	> 450 °C (rezultat študije, EU A.1 metoda)
Vrelišče:	ni smiselno (n.a.) (trdno s tališčem > 450 °C)
Vnetljivost:	ni vnetljiv (rezultat študije, EU A.10 metoda)
Meje eksplozivnosti:	ni eksploziven (nima kemijskih spojin, ki so eksplozivne)
Plamenišče:	ni smiselno (n.a.) (trdno s tališčem > 450 °C)
Temperatura samovžiga:	ni relativne temperature samovžiga pod 400 °C (rezultat študije, EU A.16 metoda)
Temperatura razgradnje:	ni smiselno (n.a.)
pH:	12.3 (nasičena raztopina pri 20 °C)
Kinematična viskoznost:	ni smiselno (n.a.) (trdno s tališčem > 450 °C)
Topnost v vodi:	1337.6 mg/L (rezultat študije, EU A.6 metoda)
Porazdelitveni koeficient n-oktanol/voda:	ni smiselno (n.a.) (anorganska snov)
Parni tlak:	ni smiselno (n.a.) (trdno s tališčem > 450 °C)
Gostota in/ali relativna gostota:	3.31 (rezultat študije, EU A.3 metoda)
Relativna parna gostota:	ni smiselno (n.a.)
Lastnosti delcev:	mleto: do 200 µm v kosih: 0 – 100 mm

9.2 Drugi podatki

Ni smiselno.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

10 OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST

10.1 Reaktivnost

Kalcijev oksid eksotermno reagira z vodo, tvori se kalcijev dihidroksid.

10.2 Kemijska stabilnost

Pri normalnih pogojih uporabe in skladiščenja (v suhem) je kalcijev oksid stabilen.

10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij

Kalcijev oksid eksotermno reagira s kislinami, tvorijo se kalcijeve soli.

10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti

Zmanjšajte izpostavljenost zraku in vlagi, da preprečite razgradnjo.

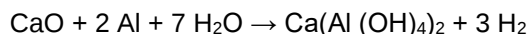
10.5 Nezdružljivi materiali

Kalcijev oksid eksotermno reagira z vodo, tvori se kalcijev dihidroksid:

Kalcijev oksid eksotermno reagira s kislinami, pri reakciji se tvorijo kalcijeve soli.

Kalcijev oksid reagira z aluminijem in medenino v prisotnosti vlage, pri tem nastaja plin vodik:

10.6 Nevarni produkti razgradnje

Ni nevarnih produktov razgradnje.

Dodatne informacije: kalcijev oksid absorbira vlago in ogljikov dioksid iz zraka pri čemer se tvori kalcijev karbonat, ki je naravno prisoten v okolju.

11 TOKSIKOLOŠKI PODATKI

11.1 Podatki o toksikoloških učinkih

a. Akutna strupenost

Oralno LD₅₀ > 2000 mg/kg telesne teže (OECD 425, podgane)

Dermalno LD₅₀ > 2500 mg/kg telesne teže (kalcijev dihidroksid, OECD 402, zajec); po analogiji so ti rezultati uporabni tudi za kalcijev oksid, glede na to, da v stiku z vlago nastane kalcijev hidroksid.

Vdihavanje ni podatkov

Kalcijev oksid ni akutno strupen. Razvrstitev za akutno strupenost ni utemeljena.

b. Jedkost za kožo/draženje kože

Kalcijev oksid draži kožo (*in vivo*, zajec).

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Na osnovi rezultatov poiskusov, kalcijev oksid zahteva razvrstitev kot dražilni za kožo [R38, Draži kožo; Draženje kože, kategorija nevarnosti 2 (H315 – Povzroča draženje kože)]

c. Resne okvare oči/draženje

Kalcijev oksid povzroča tveganje za resne poškodbe očesa (študije o draženju očesa (*in vivo*, zajec).

Na osnovi rezultatov poiskusov, kalcijev oksid zahteva razvrstitev kot močno dražilni za oči [R41, Nevarnost hudih poškodb oči; Poškodbe oči, kategorija nevarnosti 1 (H318 - Povzroča hude poškodbe oči)].

d. Preobčutljivost pri vdihavanju in preobčutljivost kože

Ni podatkov. Kalcijev oksid ni uvrščen med povzročitelje preobčutljivosti kože, kar temelji na pH vrednosti (visok) in potrebi po kalciju v človeški prehrani.

Razvrstitev za preobčutljivost ni utemeljena.

e. Mutagenost za zarodne celice

Test na bakterijske reverzne mutacije (Ames test, OECD 471): Negativen.

Glede na razširjenost in bistven pomen kalcija ter fiziološko nepomembnost zaradi povečanja pH, ki ga povzroča kalcijev oksid v vodnem mediju, CaO očitno nima nobenega genotoksičnega potenciala, vključno z mutagenostjo za zarodne celice.

Razvrstitev za genotoksičnost ni utemeljena.

f. Rakotvornost

Kalcij (dajemo kot Ca-laktat) ni rakotvoren (rezultati poizkusov, podgane).

Visok pH kalcijevega oksida ne povečuje tveganje za raka.

Epidemiološki podatki za človeka potrjujejo, da kalcijev oksid nima rakotvornega potenciala.

Razvrstitev za rakotvornost ni utemeljena.

g. Strupenost za razmnoževanje

Kalcij (dajemo kot Ca-karbonat) ni strupen za razmnoževanje (rezultati poizkusov, miš).

Visok pH ne povečuje tveganje za razmnoževanje.

Epidemiološki podatki za človeka potrjujejo, da kalcijev oksid ni strupen za razmnoževanje.

Tako v raziskavah na živalih in kliničnih študijah na človeku z različnimi kalcijevimi solmi ni bilo odkritih nobenih vplivov na razmnoževanje ali razvoj. Oglejte si tudi literaturo Znanstvenega odbora za hrano (Oddelek 16.6).

Glede na to, kalcijev oksid ni strupen za razmnoževanje in/ali razvoj.

Razvrstitev glede strupenosti za razmnoževanje v skladu z uredbo (ES) 1272/2008 ni potrebna.

h. STOT - enkratna izpostavljenost

Iz podatkov o vplivih na človeka se sklepa, da CaO draži dihalo.

Kot je povzeto in ovrednoteno v skladu s priporočilom SCOEL (Anonymous, 2008), na osnovi podatkov o vplivih na človeka, je kalcijev oksid razvrščen kot dražilni za dihalo [R37, Draži dihalo; Specifična strupenost za ciljne organe – enkratna izpostavljenost, kategorija nevarnosti 3, draženje dihalnih poti (H335 – Lahko povzroči draženje dihalnih poti)].

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

i. STOT- ponavljajoča se izpostavljenost

Strupenost kalcija pri zaužitju se nanaša na zgornje ravni vnosa (UL) za odrasle, ki ga določa Znanstveni odbor za prehrano (SCF), pri čemer je za kalcij UL = 2500 mg/dan, kar ustreza 36 mg/kg telesne teže/dan (70 kg oseba).

Strupenost CaO pri stiku s kožo se ne smatra za pomembno glede na pričakovano neznatno absorpcijo skozi kožo in zaradi lokalnega draženja kot primarnega vpliva na zdravje (vpliv visokega pH).

Strupenost CaO pri vdihavanju (lokalni učinek, draženje sluznice) se nanaša na 8-h mejno vrednost za poklicno izpostavljenost, ki jo določa Znanstveni odbor za mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost (SCOEL) in znaša 1 mg/m³ respirabilnega prahu (glej Oddelek 8.1).

Zato uvrstitev CaO kot strupenega pri dolgotrajni izpostavljenosti ni potrebna.

j. Nevarnost pri vdihavanju

Ni znano, da bi kalcijev oksid predstavljal tveganje pri vdihavanju.

11.2 Podatki o drugih nevarnostih

Ni relevantno.

12 EKOLOŠKI PODATKI

12.1 Strupenost

12.1.1 Akutna/Dolgotrajna strupenost za ribe

LC₅₀ (96ur) za sladkovodne ribe: 50.6 mg/l (kalcijev dihidroksid)

LC₅₀ (96ur) za morske ribe: 457 mg/l (kalcijev dihidroksid)

12.1.2 Akutna/ Dolgotrajna strupenost za vodne nevretenčarje

EC₅₀ (48ur) za sladkovodne nevretenčarje: 49.1 mg/l (kalcijev dihidroksid)

LC₅₀ (96ur) za morske nevretenčarje: 158 mg/l (kalcijev dihidroksid)

12.1.3 Akutna/ Dolgotrajna strupenost za vodne rastline

EC₅₀ (72ur) za sladkovodne alge: 184.57 mg/l (kalcijev dihidroksid)

NOEC (72ur) za sladkovodne alge: 48 mg/l (kalcijev dihidroksid)

12.1.4 Strupenost za mikroorganizme npr. bakterije

Visoka koncentracija povzroči dvig temperature in pH, zato se kalcijev oksid uporablja za dezinfekcijo blata iz komunalnih čistilnih naprav.

12.1.5 Kronična toksičnost za vodne organizme

NOEC (14dni) za morske nevretenčarje: 32 mg/l (kalcijev dihidroksid)

12.1.6 Strupenost za organizme, ki živijo v tleh (zemlji)

EC₁₀/LC₁₀ ali NOEC za makroorganizme v tleh: 2000 mg/kg talne zemlje (kalcijev dihidroksid)

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

EC₁₀/LC₁₀ ali NOEC za mikroorganizme v tleh: 12000 mg/kg talne zemlje (kalcijev dihidroksid)

12.1.7 Toksičnost za zemeljske rastline

NOEC (21dni) za zemeljske rastline: 1080 mg/kg (kalcijev dihidroksid)

12.1.8 Splošni učinek

Akutni (hitri) pH-účinek. Čeprav se snov uporablja za nevtralizacijo vode, je lahko škodljiva za vodne organizme pri vsebnosti nad 1g/l. pH vrednost >12 se naglo zniža z redčenjem in karbonatizacijo.

12.1.9 Dodatne informacije

Rezultati so po analogiji uporabni tudi za kalcijev oksid, glede na to, da v stiku z vlago nastane kalcijev hidroksid.

12.2 Obstočnost in razgradljivost

Ni pomembno za anorganske snovi.

12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih

Ni pomembno za anorganske snovi.

12.4 Mobilnost v tleh

Kalcijev oksid reagira z vodo in/ali ogljikovim dioksidom pri čemer nastaja kalcijev dihidroksid in/ali kalcijev karbonat, ki sta zmerno topna in sta malo mobilna v večini vrst zemlje.

12.5 Rezultati ocene PBT in vPvB

Ni pomembno za anorganske snovi.

12.6 Lastnosti endokrinih motilcev

Ni pomembno.

12.7 Drugi škodljivi učinki

Ni nobenih drugih neželenih učinkov.

13 ODSTRANJEVANJE

13.1 Metode ravnanja z odpadki

Odstranjevanje kalcijevega oksida se mora izvajati v skladu z lokalno in nacionalno zakonodajo (Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih – UL RS št. 34/08 in Uredba o odpadkih – UL RS št. 37/15, 69/15, 129/20).

Odpadek ni nevaren ampak je primeren za snovno predelavo.

Klasifikacijska številka odpadka:

10 13 04 - Odpadki iz kalcinacije in hidratacije apna

10 13 06 – Delci in prah

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Predelava, uporaba ali onesnaženje te snovi lahko spremeni način ravnanja z odpadki. Zavržite embalažo in neuporabljeno vsebino v skladu z veljavnimi predpisi na lokalni in državni ravni (Uredba o embalaži in odpadni embalaži - UL RS št. 54/21).

Uporabljena embalaža je namenjena le za pakiranje izdelka, ne sme se ponovno uporabiti za druge namene. Po uporabi izpraznite embalažo v celoti.

14 PODATKI O PREVOZU

Kalcijev oksid ni razvrščen kot nevaren za prevoz (ADR (cestni), RID (železniški), IMDG / GGVSea (morski)).

14.1 Številka ZN in številka ID

UN 1910

14.2 Pravilno odpremno ime ZN

Kalcijev oksid

14.3 Razredi nevarnosti prevoza

Razred 8

Kalcijev oksid je naveden v IMDG (Dodatek 34-08).

14.4 Skupina embalaže

Skupina III (Zračni transport (ICAO/IATA))

14.5 Nevarnosti za okolje

Jih ni.

14.6 Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika

Preprečite prašenje med prevozom z uporabo zaprtih cistern za prašne snovi in tovarnjakov s pokritimi kesoni za bolj grobe materiale.

14.7 Pomorski prevoz v razsutem stanju v skladu z instrumenti IMO

Ni predpisano.

15 ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI

15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov

Dovoljenja: Niso potrebna.

Omejitve uporabe: Jih ni.

Drugi predpisi EU: Kalcijev oksid ni SEVESO snov, ne povzroča tanjšanje ozonskega plašča in ni obstojno organsko onesnaževalo.

Nacionalni predpisi: Pravilnik o osebni varovalni opreml (Uradni list RS, št. 29/05, 23/06,

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

17/11 – ZTZPUS-1 in 76/11, 33/18)

Seznam harmoniziranih standardov za OVO (C 412 / 11.12.2015, z vsemi spremembami in dopolnitvami)

15.2 Ocena kemijske varnosti

Za to snov je bila opravljena ocena kemijske varnosti.

16 DRUGI PODATKI

Podatki se opirajo na naša najnovejša spoznanja, vendar ne predstavljajo nikakršnega zagotovila glede specifičnih lastnosti proizvoda in niso podlaga za nikakršno pravno veljavno pogodbeno razmerje.

16.1 Pomen okrajšav

- A: alveolarna frakcija - del vdihnjene suspendirane snovi, ki doseže alveole
EC₅₀: median effective concentration - srednja učinkovita koncentracija
IMO: Mednarodna pomorska organizacija
LC₅₀: median lethal concentration - srednja smrtna koncentracija
LD₅₀: median lethal dose - srednja smrtna doza
NOEC: no observable effect concentration – koncentracija pri kateri ni opaznega učinka
OVO: osebna varovalna oprema
PBT: persistent, bioaccumulative, toxic chemical - obstojna, bioakumulativna, strupena kemikalija
PNEC: predicted no-effect concentration - koncentracija pod katero ni pričakovati škodljivih učinkov
vPvB: very persistent, very bioaccumulative chemical – zelo obstojna, zelo bioakumulat. Kemikalija
STOT: specifična strupenost za ciljne organe
Y: snovi, pri katerih ni nevarnosti za zarodek ob upoštevanju mejnih vrednosti in BAT vrednosti

16.2 Ključna literatura (reference)

Anonymous, 2006: Tolerable upper intake levels for vitamins and minerals Scientific Committee on Food, European Food Safety Authority, ISBN: 92-9199-014-0 [SCF document]

Anonymous, 2008: Recommendation from the Scientific Committee on Occupational Exposure Limits (SCOEL) for calcium oxide (CaO) and calcium dihydroxide (Ca(OH)₂), European Commission, DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities, SCOEL/SUM/137 February 2008

16.3 Revizija

Ta varnostni list je usklajen z Uredbo (EU) 2020/878 in spremenjen točkah 2.3, 9.1, 11.2, 12.6, 12.7, 13.1, 14.1, 14.7 in 16.1.

Opozorilo

Ta varnostni list (VL) je osnovan skladno s spremembami zakonskih določb REACH Uredbe (ES 1907/2006; člen 31 in Priloga II). Njegova vsebina je namenjena kot vodilo za ustrezno varno delo z materialom. Odgovornost prejemnikov tega VL je, da zagotovijo, da se vsebovane informacije v njem pravilno berejo in so razumljive vsem osebam, ki proizvod uporabljajo, se z njim rokujejo, odlagajo ali na kakršen koli način pridejo v stik z njim. Informacije in navodila, ki so napisana v tem VL temeljijo na

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

trenutnem stanju znanstvenih in tehničnih spoznanj na dan izdaje tega dokumenta. Ta VL se ne smatra kot kakršno koli zagotovilo o tehnični zmogljivosti, primernosti za posebne uporabe, in ne predstavlja nikakršno pravno veljavno pogodbeno razmerje. Ta različica VL nadomešča vse prejšnje različice.

DODATEK

Priloženi so scenariji izpostavljenosti za predvidene namene uporabe.

DODATEK: SCENARIJI IZPOSTAVLJENOSTI

Tekoči dokument vključuje vse pomembne poklicne in okoljske scenarije izpostavljenosti (ES) za proizvodnjo in uporabo CaO, kot je zahtevano z uredbo REACH (Uredba (ES) št. 1907/2006). Pri razvijanju scenarijev izpostavljenosti so bile upoštevane Uredba in ustrezne smernice REACH. Za opis zajetih vrst uporabe in procesov so uporabljene smernice "R.12 - Sistem deskriptorjev uporabe" (različica:2, marec 2010, ECHA-2010-G-05-EN), za opis in izvajanje ukrepov za obvladovanje tveganja (RMM) smernice "R.13 – Ukrepi za obvladovanje tveganja" (različica: 1.1, maj 2008), za oceno poklicne izpostavljenosti smernica "R.14 – Ocena poklicne izpostavljenosti" (različica:2, maj 2010, ECHA-2010-G-09-EN) in za oceno dejanske izpostavljenosti okolja smernica "R.16 – Ocena izpostavljenosti okolja" (različica: 2, maj 2010, ECHA-10-G-06-EN).

Metodologija, ki se uporablja za oceno izpostavljenosti okolja

Scenariji izpostavljenosti okolja se nanašajo samo na ocene na lokalni ravni, vključno s komunalnimi čistilnimi napravami (STP) ali čistilnimi napravami za industrijske odpadne vode (WWTP), kadar je primerno, za industrijske in poklicne uporabe kot kakršenkoli učinek, ki se ga pričakuje na lokalni ravni.

1) Industrijske uporabe (lokalna raven)

Ocenjevanje izpostavljenosti in tveganja je primerno samo za vodno okolje, kadar je primerno vključno s STP-ji/WWTP-ji, ker se emisije v industrijskih stopnjah v glavnem nanašajo na (odpadno) vodo. Učinek na vodno okolje in ocena tveganja se ukvarjata samo z učinki na organizme/ekosisteme zaradi morebitnih sprememb v pH, ki so povezane s sproščanjem OH⁻. Ocenjevanje izpostavljenosti za vodno okolje se ukvarja samo z morebitnimi spremembami vrednosti pH v iztoku čistilnih naprav za komunalne odplake in v površinski vodi, ki so povezane z izpusti OH⁻ na lokalni ravni in se izvaja z ocenjevanjem posledičnega vpliva na pH: pH površinske vode ne sme preseči vrednosti 9 (na splošno lahko večina vodnih organizmov prenaša vrednosti pH v razponu od 6 do 9).

Ukrepi za obvladovanje tveganj v povezavi z okoljem morajo biti usmerjeni proti preprečevanju izpustov raztopin snovi CaO v komunalne odplachne vode, če se pričakuje, da bi taki izpusti povzročili znatne spremembe v vrednosti pH. Potrebno je redno nadzorovanje vrednosti pH med vpeljevanjem v odprte vode. Izpuste je treba izvajati tako, da bodo spremembe v vrednosti pH v sprejemnih površinskih vodah

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

čim manjše. Običajno se meri vrednost pH v odtoku in se ga lahko z lahkoto nevtralizira, kot pogosto zahteva nacionalna zakonodaja.

2) Poklicne uporabe (lokalna raven)

Ocenjevanje izpostavljenosti in tveganja velja samo za vodna in kopenska okolja. Ocenjevanje vpliva na vodno okolje in tveganja je določeno z učinkom na vrednost pH. Kljub temu se izračuna klasično količino tveganja (RCR), ki temelji na PEC (predvidena koncentracija v okolju) in PNEC (predvidena koncentracija brez učinka). Poklicne uporabe na lokalni ravni pomenijo uporabo na kmetijskih ali urbanih zemljiščih. Izpostavljenost okolja se ocenjuje na osnovi podatkov in orodja za modeliranje.

Orodje za modeliranje FOCUS/Exposit se uporablja za ocenjevanje izpostavljenosti kopenskega in vodnega okolja (navadno za biocidne za aplikacije).

Podrobnosti in indikacije za pristop primerjave so poročane v posameznih scenariji.

Metodologija, ki se uporablja za ocenjevanje poklicne izpostavljenosti

Scenarij izpostavljenosti (ES) mora po definiciji opisovati delovne pogoje (OC) in ukrepe za obvladovanje tveganja (RMM-je), ki omogočajo varno ravnanje s snovjo. S tem je pokazano, ali je ocenjena raven izpostavljenosti pod ustrezno izpeljano vrednostjo brez učinka (DNEL), ki je izražena s stopnjo opredelitve tveganja (RCR). Za delavce večkratni odmerek DNEL za vdihavanje kot tudi akutni DNEL za vdihavanje temeljita na ustreznih priporočilih znanstvenega odbora za omejitve poklicne izpostavljenost kemičnim snovem (SCOEL) in znašata 1 mg/m³ ter 4 mg/m³.

V primerih, kjer ni na voljo izmerjenih ali analognih podatkov, se izpostavljenost ljudi ocenjuje s pomočjo orodja za modeliranje. Na prvi ravni preverjanja se orodje MEASE (<http://www.ebrc.de/mease.html>) uporablja za ocenjevanje izpostavljenosti pri vdihavanju skladno s smernico ECHA (R.14).

Ker se priporočilo odbora SCOEL nanaša na vdihljivi prah, ocene izpostavljenosti z orodjem MEASE pa odražajo delež, ki se ga lahko vdihne, je v scenarijih izpostavljenosti spodaj, kjer je bilo za izračun ocen izpostavljenosti uporabljeno orodje MEASE, sama po sebi vključena še dodatna varnostna rezerva.

Metodologija, ki se uporablja za oceno izpostavljenosti potrošnika

Scenarij izpostavljenosti mora po definiciji vključevati podatke o tem, pri katerih pogojih se lahko s snovjo, pripravkom ali izdelki ravna varno. V primerih, kjer ni na voljo izmerjenih ali analognih podatkov, se izpostavljenost ocenjuje s pomočjo orodja za modeliranje.

Za potrošnike večkratni odmerek DNEL za vdihavanje kot tudi akutni DNEL za vdihavanje temeljita na ustreznih priporočilih Znanstvenega odbora za omejitve poklicne izpostavljenost kemičnim snovem (SCOEL) in znašata 1 mg/m³ ter 4 mg/m³.

Za izračun izpostavljenosti pri vdihavanju praškov so podatki pridobljeni iz literature van Hemmena (van Hemmen, 1992: Agricultural pesticide exposure data bases for risk assessment. Rev Environ Contam Toxicol. 126: 1-85.). Izpostavljenost pri vdihavanju potrošnikov je ocenjena na 15 µg/uro ali 0,25 µg/min. Pri večjih nalogah se pričakuje večja inhalacijska izpostavljenost. Kadar količina izdelka preseže 2,5 kg, se predlaga faktor 10, kar pomeni izpostavljenost pri vdihavanju 150 µg/uro. Če želite vrednosti pretvoriti v obliko mg/m³, se za dihalno prostornino predvideva privzeto vrednost 1,25 m³/uro pri lahkah delovnih pogojih (van Hemmen, 1992), kar pomeni 12 µg/m³ za majhne naloge in 120 µg/m³ za večje naloge.

Če se pripravek ali snov uporablja v granularni obliki ali obliki tablet, je bila predvidena manjša izpostavljenost prahu. Da bi to upoštevali, kadar ni podatkov o porazdelitvi velikosti delcev in obrabi granul, uporabite model za praškaste formulacije, pri tem pa predvidevajte zmanjšanje nastajanja prahu

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

za 10 % skladno z Becksom in Falskom (Manual for the authorisation of pesticides. Plant protection products. Poglavje 4 Human toxicology; risk operator, worker and bystander, različica 1.0., 2006).

Za izpostavljenost pri stiku s kožo in izpostavljenost oči smo upoštevali kvalitativni pristop, ker za to pot izpostavljenosti zaradi dražilnih lastnosti kalcijevega oksida nismo mogli izračunati vrednosti DNEL. Izpostavljenost pri zaužitju ni bila ocenjena, ker to ni predvideno za vse načine izpostavljenosti glede na obdelane uporabe.

Ker se priporočilo odbora SOCEL nanaša na vdihljivi prah, medtem ko ocene izpostavljenosti po modelu van Hemmena odražajo frakcijo, ki se jo lahko vdihne, je v spodnjih scenarijih izpostavljenosti spodaj sama po sebi vključena še dodatna varnostna rezerva, tj. ocene izpostavljenosti so zelo konzervativne.

Ocena izpostavljenosti snovi CaO pri poklicni, industrijski in potrošniški uporabi se izvaja in organizira na osnovi več scenarijev. Pregled scenarijev in življenjski cikel snovi sta predstavljena v tabeli 1.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Tabela 1: Pregled scenarijev izpostavljenosti in življenjski cikel snovi

Številka ES	Naslov scenarija izpostavljenosti	Proizvodnja	Opredeljene uporabe			Rezultantna stopnja življenjskega cikla	Povezana z opredeljeno uporabo	Kategorija sektorja uporabe (SU)	Kategorija kemičnega izdelka (PC)	Kategorija procesa (PROC)	Kategorija izdelka (AC)	Kategorija sproščanja v okolje (ERC)
			Formulacija	Končna	Potrošniška							
9.1	Proizvodnja in industrijske uporabe vodnih raztopin apnenih snovi	X	X	X		X	1	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 10b, 11a, 11b
9.2	Proizvodnja in industrijske uporabe malo prašnih trdnih/praškov apnenih snovi	X	X	X		X	2	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 10b, 11a, 11b
9.3	Proizvodnja in industrijske uporabe srednje prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi	X	X	X		X	3	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 10b, 11a, 11b
9.4	Proizvodnja in industrijske uporabe visoko prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi	X	X	X		X	4	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 11a

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Številka ES	Naslov scenarija izpostavljenosti	Proizvodnja	Opredeljene uporabe			Rezultantna stopnja življenjskega cikla	Povezana z opredeljeno uporabo	Kategorija sektorja uporabe (SU)	Kategorija kemičnega izdelka (PC)	Kategorija procesa (PROC)	Kategorija izdelka (AC)	Kategorija sproščanja v okolje (ERC)
			Formulacija	Končna	Potrošniška							
9.5	Proizvodnja in industrijske uporabe masivnih objektov, ki vsebujejo apnene snovi	X	X	X		X	5	3; 1, 2a, 2b, 4, 5, 6a, 6b, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	6, 14, 21, 22, 23, 24, 25	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	1, 2, 3, 4, 5, 6a, 6b, 6c, 6d, 7, 12a, 12b, 10a, 10b, 11a, 11b
9.6	Poklicna uporaba vodnih raztopin apnenih snovi		X	X		X	6	22; 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f
9.7	Poklicne uporabe malo prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi		X	X		X	7	22; 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 25, 26	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f
9.8	Poklicne uporabe srednje prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi		X	X		X	8	22; 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f, 9a, 9b
9.9	Poklicne uporabe visoko prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi		X	X		X	9	22; 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Številka ES	Naslov scenarija izpostavljenosti	Proizvodnja	Opredeljene uporabe			Rezultantna stopnja življenjskega cikla	Povezana z opredeljeno uporabo	Kategorija sektorja uporabe (SU)	Kategorija kemičnega izdelka (PC)	Kategorija procesa (PROC)	Kategorija izdelka (AC)	Kategorija sproščanja v okolje (ERC)
			Formulacija	Končna	Potrošniška							
9.10	Poklicna uporaba apnenih snovi pri obdelavi zemlje		X	X			10	22	9b	5, 8b, 11, 26		2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f
9.11	Poklicne uporabe izdelkov/vsebnikov, ki vsebujejo apnene snovi			X		X	11	22; 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24		0, 21, 24, 25	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	10a, 11a, 11b, 12a, 12b
9.12	Potrošniška uporaba gradbenega materiala (za dela vrste "naredi sam")				X		12	21	9b, 9a			8
9.13	Potrošniška uporaba absorbentov CO ₂ v dihalnih aparatih				X		13	21	2			8
9.14	Potrošniška uporaba vrtnega apna/gnojila				X		14	21	20, 12			8e

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Številka ES	Naslov scenarija izpostavljenosti	Proizvodnja	Opredeljene uporabe			Rezultantna stopnja življenjskega cikla	Povezana z opredeljeno uporabo	Kategorija sektorja uporabe (SU)	Kategorija kemičnega izdelka (PC)	Kategorija procesa (PROC)	Kategorija izdelka (AC)	Kategorija sproščanja v okolje (ERC)
			Formulacija	Končna	Potrošniška							
9.15	Potrošniška uporaba apnenih snovi v obliki kemikalij za čiščenje vode v akvarijih				X		15 21		20, 37			8
9.16	Potrošniška uporaba kozmetičnih izdelkov, ki vsebujejo apnene snovi				X		16 21		39			8

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.1: Proizvodnja in industrijske uporabe vodnih raztopin apnenih snovi

Oblika scenarija izpostavljenosti (1) z obravnavo uporab, ki jih izvajajo delavci		
1. Naziv		
Poljuben kratak naziv	Proizvodnja in industrijske uporabe vodnih raztopin apnenih snovi	
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (ustrezni PROC-i in ERC-ji so podani v poglavju 2, spodaj)	
Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti	Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti so opisani v poglavju 2, spodaj.	
Metoda ocenjevanja	Ocenjevanje izpostavljenosti pri vdihavanju temelji na orodju za ocenjevanje izpostavljanja MEASE.	
2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja		
PROC/ERC	Opredelitev REACH	Vključene naloge
PROC 1	Uporaba v zaprtih procesih, izpostavljenost ni verjetna	Več informacij je v smernici ECHA o informacijskih zahtevah in ocenjevanje kemične varnosti, poglavje R.12: Uporaba sistema uporabe (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 2	Uporaba v zaprtih, neprekinjenih procesih z občasno nadzorovano izpostavljenostjo	
PROC 3	Uporaba v zaprtih šaržnih procesih (sinteza ali formuliranje)	
PROC 4	Uporaba v šaržnih in drugih procesih (sinteza), kadar obstaja možnost izpostavljenosti	
PROC 5	Mešanje ali legiranje v šaržnih procesih za formuliranje pripravkov in izdelkov (večstopenjski in/ali znatni stik)	
PROC 7	Industrijsko brizganje	
PROC 8a	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na nenamenskih napravah	
PROC 8b	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na namenskih napravah	
PROC 9	Prenos snovi ali priprava v majhne vsebnike (namenska polnilna linija, vključno s tehtanjem)	
PROC 10	Nanašanje z valjčkom ali čopičem	
PROC 12	Uporaba sredstev za penjenje pri proizvodnji pene	
PROC 13	Obdelava izdelkov s potapljanjem in polivanjem	
PROC 14	Proizvodnja pripravkov ali izdelkov s tabletiranjem, stiskanjem, iztiskavanjem, peletiranjem	
PROC 15	Uporablja se kot laboratorijski reagent	
PROC 16	Uporaba materiala kot virov goriva, pričakovati je treba omejeno izpostavljenost nezgorelemu izdelku	
PROC 17	Mazanje v visokoenergijskih razmerah in pri delno odprtem procesu	
PROC 18	Mazanje v visokoenergijskih razmerah	
PROC 19	Ročno mešanje z neposrednim stikom, pri čemer so na voljo le osebna varovalna sredstva (OVO)	
ERC 1-7, 12	Proizvodnja, formuliranje in vsi tipi industrijske uporabe	

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

ERC 10, 11	Močno razpršena uporaba na prostem in v notranjosti izdelkov in materialov z dolgo življenjsko dobo			
2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti delavcev				
Značilnosti izdelka				
Skladno s pristopom MEASE predstavlja intrinzični potencial snovi za emisijo glavna determinanta izpostavitve. To se odraža v določitvi tako imenovanega razreda porazdelitve v orodju MEASE. Za operacije, ki se izvajajo s trdnimi snovmi pri sobni temperaturi, je porazdelitev utemeljena na prašnosti dane snovi. V operacijah z vročo kovino pa porazdelitev temelji na temperaturi, pri čemer se upošteva procesno temperaturo in tališče snovi. V tretji skupini so zelo abrazivne naloge, ki temeljijo na ravni abrazije namesto na intrinzičnemu emisijskemu potencialu snovi. V emisijo medija je predvidoma vključeno razprševanje vodnih raztopin (PROC7 in 11).				
PROC	Uporaba v pripravku	Vsebina v pripravku	Fizikalna oblika	Emisijski potencial
PROC 7	ni omejeno		vodna raztopina	medij
Vsi drugi veljavni PROC-i	ni omejeno		vodna raztopina	zelo nizko
Uporabljene količine				
Za dejansko tonažo, s katero se dela v izmeni, za ta scenarij ni predvidenega vpliva na izpostavljenost samega po sebi. Namesto tega je odločilni dejavnik intrinzičnega potenciala emisije za proces kombinacija obsega operacije (industrijska glede na poklicno) in stopnja ograditve/avtomatizacije (kot je opisano v PROC).				
Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti				
PROC	Trajanje izpostavljenosti			
PROC 7	≤ 240 minut			
Vsi drugi veljavni PROC-i	480 minut (ni omejeno)			
Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva				
Dihalna prostornina med izmeno med vsemi procesnimi koraki, ki je opisana v PROC-ih, je predvidoma 10 m³/izmeno (8 ur).				
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost delavcev				
Ker se vodnih raztopin ne uporablja v vročih metalurških procesih, se delovnih pogojev (npr. procesne temperature in procesni tlak) ne smatra za pomembne za ocenjevanje poklicne izpostavljenosti opravljenih procesov.				
Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta				
Ukrepi za zmanjševanje tveganja na procesni ravni (npr. zadrževanje ali segregacija vira emisij) v procesih na splošno niso potrebni.				
Tehnični pogoji in merila za kontrolo disperzije iz vira proti delavcu				
PROC	Raven ločitve	Lokalizirane kontrole (LC)	Učinkovitost lokaliziranih kontrol (skladno z orodjem MEASE)	Več informacij
PROC 7	Vsako morebitno potrebno ločevanje delavcev od vira emisij je indicirano zgoraj pod naslovom "Pogostost in trajanje izpostavitve". Zmanjšanje trajanja izpostavljenosti lahko dosežete, na primer, z namestitvijo ventiliranih (pozitivni tlak) nadzornih sob ali z odstranitvijo delavcev iz delovnih mest, ki so povezana z zadevno izpostavitvijo.	lokalno izpustno prezračevanje	78 %	-
PROC 19		ni na voljo	n/v	-
Vsi drugi veljavni PROC-i		ni potrebno	n/v	-
Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitev izpustov, razpršitve ali izpostavitve				
Izogibajte se vdihavanju ali zaužitju. Za zagotovitev varnega ravnanja s snovjo so potrebni splošni ukrepi poklicne higiene. Ti ukrepi vključujejo dobre osebne in gospodinjske prakse (tj. redno čiščenje z ustreznimi čistilnimi napravami), prepoved uživanja hrane in kajenja na delovnem mestu, nošnja standardnih delovnih oblačil in čevljev, če ni spodaj navedeno drugače.				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Prha in zamenjava oblačil na koncu delovne izmene. Kontaminiranih oblačil ne nosite domov. Prahu ne odpihujete s stisnjenim zrakom.

Pogoji in ukrepi, povezani z osebno zaščito, higieno in ocenjevanjem zdravja

PROC	Tehnični podatki zaščitne opreme za dihalo (RPE)	Učinkovitost zaščitne opreme za dihalo (dodeljeni faktor zaščite, APF)	Tehnični podatki za rokavice	Nadaljnja osebna zaščitna oprema (zaščitna oprema za dihalo)
PROC 7	Maska FFP1	APF=4	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je obvezna uporaba rokavic v vseh procesnih korakih.	Nositi je potrebno opremo za zaščito oči (npr. očala ali vizirji), razen če se lahko izključi morebiten stik z očmi zaradi narave in tipa uporabe (tj. zaprt proces). Poleg tega je treba nositi zaščito za obraz, zaščitna oblačila in zaščitne čevlje, kot je primerno.
Vsi drugi veljavni PROC-i	ni potrebno	n/v		

Vso opremo za zaščito dihal, ki je opredeljena zgoraj, se nosi samo, če bodo vzporedno uporabljeni spodnji principi: Trajanje dela (primerjajte s "trajanjem izpostavljenosti" zgoraj) mora odražati dodatni fiziološki stres za delavca zaradi upora na dihanje in mase same opreme za zaščito dihal in zaradi povečanega toplotnega stresa, ker oprema prekriva glavo. Poleg tega je treba upoštevati, da sta sposobnost delavca za uporabo orodij in komuniciranje zmanjšani, kadar nosi osebno zaščitno opremo.

Zaradi zgornjih razlogov morajo torej delavci (i) biti zdravi (še posebej glede zdravstvenih težav, ki lahko vplivajo na uporabo opreme za zaščito dihal), (ii) imeti ustrezne obrazne lastnosti, ki zmanjšajo puščanje med obrazom in masko (kar se tiče brazgotin in obraznih dlak). Priporočene naprave zgoraj, ki se zanašajo na tesnjenje z dobrim obraznim stikom, ne nudijo zahtevane zaščite, če se ne prilagodijo obrisu obraza pravilno in dobro.

Delodajalci in samozaposlene osebe so pravno zavezani k vzdrževanju in izdajanju pripomočkov za zaščito dihal in k vodenju njihove pravilne uporabe na delovnem mestu. Zaradi tega morajo opredeliti in dokumentirati ustrezno politiko za program pripomočkov za zaščito dihal, ki vključuje usposabljanje delavcev.

Pregled dodeljenih faktorjev zaščite različne zaščitne opreme za dihalo (skladno z BS EN 529:2005) lahko najdete v glosarju orodja MEASE.

2.2 Nadzorovanje izpostavljenosti okolja

Uporabljene količine

Dnevna in letna količina na lokacijo (za točkovne vire) se ne upošteva kot glavna determinanta za izpostavljenost okolja

Pogostost in trajanje uporabe

Prekinjena (< 12-krat na leto) ali neprekinjena uporaba/izpuščanje

Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva

Hitrost pretoka prejemne površinske vode: 18000 m³/dan

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja

Hitrost sproščanja v odtok: 2.000 m³/dan

Tehnični pogoji na lokaciji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitev v zemljo

Ukrepi za zmanjševanje tveganja v povezavi z okoljem morajo biti usmerjeni proti preprečevanju izpustov raztopin apnenca v komunalne odpladne vode, če se pričakuje, da bi taki izpusti povzročili znatne spremembe v vrednosti pH. Potrebno je redno nadzorovanje vrednosti pH med vpeljevanjem v odprte vode. Na splošno je treba izpuste izvajati tako, da bodo spremembe v vrednosti pH v sprejemnih površinskih vodah čim manjše (npr. z nevtralizacijo). Večina vodnih organizmov na splošno lahko prenaša pH vrednosti v razponu od 6 do 9. To je tudi v opisu standardnih testov OECD z vodnimi organizmi. Utemeljitve za ta ukrep obvladovanja tveganja lahko najdete v uvodnem delu.

Pogoji in merila, povezana z odpadki

Trdne industrijske odpadke apna je treba ponovno uporabiti ali izpustiti v industrijske odpadne vode ter jih po potrebi nevtralizirati naprej.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir

Poklicna izpostavljenost

Za ocenitev izpostavljenosti pri vdihavanju je bilo uporabljeno orodje za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene tveganja in odgovarjajoča vrednost DNEL (izpeljana raven brez učinka) ter mora biti manj kot 1, da se dokaže varna uporaba. Pri izpostavljenosti pri vdihavanju je RCR osnovan na DNEL za snov CaO, ki znaša 1 mg/m^3 (v obliki vdihljivega prahu) in odgovarjajoče ocene izpostavljenosti pri vdihavanju z orodjem MEASE (v obliki prahu, ki se ga lahko vdihne). Tako RCR vključuje dodatno varnostno rezervo, ker respirabilni delež podfrakcija deleža, ki se ga lahko vdihne, skladno z EN 481.

PROC	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti pri vdihavanju	Ocena izpostavljenosti pri vdihavanju (RCR)	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti v stiku s kožo	Ocena izpostavljenosti v stiku s kožo (RCR)
PROC 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19	MEASE	$< 1 \text{ mg/m}^3$ (0,001 – 0,66)	Ker so snovi CaO razvrščene med snovi, ki dražijo kožo, je treba izpostavljenost kože zmanjšati toliko, kot je tehnično možno. DNEL za dermalne učinke ni bil izpeljan. Zaradi tega izpostavljenost v stiku s kožo v tem scenariju izpostavljenosti ni ocenjena.	

Izpostavljenost okolja

Ocena izpostavljenosti okolja je primerna samo za vodno okolje, kadar je primerno vključno s STP-ji/WWTP-ji, ker se emisije apnenih snovi v različnih stopnjah življenjskega cikla (proizvodnja in uporaba) v glavnem nanašajo na (odpadno) vodo. Učinek na vodno okolje in ocenjevanje tveganja obravnavata samo učinek na organizme/ekosisteme zaradi morebitnih sprememb pH, ki so povezane z izpusti OH⁻, ker je pričakovana toksičnost Ca²⁺ zanemarljiva v primerjavi z (morebitnim) učinkom na vrednost pH. Obravnava se samo lokalna raven, vključno z napravami za čiščenje komunalnih odpadkov (STP-ji) ali napravami za čiščenje industrijskih odpadnih voda (WWTP-ji), če je smiselno, tako za proizvodnjo kot industrijsko uporabo kot kakršnikoli učinki, do katerih lahko pride po pričakovanjih na lokalni ravni. Visoka topnost v vodi in zelo nizek parni tlak kažeta, da se apnena snov najde pretežno v vodi. Znatne emisije ali izpostavljenost zraku niso pričakovane zaradi nizkih parnih tlakov ali apnene snovi. Znatne emisije ali izpostavljenost kopenskemu okolju se ne predvideva niti za ta scenarij izpostavitve. Ocena izpostavljenosti za vodno okolje zato obravnava morebitne spremembe v vrednosti pH v odtoku naprave za čiščenje odpadkov in površinski vodi, ki so povezane z izpusti OH⁻ na lokalni ravni. Ocena izpostavljenosti je obdelana z oceno rezultatnega vpliva na vrednost pH: vrednost pH ne sme preseči 9.

Emisije v okolje	Proizvodnja apnene snovi lahko potencialno povzroči emisije v vodo in lokalno povečanje koncentracije snovi apna in vpliva na vrednost pH v vodnem okolju. Če se vrednosti pH ne nevtralizira, lahko izpust iztoka iz lokacij proizvodnje apnene snovi vpliva na pH v prejemni vodi. Vrednost pH v odtoku se navadno meri zelo pogosto in se jo lahko z lahkoto nevtralizira, kot pogosto zahteva nacionalna zakonodaja.
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Odpadna voda proizvodnje apnene snovi je anorganski tok odpadne vode in zato ni biološkega čiščenja. Zaradi tega se tokov odpadne vode iz proizvodnje apnene snovi navadno ne čisti v bioloških čistilnih napravah za odpadno vodo (WWTP-ji), lahko pa se jih uporablja za nadzorovanje vrednosti pH kislih tokov odpadne vode, ki se jih obdelava v bioloških WWTP-jih.
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Pri emisiji apnene snovi v površinsko vodo sta sorpcija na delce in sedimentacija zanemarljivi. Ko se apnenec zavrže v površinsko vodo, se lahko vrednost pH poveča, kar je odvisno od puferske kapacitete vode. Čim višja je puferska kapaciteta vode, tem manjši je učinek na pH. Puferska kapaciteta v splošnem preprečuje premike v kislosti ali bazičnosti naravnih vod, regulira pa ga ravnovesje med ogljikovim dioksidom (CO ₂), bikarbonatnim ionom (HCO ₃ ⁻) in karbonatnim ionom (CO ₃ ²⁻).
Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Sedimentni segment ni vključen v ta scenarij izpostavljenosti, ker se meni, da ni pomemben za apneno snov: kadar se apnena snov izpusti v vodni segment, je sorpcija na sedimentne delce zanemarljiva.
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Kopenski segment ni vključen v ta scenarij izpostavljenosti, ker se meni, da ni pomemben.
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Zračni segment ni vključen v ta CSA, ker se meni, da ni pomemben za apneno snov: pri emisiji v zrak v obliki aerosola v vodi, se apnena snov nevtralizira kot rezultat reakcije s CO ₂ (ali drugimi kislinami) in tvori HCO ₃ ⁻ in Ca ²⁺ . Posledično se soli (npr. kalcijev (bi)karbonat) izperejo ven iz zraka, zato atmosferske emisije nevtralizirane apnene snovi v glavnem končajo v zemlji in vodi.
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Biološka akumulacija v organizmih za apneno snov ni pomembna: ocena tveganja za sekundarno zastrupitev zato ni potrebna.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

4. Smernice za nadaljnjega uporabnika, da presodi, ali ravna v okviru omejitev iz scenarija izpostavljenosti (ES)

Poklicna izpostavljenost

Nadaljnji uporabnik ravna v okviru omejitev, postavljenih s scenarijem izpostavljenosti, (ES) če se izvede predlagane ukrepe za obvladovanje tveganja, ki so opisani zgoraj, ali če uporabnik na nižje ležečem mestu lahko samostojno dokaže, da so njegovi delovni pogoji in uporabljeni ukrepi za zmanjševanje tveganja zadostni. To lahko uredite tako, da dokažete omejevanje izpostavljenosti pri vdihavanju in stiku s kožo do ravni pod ustreznim DNEL (če velja, da zadevne procesne dejavnosti zajemajo PROC-e, ki so navedeni zgoraj), kot je opisano spodaj. Če podatki meritev niso na voljo, lahko nadaljnji uporabnik uporabi ustrezno primerjalno orodje, kot je MEASE (www.ebrc.de/mease.html), da oceni povezano izpostavljenost. Prašnost uporabljane snovi se lahko določi skladno s slovarjem orodja MEASE. Snovi, katerih prašnost je manj od 2,5 % po metodi vrtljivega soda (RDM), so opredeljene kot "malo prašne", snovi, katerih prašnost je manjša od 10 % (RDM) so opredeljene kot "srednje prašne" in snovi, katerih prašnost je ≥ 10 %, so opredeljene kot "zelo prašne".

DNEL_{vdihavanje}: 1 mg/m³ (kot vdihljivi prah)

Pomembna opomba: Nadaljnji uporabnik se mora zavedati dejstva, da obstaja razen dolgoročnega DNEL-a, ki je naveden zgoraj, tudi DNEL za akutne učinke, ki znaša 4 mg/m³. Z dokazom varne uporabe preko primerjanja ocen izpostavljenosti z dolgoročnim DNEL je tako zajet tudi akutni DNEL (skladno s smernico R.14 se lahko akutne ravni izpostavljenosti izpelje z množenjem ocene dolgoročne izpostavljenosti s faktorjem 2). Pri uporabi orodja MEASE za izpeljavo ocen izpostavljenosti je treba upoštevati, da je treba kot ukrep obvladovanja tveganja skrajšati trajanje izpostavljenosti na pol delovne izmene (kar pomeni zmanjšanje izpostavljenosti za 40 %).

Izpostavljenost okolja

Če lokacija ne ustreza pogojem, določenim v scenariju izpostavljenosti pri varni uporabi, se priporoča, da uporabite večstopenjski pristop k ocenjevanju, ki je bolj prilagojen tej lokaciji. Za to vrsto ocenjevanja se priporoča naslednji pristop po korakih.

Stopnja 1: pridobite informacije o vrednosti pH v odtoku in o prispevanju apnene snovi na rezultatno vrednost pH. Če je vrednost pH nad 9 in se lahko pripiše predvsem apnu, so za dokaz varne uporabe potrebne dodatne operacije.

Stopnja 2a: pridobite informacije o vrednosti pH prejemne vode za točko izpuščanja. Vrednost pH prejemne vode ne sme presegati 9. Če mere niso na voljo, lahko pH v reki izračunate na spodnji način:

$$pH_{reke} = \log \left[\frac{Q_{odtoka} \cdot 10^{pH_{odtoka}} + Q_{tokarekenavzgor} \cdot 10^{pH_{tokarekenavzgor}}}{Q_{tokarekenavzgor} + Q_{odtoka}} \right] \quad (En. 1)$$

Kjer je:

Q odtoka se nanaša na odtočni pretok (v m³/dan)

Q po toku reke navzgor se nanaša na pretok po toku reke navzgor (v m³/dan)

pH odtoka se nanaša na pH odtočne vode

pH po toku navzgor se nanaša na pH po toku navzgor od točke izpusta

Upoštevajte, da lahko na začetku uporabite privzete vrednosti:

- Q pretoki navzgor po reki: uporabite desetino obstoječih izmerjenih vrednosti porazdelitve ali uporabite privzeto vrednost 18000 m³/dan
- Q odtoka: uporabite privzeto vrednost 2000 m³/dan
- Za pH po toku navzgor je najbolje uporabiti izmerjeno vrednost. Če ta ni na voljo, lahko predvidevate nevtralno pH vrednost 7, če je utemeljena.

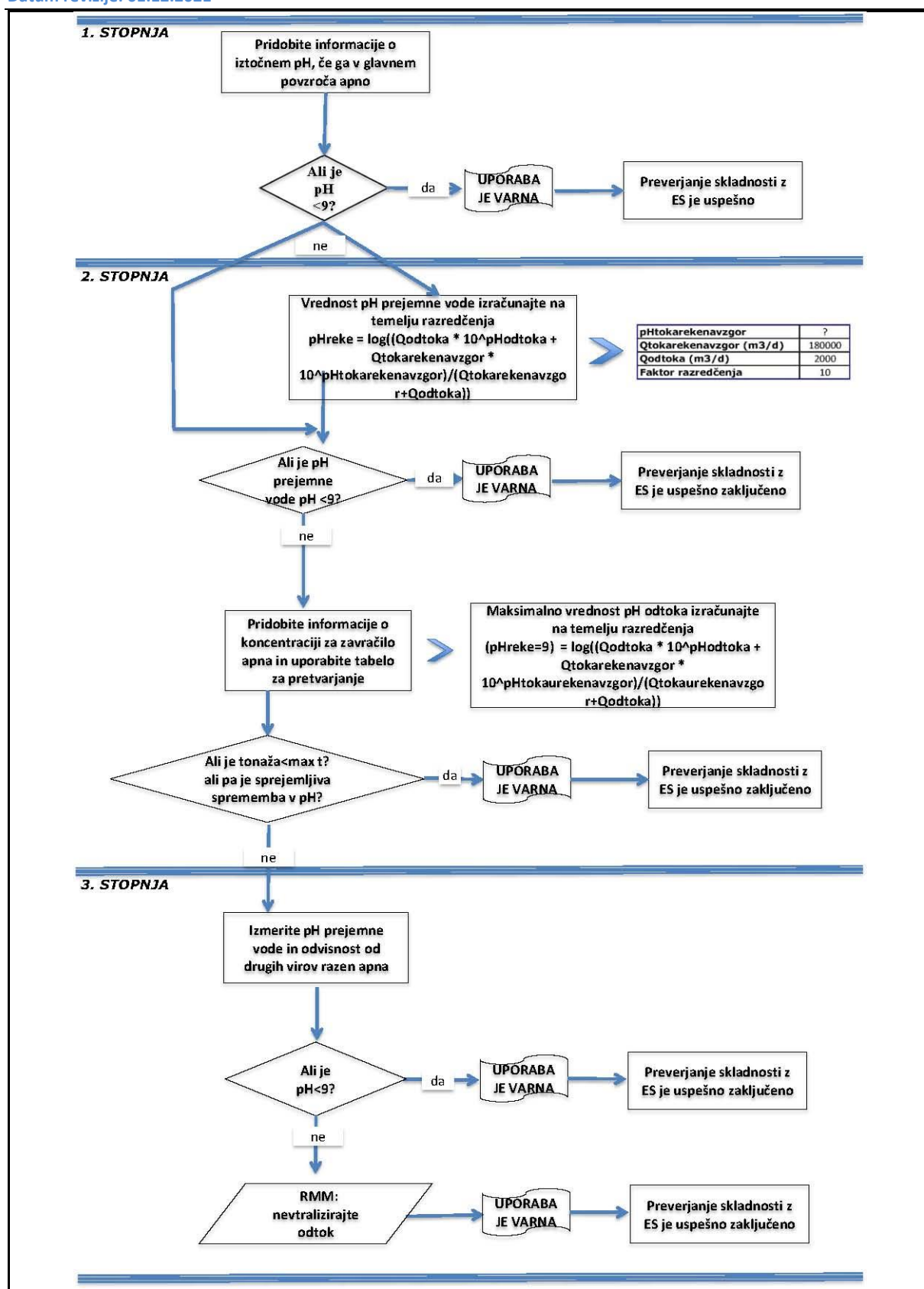
Taka enačba mora predstavljati scenarij najslabšega primera, kjer so vodni pogoji standardni in niso specifični za primer.

Stopnja 2b: Enačbo 1 lahko uporabite za to, da ugotovite pH odtoka, ki predstavlja sprejemljivo raven pH v prejemnem telesu. V ta namen je vrednost pH reke nastavljena na 9, pH odtoka pa se izračuna skladno s tem (če je potrebno, uporabite privzete vrednosti, ki so bile navedene). Ker na topnost apna vpliva temperatura, je morda treba vrednost pH odtoka prilagajati na osnovi posameznega primera. Ko ugotovite največjo dovoljeno vrednost pH v odtoku, se predvideva, da so koncentracije ionov OH⁻ odvisne od izpuščanja apna in da ni treba upoštevati nobenih pogojev pufra (to je nerealističen scenarij najslabšega primera, ki se ga lahko prilagodi, če so na voljo ustrezne informacije). Največja obremenitev z apnom, ki se jo lahko letno zavrže brez negativnih vplivov na vrednost pH prejemne vode se izračuna ob predvidevanju kemičnega ravnovesja. Koncentracija OH⁻, izražena v molih/liter, pomnožite s povprečnim pretokom odtoka in nato delite z molarno maso apnene snovi.

Stopnja 3: izmerite vrednost pH v prejemni vodi za točko izpusta. Če je vrednost pH pod 9, je varna uporaba razumno dokazana, scenarij izpostavljenosti pa se konča na tej točki. Če ugotovite, da je vrednost pH nad 9, je treba uvesti ukrepe za zmanjševanje tveganja: odtok je treba nevtralizirati in tako zagotoviti varno uporabo apna med fazo proizvodnje ali uporabe.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.2: Proizvodnja in industrijske uporabe malo prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi

Oblika scenarija izpostavljenosti (1) z obravnavo uporab, ki jih izvajajo delavci		
1. Naziv		
Poljuben kratek naziv	Proizvodnja in industrijske uporabe malo prašnih trdnih/praškov apnenih snovi	
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (ustrezni PROC-i in ERC-ji so podani v poglavju 2, spodaj)	
Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti	Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti so opisani v poglavju 2, spodaj.	
Metoda ocenjevanja	Ocenjevanje izpostavljenosti pri vdihavanju temelji na orodju za ocenjevanje izpostavljanja MEASE.	
2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja		
PROC/ERC	Opredelitev REACH	Vključene naloge
PROC 1	Uporaba v zaprtih procesih, izpostavljenost ni verjetna	Več informacij je v smernici ECHA o informacijskih zahtevah in ocenjevanje kemične varnosti, poglavje R.12: Uporaba sistema uporabe (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 2	Uporaba v zaprtih, neprekinjenih procesih z občasno nadzorovano izpostavljenostjo	
PROC 3	Uporaba v zaprtih šaržnih procesih (sinteza ali formuliranje)	
PROC 4	Uporaba v šaržnih in drugih procesih (sinteza), kadar obstaja možnost izpostavljenosti	
PROC 5	Mešanje ali legiranje v šaržnih procesih za formuliranje pripravkov in izdelkov (večstopenjski in/ali znatni stik)	
PROC 6	Postopki kalandriranja	
PROC 7	Industrijsko brizganje	
PROC 8a	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na nenamenskih napravah	
PROC 8b	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na namenskih napravah	
PROC 9	Prenos snovi ali priprava v majhne vsebnike (namenska polnilna linija, vključno s tehtanjem)	
PROC 10	Nanašanje z valjčkom ali čopičem	
PROC 13	Obdelava izdelkov s potapljanjem in polivanjem	
PROC 14	Proizvodnja pripravkov ali izdelkov s tabletiranjem, stiskanjem, iztiskavanjem, peletiranjem	
PROC 15	Uporablja se kot laboratorijski reagent	
PROC 16	Uporaba materiala kot virov goriva, pričakovati je treba omejeno izpostavljenost neizgorelemu izdelku	
PROC 17	Mazanje v visokoenergijskih razmerah in pri delno odprtem procesu	
PROC 18	Mazanje v visokoenergijskih razmerah	
PROC 19	Ročno mešanje z neposrednim stikom, pri čemer so na voljo le osebna varovalna sredstva (OVO)	
PROC 21	Nizkoenergijsko rokovanje s snovmi, vezanimi v materialih in/ali izdelkih	
PROC 22	Potencialno zaprti obdelovalni procesi z uporabo mineralov/kovin pri višji temperaturi	
	Industrijsko okolje	

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

PROC 23	Odprti obdelovalni postopki in postopki prenosa z uporabo mineralov/kovin pri povišani temperaturi
PROC 24	Visokoenergijsko (mehansko) obdelovanje snovi, vezanih v materialih in/ali izdelkih
PROC 25	Drugi vroči delovni postopki s kovinami
PROC 26	Rokovanje s trdnimi anorganskimi snovmi na sobni temperaturi
PROC 27a	Proizvodnja kovin v prahu (vroči procesi)
PROC 27b	Proizvodnja kovin v prahu (mokri procesi)
ERC 1-7, 12	Proizvodnja, formuliranje in vsi tipi industrijske uporabe
ERC 10, 11	Močno razpršena uporaba na prostem in v notranjosti izdelkov in materialov z dolgo življenjsko dobo

2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti delavcev

Značilnosti izdelka

Skladno s pristopom MEASE predstavlja intrinzični potencial snovi za emisijo glavna determinanta izpostavitve. To se odraža v določitvi tako imenovanega razreda porazdelitve v orodju MEASE. Za operacije, ki se izvajajo s trdnimi snovmi pri sobni temperaturi, je porazdelitev utemeljena na prašnosti dane snovi. V operacijah z vročo kovino pa porazdelitev temelji na temperaturi, pri čemer se upošteva procesna temperatura in tališče snovi. V tretji skupini so zelo abrazivne naloge, ki temeljijo na ravni abrazije namesto na intrinzičnemu emisijskemu potencialu snovi.

PROC	Uporaba v pripravi	Vsebina v pripravi	Fizikalna oblika	Emisijski potencial
PROC 22, 23, 25, 27a	ni omejeno		trdna snov/prašek, taljena snov	visoko
PROC 24	ni omejeno		trdna snov/prašek	visoko
Vsi drugi veljavni PROC-i	ni omejeno		trdna snov/prašek	nizko

Uporabljene količine

Za dejansko tonažo, s katero se dela v izmeni, za ta scenarij ni predvidenega vpliva na izpostavljenost samega po sebi. Namesto tega je odločilni dejavnik intrinzičnega potenciala emisije za proces kombinacija obsega operacije (industrijska glede na poklicno) in stopnja ograditve/avtomatizacije (kot je opisano v PROC).

Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti

PROC	Trajanje izpostavljenosti
PROC 22	≤ 240 minut
Vsi drugi veljavni PROC-i	480 minut (ni omejeno)

Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva

Dihalna prostornina med izmeno med vsemi procesnimi koraki, ki je opisana v PROC-ih, je predvidoma 10 m³/izmeno (8 ur).

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost delavcev

Delovni pogoji, kot so procesna temperatura in procesni tlak, se ne upoštevajo kot pomembni za ocenjevanje delovne izpostavljenosti opravljanega procesa. V procesnih korakih z znatno višjimi temperaturami (npr. PROC 22, 23, 25) pa ocena izpostavljenosti z orodjem MEASE temelji na razmerju procesne temperature in tališča. Ker se pričakuje nihanje povezanih temperatur v industriji, se vzame najvišje razmerje kot domnevo za scenarij najslabšega primera za ocenjevanje izpostavitve. S tem so v tem scenariju izpostavljenosti za PROC 22, 23 in PROC 25 samodejno zajete vse procesne temperature.

Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta

Ukrepi za zmanjševanje tveganja na procesni ravni (npr. zadrževanje ali segregacija vira emisij) v procesih na splošno niso potrebni.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Tehnični pogoji in merila za kontrolo disperzije iz vira proti delavcu				
PROC	Raven ločitve	Lokalizirane kontrole (LC)	Učinkovitost lokaliziranih kontrol (skladno z orodjem MEASE)	Več informacij
PROC 7, 17, 18	Vsako morebitno potrebno ločevanje delavcev od vira emisij je indicirano zgoraj pod naslovom "Pogostost in trajanje izpostavitve". Zmanjšanje trajanja izpostavljenosti lahko dosežete, na primer, z namestitvijo ventiliranih (pozitivni tlak) nadzornih sob ali z odstranitvijo delavcev iz delovnih mest, ki so povezana z zadevno izpostavitvijo.	splošno prezračevanje	17 %	-
PROC 19		ni na voljo	n/v	-
PROC 22, 23, 24, 25, 26, 27a		lokalno izpustno prezračevanje	78 %	-
Vsi drugi veljavni PROC-i		ni potrebno	n/v	-
Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitev izpustov, razpršitve ali izpostavitve				
Izogibajte se vdihavanju ali zaužitju. Za zagotovitev varnega ravnanja s snovjo so potrebni splošni ukrepi poklicne higiene. Ti ukrepi vključujejo dobre osebne in gospodinjske prakse (tj. redno čiščenje z ustreznimi čistilnimi napravami), prepoved uživanja hrane in kajenja na delovnem mestu, nošnja standardnih delovnih oblačil in čevljev, če ni spodaj navedeno drugače. Prha in zamenjava oblačil na koncu delovne izmene. Kontaminiranih oblačil ne nosite domov. Prahu ne odpihujte s stisnjenim zrakom.				
Pogoji in ukrepi, povezani z osebno zaščito, higieno in ocenjevanjem zdravja				
PROC	Tehnični podatki zaščitne opreme za dihala (RPE)	Učinkovitost zaščitne opreme za dihala (dodeljeni faktor zaščite, APF)	Tehnični podatki za rokavice	Nadaljnja osebna zaščitna oprema (zaščitna oprema za dihala)
PROC 22, 24, 27a	Maska FFP1	APF=4	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je obvezna uporaba rokavic v vseh procesnih korakih.	Nositi je potrebno opremo za zaščito oči (npr. očala ali vizirji), razen če se lahko izključi morebiten stik z očmi zaradi narave in tipa uporabe (tj. zaprt proces). Poleg tega je treba nositi zaščito za obraz, zaščitna oblačila in zaščitne čevlje, kot je primerno.
Vsi drugi veljavni PROC-i	ni potrebno	n/v		
Vso opremo za zaščito dihal, ki je opredeljena zgoraj, se nosi samo, če bodo vzporedno uporabljeni spodnji principi: Trajanje dela (primerjajte s "trajanjem izpostavljenosti" zgoraj) mora odražati dodatni fiziološki stres za delavca zaradi upora na dihanje in mase same opreme za zaščito dihal in zaradi povečanega toplotnega stresa, ker oprema prekriva glavo. Poleg tega je treba upoštevati, da sta sposobnost delavca za uporabo orodij in komuniciranje zmanjšani, kadar nosi osebno zaščitno opremo. Zaradi zgornjih razlogov morajo torej delavci (i) biti zdravi (še posebej glede zdravstvenih težav, ki lahko vplivajo na uporabo opreme za zaščito dihal), (ii) imeti ustrezne obrazne lastnosti, ki zmanjšajo puščanje med obrazom in masko (kar se tiče brazgotin in obraznih dlak). Priporočene naprave zgoraj, ki se zanašajo na tesnjenje z dobrim obraznim stikom, ne nudijo zahtevane zaščite, če se ne prilagajajo obrisu obraza pravilno in dobro. Delodajalci in samozaposlene osebe so pravno zavezani k vzdrževanju in izdajanju pripomočkov za zaščito dihal in k vodenju njihove pravilne uporabe na delovnem mestu. Zaradi tega morajo opredeliti in dokumentirati ustrezno politiko za program pripomočkov za zaščito dihal, ki vključuje usposabljanje delavcev. Pregled dodeljenih faktorjev zaščite različne zaščitne opreme za dihala (skladno z BS EN 529:2005) lahko najdete v glosarju orodja MEASE.				
2.2 Nadzorovanje izpostavljenosti okolja				
Uporabljene količine				
Dnevna in letna količina na lokacijo (za točkovne vire) se ne upošteva kot glavna determinanta za izpostavljenost okolja				
Pogostost in trajanje uporabe				
Prekinjena (< 12-krat na leto) ali neprekinjena uporaba/izpuščanje				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva				
Hitrost pretoka prejemne površinske vode: 18000 m³/dan				
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja				
Hitrost sproščanja v odtok: 2.000 m³/dan				
Tehnični pogoji na lokaciji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitev v zemljo				
Ukrepi za zmanjševanje tveganja v povezavi z okoljem morajo biti usmerjeni proti preprečevanju izpustov raztopin apnenca v komunalne odpladne vode, če se pričakuje, da bi taki izpusti povzročili znatne spremembe v vrednosti pH. Potrebno je redno nadzorovanje vrednosti pH med vpeljevanjem v odprte vode. Na splošno je treba izpuste izvajati tako, da bodo spremembe v vrednosti pH v sprejemnih površinskih vodah čim manjše (npr. z nevtralizacijo). Večina vodnih organizmov na splošno lahko prenaša pH vrednosti v razponu od 6 do 9. To je tudi v opisu standardnih testov OECD z vodnimi organizmi. Utemeljitev za ta ukrep obvladovanja tveganja lahko najdete v uvodnem delu.				
Pogoji in merila, povezana z odpadki				
Trdne industrijske odpadke apna je treba ponovno uporabiti ali izpustiti v industrijske odpadne vode ter jih po potrebi nevtralizirati naprej.				
3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir				
Poklicna izpostavljenost				
Za ocenitev izpostavljenosti pri vdihavanju je bilo uporabljeno orodje za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene tveganja in odgovarjajoča vrednost DNEL (izpeljana raven brez učinka) ter mora biti manj kot 1, da se dokaže varna uporaba. Pri izpostavljenosti pri vdihavanju je RCR osnovan na DNEL za snov CaO, ki znaša 1 mg/m³ (v obliki vdihljivega prahu) in odgovarjajoče ocene izpostavljenosti pri vdihavanju z orodjem MEASE (v obliki prahu, ki se ga lahko vdihne). Tako RCR vključuje dodatno varnostno rezervo, ker respirabilni delež podfrakcija deleža, ki se ga lahko vdihne, skladno z EN 481.				
PROC	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti pri vdihavanju	Ocena izpostavljenosti pri vdihavanju (RCR)	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti v stiku s kožo	Ocena izpostavljenosti v stiku s kožo (RCR)
PROC 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	MEASE	< 1 mg/m³ (0,01 – 0,83)	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je treba izpostavljenost kože zmanjšati toliko, kot je tehnično možno. DNEL za dermalne učinke ni bil izpeljan. Zaradi tega izpostavljenost v stiku s kožo v tem scenariju izpostavljenosti ni ocenjena.	
Emisije v okolje				
Ocenjevanje izpostavljenosti okolja je primerno samo za vodno okolje, kadar je primerno vključno s STP-ji/WWTP-ji, ker se emisije snovi CaO v različnih stopnjah življenjskega cikla (proizvodnja in uporaba) v glavnem nanašajo na (odpadno) vodo. Učinek na vodno okolje in ocenjevanje tveganja obravnavata samo učinek na organizme/ekosisteme zaradi morebitnih sprememb pH, ki so povezane z izpusti OH⁻, ker je pričakovana toksičnost Ca²⁺ zanemarljiva v primerjavi z (morebitnim) učinkom na vrednost pH. Obravnava se samo lokalna raven, vključno z napravami za čiščenje komunalnih odpadkov (STP-ji) ali napravami za čiščenje industrijskih odpadnih voda (WWTP-ji), če je smiselno, tako za proizvodnjo kot industrijsko uporabo kot kakršnikoli učinki, do katerih lahko pride po pričakovanjih na lokalni ravni. Visoka topnost v vodi in zelo nizek parni tlak kažeta, da se snov CaO najde pretežno v vodi. Znatne emisije ali izpostavljenost zraku niso pričakovane zaradi nizkih parnih tlakov ali snovi CaO. Znatne emisije ali izpostavljenost kopenskemu okolju se ne predvideva niti za ta scenarij izpostavitve. Ocena izpostavljenosti za vodno okolje zato obravnava morebitne spremembe v vrednosti pH v odtoku naprave za čiščenje odpadkov in površinski vodi, ki so povezane z izpusti OH⁻ na lokalni ravni. Ocena izpostavljenosti je obdelana z oceno rezultantnega vpliva na vrednost pH: vrednost pH ne sme preseči 9.				
Emisije v okolje	Proizvodnja snovi CaO lahko potencialno povzroči emisije v vodo in lokalno povečanje koncentracije snovi CaO in vpliva na vrednost pH v vodnem okolju. Če se vrednosti pH ne nevtralizira, lahko izpust iztoka iz lokacij proizvodnje snovi CaO vpliva na pH v prejemni vodi. Vrednost pH v odtoku se navadno meri zelo pogosto in se jo lahko z lahkoto nevtralizira, kot pogosto zahteva nacionalna zakonodaja.			
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Odpadna voda proizvodnje snovi CaO je anorganski tok odpadne vode in zato ni biološkega čiščenja. Zaradi tega se tokov odpadne vode iz proizvodnje snovi CaO navadno ne čistijo v bioloških čistilnih napravah za odpadno vodo (WWTP-ji), lahko pa se jih uporablja za nadzorovanje vrednosti pH kislih tokov odpadne vode, ki se jih obdelava v bioloških WWTP-jih.			
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Pri emisiji snovi CaOv površinsko vodo sta sorpcija na delce in sedimentacija zanemarljivi. Ko se apnenec zavrže v površinsko vodo, se lahko vrednost pH poveča, kar je odvisno od puferske kapacitete vode. Čim višja je puferska kapaciteta vode, tem manjši je učinek na pH. Puferska kapaciteta v splošnem preprečuje premike v kislosti ali bazičnosti naravnih vod, regulira pa ga ravnovesje med ogljikovim dioksidom (CO₂), bikarbonatnim ionom (HCO₃⁻) in karbonatnim ionom (CO₃²⁻).			

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Sedimentni segment ni vključen v ta scenarij izpostavljenosti, ker se meni, da ni pomemben za snov CaO: kadar se snov CaO izpusti v vodni segment, je sorpcija na sedimentne delce zanemarljiva.
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Kopenski segment ni vključen v ta scenarij izpostavljenosti, ker se meni, da ni pomemben.
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Zračni segment ni vključen v ta CSA, ker se meni, da ni pomemben za snov CaO: pri emisiji v zrak v obliki aerosola v vodi, se snov CaO nevtralizira kot rezultat reakcije s CO ₂ (ali drugimi kislinami) in tvori HCO ₃ ⁻ in Ca ²⁺ . Posledično se soli (npr. kalcijev (bi)karbonat) izperejo iz zraka, zato atmosferske emisije nevtralizirane snovi CaO v glavnem končajo v zemlji in vodi.
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Bioakumulacija v organizmih za snov CaO ni pomembna: ocena tveganja za sekundarno zastrupitev zato ni potrebna.

4. Smernice za nadaljnega uporabnika, da presodi, ali ravna v okviru omejitev iz scenarija izpostavljenosti (ES)

Poklicna izpostavljenost

Nadaljnji uporabnik ravna v okviru omejitev, postavljenih s scenarijem izpostavljenosti, (ES) če se izvede predlagane ukrepe za obvladovanje tveganja, ki so opisani zgoraj, ali če uporabnik na nižje ležečem mestu lahko samostojno dokaže, da so njegovi delovni pogoji in uporabljeni ukrepi za zmanjševanje tveganja zadostni. To lahko uredite tako, da dokažete omejevanje izpostavljenosti pri vdihavanju in stiku s kožo do ravni pod ustreznim DNEL (če velja, da zadevne procesne dejavnosti zajemajo PROC-e, ki so navedeni zgoraj), kot je opisano spodaj. Če podatki meritev niso na voljo, lahko nadaljnji uporabnik uporabi ustrezno primerjalno orodje, kot je MEASE (www.ebrc.de/mease.html), da oceni povezano izpostavljenost. Prašnost uporabljane snovi se lahko določi skladno s slovarjem orodja MEASE. Snovi, katerih prašnost je manj od 2,5 % po metodi vrtljivega soda (RDM), so opredeljene kot "malo prašne", snovi, katerih prašnost je manjša od 10 % (RDM) so opredeljene kot "srednje prašne" in snovi, katerih prašnost je ≥10 %, so opredeljene kot "zelo prašne".

DNEL_{vdihavanje}: 1 mg/m³ (kot vdihljivi prah)

Pomembna opomba: Nadaljnji uporabnik se mora zavedati dejstva, da obstaja razen dolgoročnega DNEL-a, ki je naveden zgoraj, tudi DNEL za akutne učinke, ki znaša 4 mg/m³. Z dokazom varne uporabe preko primerjanja ocen izpostavljenosti z dolgoročnim DNEL je tako zajet tudi akutni DNEL (skladno s smernico R.14 se lahko akutne ravni izpostavljenosti izpelje z množenjem ocene dolgoročne izpostavljenosti s faktorjem 2). Pri uporabi orodja MEASE za izpeljavo ocen izpostavljenosti je treba upoštevati, da je treba kot ukrep obvladovanja tveganja skrajšati trajanje izpostavljenosti na pol delovne izmene (kar pomeni zmanjšanje izpostavljenosti za 40 %).

Izpostavljenost okolja

Če lokacija ne ustreza pogojem, določenim v scenariju izpostavljenosti pri varni uporabi, se priporoča, da uporabite večstopenjski pristop k ocenjevanju, ki je bolj prilagojen tej lokaciji. Za to vrsto ocenjevanja se priporoča naslednji pristop po korakih.

Stopnja 1: pridobite informacije o vrednosti pH v odtoku in o prispevanju snovi CaO na rezultatno vrednost pH. Če je vrednost pH nad 9 in se lahko pripiše predvsem apnu, so za dokaz varne uporabe potrebne dodatne operacije.

Stopnja 2a: pridobite informacije o vrednosti pH prejemne vode za točko izpuščanja. Vrednost pH prejemne vode ne sme presežati 9. Če mere niso na voljo, lahko pH v reki izračunate na spodnji način:

$$pH_{reke} = \log \left[\frac{Q_{odtoka} * 10^{pH_{odtoka}} + Q_{tokarekenavzgor} * 10^{pH_{tokarekenavzgor}}}{Q_{tokarekenavzgor} + Q_{odtoka}} \right] \quad (En. 1)$$

Kjer je:

Q odtoka se nanaša na odtočni pretok (v m³/dan)

Q po toku reke navzgor se nanaša na pretok po toku reke navzgor (v m³/dan)

pH odtoka se nanaša na pH odtočne vode

pH po toku navzgor se nanaša na pH po toku navzgor od točke izpusta

Upoštevajte, da lahko na začetku uporabite privzete vrednosti:

- Q pretoki navzgor po reki: uporabite desetino obstoječih izmerjenih vrednosti porazdelitve ali uporabite privzeto vrednost 18000 m³/dan
- Q odtoka: uporabite privzeto vrednost 2000 m³/dan

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

- Za pH po toku navzgor je najbolje uporabiti izmerjeno vrednost. Če ta ni na voljo, lahko predvidevate nevtralno pH vrednost 7, če je utemeljena.

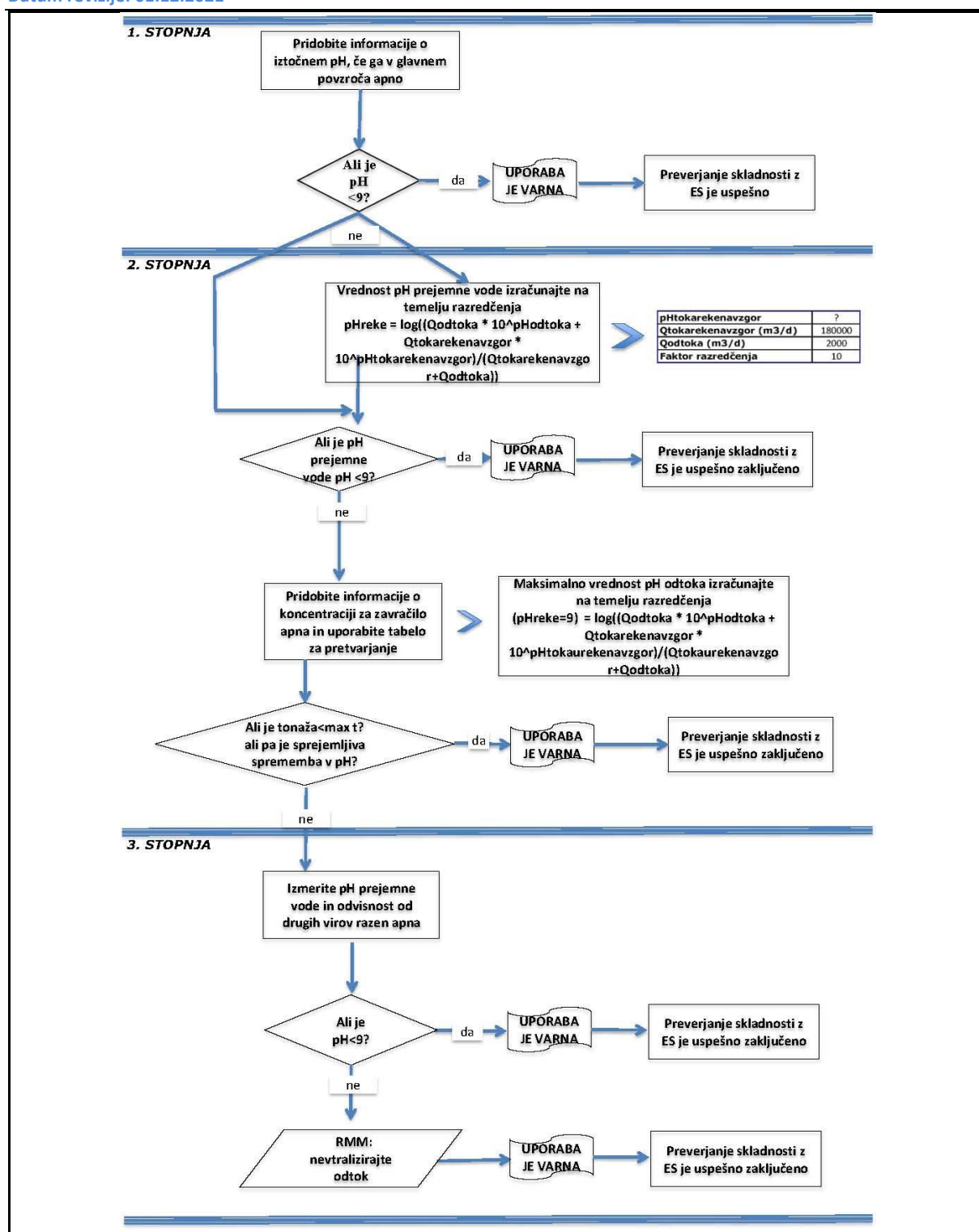
Taka enačba mora predstavljati scenarij najslabšega primera, kjer so vodni pogoji standardni in niso specifični za primer.

Stopnja 2b: Enačbo 1 lahko uporabite za to, da ugotovite pH odtoka, ki predstavlja sprejemljivo raven pH v prejemnem telesu. V ta namen je vrednost pH reke nastavljena na 9, pH odtoka pa se izračuna skladno s tem (če je potrebno, uporabite privzete vrednosti, ki so bile navedene). Ker na točnost apna vpliva temperatura, je morda treba vrednost pH odtoka prilagajati na osnovi posameznega primera. Ko ugotovite največjo dovoljeno vrednost pH v odtoku, se predvideva, da so koncentracije ionov OH⁻ odvisne od izpuščanja apna in da ni treba upoštevati nobenih pogojev pufru (to je nerealističen scenarij najslabšega primera, ki se ga lahko prilagodi, če so na voljo ustrezne informacije). Največja obremenitev z apnom, ki se jo lahko letno zavrže brez negativnih vplivov na vrednost pH prejemne vode se izračuna ob predvidevanju kemičnega ravnovesja. Koncentracija OH⁻, izražena v molih/liter, pomnožite s povprečnim pretokom odtoka in nato delite z molarno maso snovi CaO.

Stopnja 3: izmerite vrednost pH v prejemni vodi za točko izpusta. Če je vrednost pH pod 9, je varna uporaba razumno dokazana, scenarij izpostavljenosti pa se konča na tej točki. Če ugotovite, da je vrednost pH nad 9, je treba uvesti ukrepe za zmanjševanje tveganja: odtok je treba nevtralizirati in tako zagotoviti varno uporabo apna med fazo proizvodnje ali uporabe.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.3: Proizvodnja in industrijske uporabe srednje prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi

Oblika scenarija izpostavljenosti (1) z obravnavo uporab, ki jih izvajajo delavci		
1. Naziv		
Poljuben kratek naziv	Proizvodnja in industrijske uporabe srednje prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi	
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (ustrezni PROC-i in ERC-ji so podani v poglavju 2, spodaj)	
Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti	Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti so opisani v poglavju 2, spodaj.	
Metoda ocenjevanja	Ocenjevanje izpostavljenosti pri vdihavanju temelji na orodju za ocenjevanje izpostavljanja MEASE.	
2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja		
PROC/ERC	Opredelitev REACH	Vključene naloge
PROC 1	Uporaba v zaprtih procesih, izpostavljenost ni verjetna	Več informacij je v smernici ECHA o informacijskih zahtevah in ocenjevanje kemične varnosti, poglavje R.12: Uporaba sistema uporabe (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 2	Uporaba v zaprtih, neprekinjenih procesih z občasno nadzorovano izpostavljenostjo	
PROC 3	Uporaba v zaprtih šaržnih procesih (sinteza ali formuliranje)	
PROC 4	Uporaba v šaržnih in drugih procesih (sinteza), kadar obstaja možnost izpostavljenosti	
PROC 5	Mešanje ali legiranje v šaržnih procesih za formuliranje pripravkov in izdelkov (večstopenjski in/ali znatni stik)	
PROC 7	Industrijsko brizganje	
PROC 8a	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na nenamenskih napravah	
PROC 8b	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na namenskih napravah	
PROC 9	Prenos snovi ali priprava v majhne vsebnike (namenska polnilna linija, vključno s tehtanjem)	
PROC 10	Nanašanje z valjčkom ali čopičem	
PROC 13	Obdelava izdelkov s potapljanjem in polivanjem	
PROC 14	Proizvodnja pripravkov ali izdelkov s tabletiranjem, stiskanjem, iztiskavanjem, peletiranjem	
PROC 15	Uporablja se kot laboratorijski reagent	
PROC 16	Uporaba materiala kot virov goriva, pričakovati je treba omejeno izpostavljenost nezgorelemu izdelku	
PROC 17	Mazanje v visokoenergijskih razmerah in pri delno odprtem procesu	
PROC 18	Mazanje v visokoenergijskih razmerah	
PROC 19	Ročno mešanje z neposrednim stikom, pri čemer so na voljo le osebna varovalna sredstva (OVO)	
PROC 22	Potencialno zaprti obdelovalni procesi z uporabo mineralov/kovin pri višji temperaturi Industrijsko okolje	
PROC 23	Odpri obdelovalni postopki in postopki prenosa z uporabo mineralov/kovin pri povišani temperaturi	
PROC 24	Visokoenergijsko (mehansko) obdelovanje snovi, vezanih v materialih in/ali izdelkih	
PROC 25	Drugi vroči delovni postopki s kovinami	
PROC 26	Rokovanje s trdnimi anorganskimi snovmi na sobni temperaturi	

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

PROC 27a	Proizvodnja kovin v prahu (vroči procesi)	
PROC 27b	Proizvodnja kovin v prahu (mokri procesi)	
ERC 1-7, 12	Proizvodnja, formuliranje in vsi tipi industrijske uporabe	
ERC 10, 11	Močno razpršena uporaba na prostem in v notranjosti izdelkov in materialov z dolgo življenjsko dobo	

2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti delavcev

Značilnosti izdelka

Skladno s pristopom MEASE predstavlja intrinzični potencial snovi za emisijo glavna determinanta izpostavitve. To se odraža v določitvi tako imenovanega razreda porazdelitve v orodju MEASE. Za operacije, ki se izvajajo s trdnimi snovmi pri sobni temperaturi, je porazdelitev utemeljena na prašnosti dane snovi. V operacijah z vročo kovino pa porazdelitev temelji na temperaturi, pri čemer se upošteva procesna temperatura in tališče snovi. V tretji skupini so zelo abrazivne naloge, ki temeljijo na ravni abrazije namesto na intrinzičnemu emisijskemu potencialu snovi.

PROC	Uporaba v pripravi	Vsebina v pripravi	Fizikalna oblika	Emisijski potencial
PROC 22, 23, 25, 27a	ni omejeno		trdna snov/prašek, taljena snov	visoko
PROC 24	ni omejeno		trdna snov/prašek	visoko
Vsi drugi veljavni PROC-i	ni omejeno		trdna snov/prašek	medij

Uporabljene količine

Za dejansko tonažo, s katero se dela v izmeni, za ta scenarij ni predvidenega vpliva na izpostavljenost samega po sebi. Namesto tega je odločilni dejavnik intrinzičnega potenciala emisije za proces kombinacija obsega operacije (industrijska glede na poklicno) in stopnja ograditve/avtomatizacije (kot je opisano v PROC).

Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti

PROC	Trajanje izpostavljenosti
PROC 7, 17, 18, 19, 22	≤ 240 minut
Vsi drugi veljavni PROC-i	480 minut (ni omejeno)

Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva

Dihalna prostornina med izmeno med vsemi procesnimi koraki, ki je opisana v PROC-ih, je predvidoma 10 m³/izmeno (8 ur).

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost delavcev

Delovni pogoji, kot so procesna temperatura in procesni tlak, se ne upoštevajo kot pomembni za ocenjevanje delovne izpostavljenosti opravljanega procesa. V procesnih korakih z znatno višjimi temperaturami (npr. PROC 22, 23, 25) pa ocena izpostavljenosti z orodjem MEASE temelji na razmerju procesne temperature in tališča. Ker se pričakuje nihanje povezanih temperatur v industriji, se vzame najvišje razmerje kot domnevo za scenarij najslabšega primera za ocenjevanje izpostavitve. S tem so v tem scenariju izpostavljenosti za PROC 22, 23 in PROC 25 samodejno zajete vse procesne temperature.

Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta

Ukrepi za zmanjševanje tveganja na procesni ravni (npr. zadrževanje ali segregacija vira emisij) v procesih na splošno niso potrebni.

Tehnični pogoji in merila za kontrolo disperzije iz vira proti delavcu

PROC	Raven ločitve	Lokalizirane kontrole (LC)	Učinkovitost lokaliziranih kontrol (skladno z orodjem MEASE)	Več informacij
PROC 1, 2, 15, 27b	Vsako morebitno potrebno ločevanje delavcev od vira emisij je indicirano zgoraj pod naslovom "Pogostost in trajanje izpostavitve". Zmanjšanje trajanja izpostavljenosti lahko dosežete, na primer, z namestitvijo ventiliranih (pozitivni tlak) nadzornih sob ali z odstranitvijo delavcev iz delovnih mest, ki so	ni potrebno	n/v	-
PROC 3, 13, 14		splošno prezračevanje	17 %	-
PROC 19		ni na voljo	n/v	-
Vsi drugi veljavni PROC-i		lokalno izpustno prezračevanje	78 %	-

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

	povezana z zadevno izpostavitvijo.			
Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitev izpustov, razpršitve ali izpostavitve				
Izogibajte se vdihavanju ali zaužitju. Za zagotovitev varnega ravnanja s snovjo so potrebni splošni ukrepi poklicne higiene. Ti ukrepi vključujejo dobre osebne in gospodinjске prakse (tj. redno čiščenje z ustreznimi čistilnimi napravami), prepoved uživanja hrane in kajenja na delovnem mestu, nošnja standardnih delovnih oblačil in čevljev, če ni spodaj navedeno drugače. Prha in zamenjava oblačil na koncu delovne izmene. Kontaminiranih oblačil ne nosite domov. Prahu ne odpihujte s stisnjenim zrakom.				
Pogoji in ukrepi, povezani z osebno zaščito, higieno in ocenjevanjem zdravja				
PROC	Tehnični podatki zaščitne opreme za dihalo (RPE)	Učinkovitost zaščitne opreme za dihalo (dodeljeni faktor zaščite, APF)	Tehnični podatki za rokavice	Nadaljnja osebna zaščitna oprema (zaščitna oprema za dihalo)
PROC 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 16, 17, 18, 19, 22, 24, 27a	Maska FFP1	APF=4	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je obvezna uporaba rokavic v vseh procesnih korakih.	Nositi je potrebno opremo za zaščito oči (npr. očala ali vizirji), razen če se lahko izključi morebiten stik z očmi zaradi narave in tipa uporabe (tj. zaprt proces). Poleg tega je treba nositi zaščito za obraz, zaščitna oblačila in zaščitne čevlje, kot je primerno.
Vsi drugi veljavni PROC-i	ni potrebno	n/v		
Vso opremo za zaščito dihal, ki je opredeljena zgoraj, se nosi samo, če bodo vzporedno uporabljeni spodnji principi: Trajanje dela (primerjajte s "trajanjem izpostavljenosti" zgoraj) mora odražati dodatni fiziološki stres za delavca zaradi upora na dihanje in mase same opreme za zaščito dihal in zaradi povečanega toplotnega stresa, ker oprema prekriva glavo. Poleg tega je treba upoštevati, da sta sposobnost delavca za uporabo orodij in komuniciranje zmanjšani, kadar nosi osebno zaščitno opremo. Zaradi zgornjih razlogov morajo torej delavci (i) biti zdravi (še posebej glede zdravstvenih težav, ki lahko vplivajo na uporabo opreme za zaščito dihal), (ii) imeti ustrezne obrazne lastnosti, ki zmanjšajo puščanje med obrazom in masko (kar se tiče brazgotin in obraznih dlak). Priporočene naprave zgoraj, ki se zanašajo na tesnjenje z dobrim obraznim stikom, ne nudijo zahtevane zaščite, če se ne prilagajajo obrisu obraza pravilno in dobro. Delodajalci in samozaposlene osebe so pravno zavezani k vzdrževanju in izdajanju pripomočkov za zaščito dihal in k vodenju njihove pravilne uporabe na delovnem mestu. Zaradi tega morajo opredeliti in dokumentirati ustrezno politiko za program pripomočkov za zaščito dihal, ki vključuje usposabljanje delavcev. Pregled dodeljenih faktorjev zaščite različne zaščitne opreme za dihalo (skladno z BS EN 529:2005) lahko najdete v glosarju orodja MEASE.				
2.2 Nadzorovanje izpostavljenosti okolja				
Uporabljene količine				
Dnevna in letna količina na lokacijo (za točkovne vire) se ne upošteva kot glavna determinanta za izpostavljenost okolja				
Pogostost in trajanje uporabe				
Prekinjena (< 12-krat na leto) ali neprekinjena uporaba/izpuščanje				
Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva				
Hitrost pretoka prejemne površinske vode: 18000 m³/dan				
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja				
Hitrost sproščanja v odtok: 2.000 m³/dan				
Tehnični pogoji na lokaciji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitve v zemljo				
Ukrepi za zmanjševanje tveganja v povezavi z okoljem morajo biti usmerjeni proti preprečevanju izpustov raztopin apnenca v komunalne odpladne vode, če se pričakuje, da bi taki izpusti povzročili znatne spremembe v vrednosti pH. Potrebno je redno nadzorovanje vrednosti pH med vpeljevanjem v odprte vode. Na splošno je treba izpuste izvajati tako, da bodo spremembe v vrednosti pH v sprejemnih površinskih vodah čim manjše (npr. z nevtralizacijo). Večina vodnih organizmov na splošno lahko prenaša pH vrednosti v razponu od 6 do 9. To je tudi v opisu standardnih testov OECD z vodnimi organizmi. Utemeljitev za ta ukrep obvladovanja tveganja lahko najdete v uvodnem delu.				
Pogoji in merila, povezana z odpadki				
Trdne industrijske odpadke apna je treba ponovno uporabiti ali izpustiti v industrijske odpadne vode ter jih po potrebi nevtralizirati naprej.				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir

Poklicna izpostavljenost

Za ocenitev izpostavljenosti pri vdihavanju je bilo uporabljeno orodje za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene tveganja in odgovarjajoča vrednost DNEL (izpeljana raven brez učinka) ter mora biti manj kot 1, da se dokaže varna uporaba. Pri izpostavljenosti pri vdihavanju je RCR osnovan na DNEL za snov CaO, ki znaša 1 mg/m^3 (v obliki vdihljivega prahu) in odgovarjajoče ocene izpostavljenosti pri vdihavanju z orodjem MEASE (v obliki prahu, ki se ga lahko vdihne). Tako RCR vključuje dodatno varnostno rezervo, ker respirabilni delež podfrakcija deleža, ki se ga lahko vdihne, skladno z EN 481.

PROC	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti pri vdihavanju	Ocena izpostavljenosti pri vdihavanju (RCR)	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti v stiku s kožo	Ocena izpostavljenosti v stiku s kožo (RCR)
PROC 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	MEASE	$< 1 \text{ mg/m}^3$ (0,01 – 0,88)	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je treba izpostavljenost kože zmanjšati toliko, kot je tehnično možno. DNEL za dermalne učinke ni bil izpeljan. Zaradi tega izpostavljenost v stiku s kožo v tem scenariju izpostavljenosti ni ocenjena.	

Emisije v okolje

Ocenjevanje izpostavljenosti okolja je primerno samo za vodno okolje, kadar je primerno vključno s STP-ji/WWTP-ji, ker se emisije snovi CaO v različnih stopnjah življenjskega cikla (proizvodnja in uporaba) v glavnem nanašajo na (odpadno) vodo. Učinek na vodno okolje in ocenjevanje tveganja obravnavata samo učinek na organizme/ekosisteme zaradi morebitnih sprememb pH, ki so povezane z izpusti OH⁻, ker je pričakovana toksičnost Ca²⁺ zanemarljiva v primerjavi z (morebitnim) učinkom na vrednost pH. Obravnava se samo lokalna raven, vključno z napravami za čiščenje komunalnih odpadkov (STP-ji) ali napravami za čiščenje industrijskih odpadnih voda (WWTP-ji), če je smiselno, tako za proizvodnjo kot industrijsko uporabo kot kakršnikoli učinki, do katerih lahko pride po pričakovanjih na lokalni ravni. Visoka topnost v vodi in zelo nizek parni tlak kažeta, da se snov CaO najde pretežno v vodi. Znatne emisije ali izpostavljenost zraku niso pričakovane zaradi nizkih parnih tlakov ali snovi CaO. Znatne emisije ali izpostavljenost kopenskemu okolju se ne predvideva niti za ta scenarij izpostavitve. Ocena izpostavljenosti za vodno okolje zato obravnava morebitne spremembe v vrednosti pH v odtoku naprave za čiščenje odpadkov in površinski vodi, ki so povezane z izpusti OH⁻ na lokalni ravni. Ocena izpostavljenosti je obdelana z oceno rezultatnega vpliva na vrednost pH: vrednost pH ne sme preseči 9.

Emisije v okolje	Proizvodnja snovi CaO lahko potencialno povzroči emisije v vodo in lokalno povečanje koncentracije snovi CaO in vpliva na vrednost pH v vodnem okolju. Če se vrednosti pH ne nevtralizira, lahko izpust iztoka iz lokacij proizvodnje snovi CaO vpliva na pH v prejemni vodi. Vrednost pH v odtoku se navadno meri zelo pogosto in se jo lahko z lahkoto nevtralizira, kot pogosto zahteva nacionalna zakonodaja.
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Odpadna voda proizvodnje snovi CaO je anorganski tok odpadne vode in zato ni biološkega čiščenja. Zaradi tega se tokov odpadne vode iz proizvodnje snovi CaO navadno ne čistijo v bioloških čistilnih napravah za odpadno vodo (WWTP-ji), lahko pa se jih uporablja za nadzorovanje vrednosti pH kislih tokov odpadne vode, ki se jih obdelava v bioloških WWTP-jih.
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Pri emisiji snovi CaO površinsko vodo sta sorpcija na delce in sedimentacija zanemarljivi. Ko se apnenec zavrže v površinsko vodo, se lahko vrednost pH poveča, kar je odvisno od puferske kapacitete vode. Čim višja je puferska kapaciteta vode, tem manjši je učinek na pH. Puferska kapaciteta v splošnem preprečuje premike v kislosti ali bazičnosti naravnih vod, regulira pa ga ravnovesje med ogljikovim dioksidom (CO ₂), bikarbonatnim ionom (HCO ₃ ⁻) in karbonatnim ionom (CO ₃ ²⁻).
Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Sedimentni segment ni vključen v ta scenarij izpostavljenosti, ker se meni, da ni pomemben za snov CaO: kadar se snov CaO izpusti v vodni segment, je sorpcija na sedimentne delce zanemarljiva.
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Kopenski segment ni vključen v ta scenarij izpostavljenosti, ker se meni, da ni pomemben.
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Zračni segment ni vključen v ta CSA, ker se meni, da ni pomemben za snov CaO: pri emisiji v zrak v obliki aerosola v vodi, se snov CaO nevtralizira kot rezultat reakcije s CO ₂ (ali drugimi kislinami) in tvori HCO ₃ ⁻ in Ca ²⁺ . Posledično se soli (npr. kalcijev (bi)karbonat) izperejo iz zraka, zato atmosferske emisije nevtralizirane snovi CaO v glavnem končajo v zemlji in vodi.
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Bioakumulacija v organizmih za snov CaO ni pomembna: ocena tveganja za sekundarno zastrupitev zato ni potrebna.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

4. Smernice za nadaljnjega uporabnika, da presodi, ali ravna v okviru omejitev iz scenarija izpostavljenosti (ES)

Poklicna izpostavljenost

Nadaljnji uporabnik ravna v okviru omejitev, postavljenih s scenarijem izpostavljenosti (ES) če se izvede predlagane ukrepe za obvladovanje tveganja, ki so opisani zgoraj, ali če uporabnik na nižje ležečem mestu lahko samostojno dokaže, da so njegovi delovni pogoji in uporabljeni ukrepi za zmanjševanje tveganja zadostni. To lahko uredite tako, da dokažete omejevanje izpostavljenosti pri vdihavanju in stiku s kožo do ravni pod ustreznim DNEL (če velja, da zadevne procesne dejavnosti zajemajo PROC-e, ki so navedeni zgoraj), kot je opisano spodaj. Če podatki meritev niso na voljo, lahko nadaljnji uporabnik uporabi ustrezno primerjalno orodje, kot je MEASE (www.ebrc.de/mease.html), da oceni povezano izpostavljenost. Prašnost uporabljane snovi se lahko določi skladno s slovarjem orodja MEASE. Snovi, katerih prašnost je manj od 2,5 % po metodi vrtljivega soda (RDM), so opredeljene kot "malo prašne", snovi, katerih prašnost je manjša od 10 % (RDM) so opredeljene kot "srednje prašne" in snovi, katerih prašnost je ≥ 10 %, so opredeljene kot "zelo prašne".

DNEL_{vdihavanje}: 1 mg/m³ (kot vdihljivi prah)

Pomembna opomba: Nadaljnji uporabnik se mora zavedati dejstva, da obstaja razen dolgoročnega DNEL-a, ki je naveden zgoraj, tudi DNEL za akutne učinke, ki znaša 4 mg/m³. Z dokazom varne uporabe preko primerjanja ocen izpostavljenosti z dolgoročnim DNEL je tako zajet tudi akutni DNEL (skladno s smernico R.14 se lahko akutne ravni izpostavljenosti izpelje z množenjem ocene dolgoročne izpostavljenosti s faktorjem 2). Pri uporabi orodja MEASE za izpeljavo ocen izpostavljenosti je treba upoštevati, da je treba kot ukrep obvladovanja tveganja skrajšati trajanje izpostavljenosti na pol delovne izmene (kar pomeni zmanjšanje izpostavljenosti za 40 %).

Izpostavljenost okolja

Če lokacija ne ustreza pogojem, določenim v scenariju izpostavljenosti pri varni uporabi, se priporoča, da uporabite večstopenjski pristop k ocenjevanju, ki je bolj prilagojen tej lokaciji. Za to vrsto ocenjevanja se priporoča naslednji pristop po korakih.

Stopnja 1: pridobite informacije o vrednosti pH v odtoku in o prispevanju snovi CaO na resultantno vrednost pH. Če je vrednost pH nad 9 in se lahko pripiše predvsem apnu, so za dokaz varne uporabe potrebne dodatne operacije.

Stopnja 2a: pridobite informacije o vrednosti pH prejemne vode za točko izpuščanja. Vrednost pH prejemne vode ne sme presežati 9. Če mere niso na voljo, lahko pH v reki izračunate na spodnji način:

$$pH_{reke} = \log \left[\frac{Q_{odtoka} \cdot 10^{pH_{odtoka}} + Q_{tokarekenavzgor} \cdot 10^{pH_{tokarekenavzgor}}}{Q_{tokarekenavzgor} + Q_{odtoka}} \right] \quad (En. 1)$$

Kjer je:

Q odtoka se nanaša na odtočni pretok (v m³/dan)

Q po toku reke navzgor se nanaša na pretok po toku reke navzgor (v m³/dan)

pH odtoka se nanaša na pH odtočne vode

pH po toku navzgor se nanaša na pH po toku navzgor od točke izpusta

Upoštevajte, da lahko na začetku uporabite privzete vrednosti:

- Q pretoki navzgor po reki: uporabite desetino obstoječih izmerjenih vrednosti porazdelitve ali uporabite privzeto vrednost 18000 m³/dan
- Q odtoka: uporabite privzeto vrednost 2000 m³/dan
- Za pH po toku navzgor je najbolje uporabiti izmerjeno vrednost. Če ta ni na voljo, lahko predvidevate nevtralno pH vrednost 7, če je utemeljena.

Taka enačba mora predstavljati scenarij najslabšega primera, kjer so vodni pogoji standardni in niso specifični za primer.

Stopnja 2b: Enačbo 1 lahko uporabite za to, da ugotovite pH odtoka, ki predstavlja sprejemljivo raven pH v prejemnem telesu. V ta namen je vrednost pH reke nastavljena na 9, pH odtoka pa se izračuna skladno s tem (če je potrebno, uporabite privzete vrednosti, ki so bile navedene). Ker na topnost apna vpliva temperatura, je morda treba vrednost pH odtoka prilagajati na osnovi posameznega primera. Ko ugotovite največjo dovoljeno vrednost pH v odtoku, se predvideva, da so koncentracije ionov OH⁻ odvisne od izpuščanja apna in da ni treba upoštevati nobenih pogojev pufru (to je nerealističen scenarij najslabšega primera, ki se ga lahko prilagodi, če so na voljo ustrezne informacije). Največja obremenitev z apnom, ki se jo lahko letno zavrže brez negativnih vplivov na vrednost pH prejemne vode se izračuna ob predvidevanju kemičnega ravnovesja. Koncentracija OH⁻, izražena v molih/liter, pomnožite s povprečnim pretokom odtoka in nato delite z molarno maso snovi CaO.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Stopnja 3: izmerite vrednost pH v prejemni vodi za točko izpusta. Če je vrednost pH pod 9, je varna uporaba razumno dokazana, scenarij izpostavljenosti pa se konča na tej točki. Če ugotovite, da je vrednost pH nad 9, je treba uvesti ukrepe za zmanjševanje tveganja: odtok je treba nevtralizirati in tako zagotoviti varno uporabo apna med fazo proizvodnje ali uporabe.

1. STOPNJA

Pridobite informacije o iztočnem pH, če ga v glavnem povzroča apno

Ali je pH < 9?

da

UPORABA JE VARNA

Preverjanje skladnosti z ES je uspešno

ne

2. STOPNJA

Vrednost pH prejemne vode izračunajte na temelju razredčenja

$$pH_{reke} = \log((Q_{odtoka} * 10^{pH_{odtoka}} + Q_{tokarekenavzgor} * 10^{pH_{tokarekenavzgor}}) / (Q_{tokarekenavzgor} + Q_{odtoka}))$$

pH tokarekenavzgor	?
Qtokarekenavzgor (m3/d)	180000
Qodtoka (m3/d)	2000
Faktor razredčenja	10

Ali je pH prejemne vode pH < 9?

da

UPORABA JE VARNA

Preverjanje skladnosti z ES je uspešno zaključeno

ne

Pridobite informacije o koncentraciji za zavrtilo apna in uporabite tabelo za pretvarjanje

Maksimalno vrednost pH odtoka izračunajte na temelju razredčenja

$$(pH_{reke}=9) = \log((Q_{odtoka} * 10^{pH_{odtoka}} + Q_{tokarekenavzgor} * 10^{pH_{tokarekenavzgor}}) / (Q_{tokarekenavzgor} + Q_{odtoka}))$$

Ali je tonaža < max t? ali pa je sprejemljiva sprememba v pH?

da

UPORABA JE VARNA

Preverjanje skladnosti z ES je uspešno zaključeno

ne

3. STOPNJA

Izmerite pH prejemne vode in odvisnost od drugih virov razen apna

Ali je pH < 9?

da

UPORABA JE VARNA

Preverjanje skladnosti z ES je uspešno zaključeno

ne

RMM: nevtralizirajte odtok

UPORABA JE VARNA

Preverjanje skladnosti z ES je uspešno zaključeno

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.4: Proizvodnja in industrijske uporabe visoko prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi

Oblika scenarija izpostavljenosti (1) z obravnavo uporab, ki jih izvajajo delavci		
1. Naziv		
Poljuben kratek naziv	Proizvodnja in industrijske uporabe visoko prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi	
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (ustrezni PROC-i in ERC-ji so podani v poglavju 2, spodaj)	
Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti	Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti so opisani v poglavju 2, spodaj.	
Metoda ocenjevanja	Ocenjevanje izpostavljenosti pri vdihavanju temelji na orodju za ocenjevanje izpostavljanja MEASE.	
2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja		
PROC/ERC	Opredelitev REACH	Vključene naloge
PROC 1	Uporaba v zaprtih procesih, izpostavljenost ni verjetna	Več informacij je v smernici ECHA o informacijskih zahtevah in ocenjevanje kemične varnosti, poglavje R.12: Uporaba sistema uporabe (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 2	Uporaba v zaprtih, neprekinjenih procesih z občasno nadzorovano izpostavljenostjo	
PROC 3	Uporaba v zaprtih šaržnih procesih (sinteza ali formuliranje)	
PROC 4	Uporaba v šaržnih in drugih procesih (sinteza), kadar obstaja možnost izpostavljenosti	
PROC 5	Mešanje ali legiranje v šaržnih procesih za formuliranje pripravkov in izdelkov (večstopenjski in/ali znatni stik)	
PROC 7	Industrijsko brizganje	
PROC 8a	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na nenamenskih napravah	
PROC 8b	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na namenskih napravah	
PROC 9	Prenos snovi ali priprava v majhne vsebnike (namenska polnilna linija, vključno s tehtanjem)	
PROC 10	Nanašanje z valjčkom ali čopičem	
PROC 13	Obdelava izdelkov s potapljanjem in polivanjem	
PROC 14	Proizvodnja pripravkov ali izdelkov s tabletiranjem, stiskanjem, iztiskavanjem, peletiranjem	
PROC 15	Uporablja se kot laboratorijski reagent	
PROC 16	Uporaba materiala kot virov goriva, pričakovati je treba omejeno izpostavljenost nezgorelemu izdelku	
PROC 17	Mazanje v visokoenergijskih razmerah in pri delno odprtem procesu	
PROC 18	Mazanje v visokoenergijskih razmerah	
PROC 19	Ročno mešanje z neposrednim stikom, pri čemer so na voljo le osebna varovalna sredstva (OVO)	
PROC 22	Potencialno zaprti obdelovalni procesi z uporabo mineralov/kovin pri višji temperaturi Industrijsko okolje	
PROC 23	Odpri obdelovalni postopki in postopki prenosa z uporabo mineralov/kovin pri povišani temperaturi	
PROC 24	Visokoenergijsko (mehansko) obdelovanje snovi, vezanih v materialih in/ali izdelkih	

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

PROC 25	Drugi vroči delovni postopki s kovinami	
PROC 26	Rokovanje s trdnimi anorganskimi snovmi na sobni temperaturi	
PROC 27a	Proizvodnja kovin v prahu (vroči procesi)	
PROC 27b	Proizvodnja kovin v prahu (mokri procesi)	
ERC 1-7, 12	Proizvodnja, formuliranje in vsi tipi industrijske uporabe	
ERC 10, 11	Močno razpršena uporaba na prostem in v notranjosti izdelkov in materialov z dolgo življenjsko dobo	

2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti delavcev

Značilnosti izdelka

Skladno s pristopom MEASE predstavlja intrinzični potencial snovi za emisijo glavna determinanta izpostavitve. To se odraža v določitvi tako imenovanega razreda porazdelitve v orodju MEASE. Za operacije, ki se izvajajo s trdnimi snovmi pri sobni temperaturi, je porazdelitev utemeljena na prašnosti dane snovi. V operacijah z vročo kovino pa porazdelitev temelji na temperaturi, pri čemer se upošteva procesna temperatura in tališče snovi. V tretji skupini so zelo abrazivne naloge, ki temeljijo na ravni abrazije namesto na intrinzičnemu emisijskemu potencialu snovi.

PROC	Uporaba v pripravku	Vsebina v pripravku	Fizikalna oblika	Emisijski potencial
PROC 22, 23, 25, 27a	ni omejeno		trdna snov/prašek, taljena snov	visoko
Vsi drugi veljavni PROC-i	ni omejeno		trdna snov/prašek	visoko

Uporabljene količine

Za dejansko tonažo, s katero se dela v izmeni, za ta scenarij ni predvidenega vpliva na izpostavljenost samega po sebi. Namesto tega je odločilni dejavnik intrinzičnega potenciala emisije za proces kombinacija obsega operacije (industrijska glede na poklicno) in stopnja ograditve/avtomatizacije (kot je opisano v PROC).

Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti

PROC	Trajanje izpostavljenosti
PROC 7, 8a, 17, 18, 19, 22	≤ 240 minut
Vsi drugi veljavni PROC-i	480 minut (ni omejeno)

Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva

Dihalna prostornina med izmeno med vsemi procesnimi koraki, ki je opisana v PROC-ih, je predvidoma 10 m³/izmeno (8 ur).

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost delavcev

Delovni pogoji, kot so procesna temperatura in procesni tlak, se ne upoštevajo kot pomembni za ocenjevanje delovne izpostavljenosti opravljanega procesa. V procesnih korakih z znatno višjimi temperaturami (npr. PROC 22, 23, 25) pa ocena izpostavljenosti z orodjem MEASE temelji na razmerju procesne temperature in tališča. Ker se pričakuje nihanje povezanih temperatur v industriji, se vzame najvišje razmerje kot domnevo za scenarij najslabšega primera za ocenjevanje izpostavitve. S tem so v tem scenariju izpostavljenosti za PROC 22, 23 in PROC 25 samodejno zajete vse procesne temperature.

Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta

Ukrepi za zmanjševanje tveganja na procesni ravni (npr. zadrževanje ali segregacija vira emisij) v procesih na splošno niso potrebni.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Tehnični pogoji in merila za kontrolo disperzije iz vira proti delavcu				
PROC	Raven ločitve	Lokalizirane kontrole (LC)	Učinkovitost lokaliziranih kontrol (skladno z orodjem MEASE)	Več informacij
PROC 1	Vsako morebitno potrebno ločevanje delavcev od vira emisij je indicirano zgoraj pod naslovom "Pogostost in trajanje izpostavitve". Zmanjšanje trajanja izpostavljenosti lahko dosežete, na primer, z namestitvijo ventiliranih (pozitivni tlak) nadzornih sob ali z odstranitvijo delavcev iz delovnih mest, ki so povezana z zadevno izpostavitvijo.	ni potrebno	n/v	-
PROC 2, 3		splošno prezračevanje	17 %	-
PROC 7		Integrirano lokalno izpustno prezračevanje	84 %	-
PROC 19		ni na voljo	n/v	-
Vsi drugi veljavni PROC-i		lokalno izpustno prezračevanje	78 %	-
Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitev izpustov, razpršitve ali izpostavitve				
Izogibajte se vdihavanju ali zaužitju. Za zagotovitev varnega ravnanja s snovjo so potrebni splošni ukrepi poklicne higiene. Ti ukrepi vključujejo dobre osebne in gospodinjske prakse (tj. redno čiščenje z ustreznimi čistilnimi napravami), prepoved uživanja hrane in kajenja na delovnem mestu, nošnja standardnih delovnih oblačil in čevljev, če ni spodaj navedeno drugače. Prha in zamenjava oblačil na koncu delovne izmene. Kontaminiranih oblačil ne nosite domov. Prahu ne odpihujte s stisnjenim zrakom.				
Pogoji in ukrepi, povezani z osebno zaščito, higieno in ocenjevanjem zdravja				
PROC	Tehnični podatki zaščitne opreme za dihalo (RPE)	Učinkovitost zaščitne opreme za dihalo (dodeljeni faktor zaščite, APF)	Tehnični podatki za rokavice	Nadaljnja osebna zaščitna oprema (zaščitna oprema za dihalo)
PROC 1, 2, 3, 23, 25, 27b	ni potrebno	n/v	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je obvezna uporaba rokavic v vseh procesnih korakih.	Nositi je potrebno opremo za zaščito oči (npr. očala ali vizirji), razen če se lahko izključi morebiten stik z očmi zaradi narave in tipa uporabe (tj. zaprt proces). Poleg tega je treba nositi zaščito za obraz, zaščitna oblačila in zaščitne čevlje, kot je primerno.
PROC 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 17, 18,	Maska FFP2	APF=10		
PROC 10, 13, 14, 15, 16, 22, 24, 26, 27a	Maska FFP1	APF=4		
PROC 19	Maska FFP3	APF=20		
Vso opremo za zaščito dihal, ki je opredeljena zgoraj, se nosi samo, če bodo vzporedno uporabljeni spodnji principi: Trajanje dela (primerjajte s "trajanjem izpostavljenosti" zgoraj) mora odražati dodatni fiziološki stres za delavca zaradi upora na dihanje in mase same opreme za zaščito dihal in zaradi povečanega toplotnega stresa, ker oprema prekriva glavo. Poleg tega je treba upoštevati, da sta sposobnost delavca za uporabo orodij in komuniciranje zmanjšani, kadar nosi osebno zaščitno opremo. Zaradi zgornjih razlogov morajo torej delavci (i) biti zdravi (še posebej glede zdravstvenih težav, ki lahko vplivajo na uporabo opreme za zaščito dihal), (ii) imeti ustrezne obrazne lastnosti, ki zmanjšajo puščanje med obrazom in masko (kar se tiče brazgotin in obraznih dlak). Priporočene naprave zgoraj, ki se zanašajo na tesnjenje z dobrim obraznim stikom, ne nudijo zahtevane zaščite, če se ne prilagodijo obrisu obraza pravilno in dobro. Delodajalci in samozaposlene osebe so pravno zavezani k vzdrževanju in izdajanju pripomočkov za zaščito dihal in k vodenju njihove pravilne uporabe na delovnem mestu. Zaradi tega morajo opredeliti in dokumentirati ustrezno politiko za program pripomočkov za zaščito dihal, ki vključuje usposabljanje delavcev. Pregled dodeljenih faktorjev zaščite različne zaščitne opreme za dihalo (skladno z BS EN 529:2005) lahko najdete v glosarju orodja MEASE.				
2.2 Nadzorovanje izpostavljenosti okolja				
Uporabljene količine				
Dnevna in letna količina na lokacijo (za točkovne vire) se ne upošteva kot glavna determinanta za izpostavljenost okolja				
Pogostost in trajanje uporabe				
Prekinjena (< 12-krat na leto) ali neprekinjena uporaba/izpuščanje				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva				
Hitrost pretoka prejemne površinske vode: 18000 m ³ /dan				
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja				
Hitrost sproščanja v odtok: 2.000 m ³ /dan				
Tehnični pogoji na lokaciji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitvev v zemljo				
Ukrepi za zmanjševanje tveganja v povezavi z okoljem morajo biti usmerjeni proti preprečevanju izpustov raztopin apnenca v komunalne odpladne vode, če se pričakuje, da bi taki izpusti povzročili znatne spremembe v vrednosti pH. Potrebno je redno nadzorovanje vrednosti pH med vpeljevanjem v odprte vode. Na splošno je treba izpuste izvajati tako, da bodo spremembe v vrednosti pH v sprejemnih površinskih vodah čim manjše (npr. z nevtralizacijo). Večina vodnih organizmov na splošno lahko prenaša pH vrednosti v razponu od 6 do 9. To je tudi v opisu standardnih testov OECD z vodnimi organizmi. Utemeljitev za ta ukrep obvladovanja tveganja lahko najdete v uvodnem delu.				
Pogoji in merila, povezana z odpadki				
Trdne industrijske odpadke apna je treba ponovno uporabiti ali izpustiti v industrijske odpadne vode ter jih po potrebi nevtralizirati naprej.				
3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir				
Poklicna izpostavljenost				
Za ocenitev izpostavljenosti pri vdihavanju je bilo uporabljeno orodje za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene tveganja in odgovarjajoča vrednost DNEL (izpeljana raven brez učinka) ter mora biti manj kot 1, da se dokaže varna uporaba. Pri izpostavljenosti pri vdihavanju je RCR osnovan na DNEL za snov CaO, ki znaša 1 mg/m ³ (v obliki vdihljivega prahu) in odgovarjajoče ocene izpostavljenosti pri vdihavanju z orodjem MEASE (v obliki prahu, ki se ga lahko vdihne). Tako RCR vključuje dodatno varnostno rezervo, ker respirabilni delež podfrakcija deleža, ki se ga lahko vdihne, skladno z EN 481.				
PROC	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti pri vdihavanju	Ocena izpostavljenosti pri vdihavanju (RCR)	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti v stiku s kožo	Ocena izpostavljenosti v stiku s kožo (RCR)
PROC 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27a, 27b	MEASE	< 1 mg/m ³ (0,01 – 0,96)	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je treba izpostavljenost kože zmanjšati toliko, kot je tehnično možno. DNEL za dermalne učinke ni bil izpeljan. Zaradi tega izpostavljenost v stiku s kožo v tem scenariju izpostavljenosti ni ocenjena.	
Emisije v okolje				
Ocenjevanje izpostavljenosti okolja je primerno samo za vodno okolje, kadar je primerno vključno s STP-ji/WWTP-ji, ker se emisije snovi CaO v različnih stopnjah življenjskega cikla (proizvodnja in uporaba) v glavnem nanašajo na (odpadno) vodo. Učinek na vodno okolje in ocenjevanje tveganja obravnavata samo učinek na organizme/ekosisteme zaradi morebitnih sprememb pH, ki so povezane z izpusti OH ⁻ , ker je pričakovana toksičnost Ca ²⁺ zanemarljiva v primerjavi z (morebitnim) učinkom na vrednost pH. Obravnava se samo lokalna raven, vključno z napravami za čiščenje komunalnih odplak (STP-ji) ali napravami za čiščenje industrijskih odpadnih voda (WWTP-ji), če je smiselno, tako za proizvodnjo kot industrijsko uporabo kot kakršnikoli učinki, do katerih lahko pride po pričakovanjih na lokalni ravni. Visoka topnost v vodi in zelo nizek parni tlak kažeta, da se snov CaO najde pretežno v vodi. Znatne emisije ali izpostavljenost zraku niso pričakovane zaradi nizkih parnih tlakov ali snovi CaO. Znatne emisije ali izpostavljenost kopenskemu okolju se ne predvideva niti za ta scenarij izpostavitve. Ocena izpostavljenosti za vodno okolje zato obravnava morebitne spremembe v vrednosti pH v odtoku naprave za čiščenje odplak in površinski vodi, ki so povezane z izpusti OH ⁻ na lokalni ravni. Ocena izpostavljenosti je obdelana z oceno rezultatnega vpliva na vrednost pH: vrednost pH ne sme preseči 9.				
Emisije v okolje	Proizvodnja snovi CaO lahko potencialno povzroči emisije v vodo in lokalno povečanje koncentracije snovi CaO in vpliva na vrednost pH v vodnem okolju. Če se vrednosti pH ne nevtralizira, lahko izpust iztoka iz lokacij proizvodnje snovi CaO vpliva na pH v prejemni vodi. Vrednost pH v odtoku se navadno meri zelo pogosto in se jo lahko z lahkoto nevtralizira, kot pogosto zahteva nacionalna zakonodaja.			
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Odpadna voda proizvodnje snovi CaO je anorganski tok odpadne vode in zato ni biološkega čiščenja. Zaradi tega se tokov odpadne vode iz proizvodnje snovi CaO navadno ne čistijo v bioloških čistilnih napravah za odpadne vode (WWTP-ji), lahko pa se jih uporablja za nadzorovanje vrednosti pH kislih tokov odpadne vode, ki se jih obdelava v bioloških WWTP-jih.			
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Pri emisiji snovi CaOv površinsko vodo sta sorpcija na delce in sedimentacija zanemarljivi. Ko se apnenec zavrže v površinsko vodo, se lahko vrednost pH poveča, kar je odvisno od puferske kapacitete vode. Čim višja je puferska kapaciteta vode, tem manjši je učinek na pH. Puferska kapaciteta v splošnem preprečuje premike v kislosti ali bazičnosti naravnih vod, regulira pa ga ravnovesje med ogljikovim dioksidom (CO ₂), bikarbonatnim ionom (HCO ₃ ⁻) in karbonatnim ionom (CO ₃ ²⁻).			

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Sedimentni segment ni vključen v ta scenarij izpostavljenosti, ker se meni, da ni pomemben za snov CaO: kadar se snov CaO izpusti v vodni segment, je sorpcija na sedimentne delce zanemarljiva.
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Kopenski segment ni vključen v ta scenarij izpostavljenosti, ker se meni, da ni pomemben.
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Zračni segment ni vključen v ta CSA, ker se meni, da ni pomemben za snov CaO: pri emisiji v zrak v obliki aerosola v vodi, se snov CaO nevtralizira kot rezultat reakcije s CO ₂ (ali drugimi kislinami) in tvori HCO ₃ ⁻ in Ca ²⁺ . Posledično se soli (npr. kalcijev (bi)karbonat) izperejo iz zraka, zato atmosferske emisije nevtralizirane snovi CaO v glavnem končajo v zemlji in vodi.
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Bioakumulacija v organizmih za snov CaO ni pomembna: ocena tveganja za sekundarno zastrupitev zato ni potrebna.

4. Smernice za nadaljnega uporabnika, da presodi, ali ravna v okviru omejitev iz scenarija izpostavljenosti (ES)

Poklicna izpostavljenost

Nadaljnji uporabnik ravna v okviru omejitev, postavljenih s scenarijem izpostavljenosti, (ES) če se izvede predlagane ukrepe za obvladovanje tveganja, ki so opisani zgoraj, ali če uporabnik na nižje ležečem mestu lahko samostojno dokaže, da so njegovi delovni pogoji in uporabljene ukrepi za zmanjševanje tveganja zadostni. To lahko uredite tako, da dokažete omejevanje izpostavljenosti pri vdihavanju in stiku s kožo do ravni pod ustreznim DNEL (če velja, da zadevne procesne dejavnosti zajemajo PROC-e, ki so navedeni zgoraj), kot je opisano spodaj. Če podatki meritev niso na voljo, lahko nadaljnji uporabnik uporabi ustrezno primerjalno orodje, kot je MEASE (www.ebrc.de/mease.html), da oceni povezano izpostavljenost. Prašnost uporabljane snovi se lahko določi skladno s slovarjem orodja MEASE. Snovi, katerih prašnost je manj od 2,5 % po metodi vrtljivega soda (RDM), so opredeljene kot "malo prašne", snovi, katerih prašnost je manjša od 10 % (RDM) so opredeljene kot "srednje prašne" in snovi, katerih prašnost je ≥10 %, so opredeljene kot "zelo prašne".

DNEL_{vdihavanje}: 1 mg/m³ (kot vdihljivi prah)

Pomembna opomba: Nadaljnji uporabnik se mora zavedati dejstva, da obstaja razen dolgoročnega DNEL-a, ki je naveden zgoraj, tudi DNEL za akutne učinke, ki znaša 4 mg/m³. Z dokazom varne uporabe preko primerjanja ocen izpostavljenosti z dolgoročnim DNEL je tako zajet tudi akutni DNEL (skladno s smernico R.14 se lahko akutne ravni izpostavljenosti izpelje z množenjem ocene dolgoročne izpostavljenosti s faktorjem 2). Pri uporabi orodja MEASE za izpeljavo ocen izpostavljenosti je treba upoštevati, da je treba kot ukrep obvladovanja tveganja skrajšati trajanje izpostavljenosti na pol delovne izmene (kar pomeni zmanjšanje izpostavljenosti za 40 %).

Izpostavljenost okolja

Če lokacija ne ustreza pogojem, določenim v scenariju izpostavljenosti pri varni uporabi, se priporoča, da uporabite večstopenjski pristop k ocenjevanju, ki je bolj prilagojen tej lokaciji. Za to vrsto ocenjevanja se priporoča naslednji pristop po korakih.

Stopnja 1: pridobite informacije o vrednosti pH v odtoku in o prispevanju snovi CaO na resultantno vrednost pH. Če je vrednost pH nad 9 in se lahko pripiše predvsem apnu, so za dokaz varne uporabe potrebne dodatne operacije.

Stopnja 2a: pridobite informacije o vrednosti pH prejemne vode za točko izpuščanja. Vrednost pH prejemne vode ne sme presegati 9. Če mere niso na voljo, lahko pH v reki izračunate na spodnji način:

$$pH_{reke} = \log \left[\frac{Q_{odtoka} \cdot 10^{pH_{odtoka}} + Q_{tokarekenavzgor} \cdot 10^{pH_{tokarekenavzgor}}}{Q_{tokarekenavzgor} + Q_{odtoka}} \right] \quad (En. 1)$$

Kjer je:

Q odtoka se nanaša na odtočni pretok (v m³/dan)

Q po toku reke navzgor se nanaša na pretok po toku reke navzgor (v m³/dan)

pH odtoka se nanaša na pH odtočne vode

pH po toku navzgor se nanaša na pH po toku navzgor od točke izpusta

Upoštevajte, da lahko na začetku uporabite privzete vrednosti:

- Q pretoki navzgor po reki: uporabite desetino obstoječih izmerjenih vrednosti porazdelitve ali uporabite privzeto vrednost 18000 m³/dan
- Q odtoka: uporabite privzeto vrednost 2000 m³/dan
- Za pH po toku navzgor je najbolje uporabiti izmerjeno vrednost. Če ta ni na voljo, lahko predvidevate nevtralno pH vrednost 7, če je utemeljena.

Taka enačba mora predstavljati scenarij najslabšega primera, kjer so vodni pogoji standardni in niso specifični za primer.

Verzija: 14.0/SLO

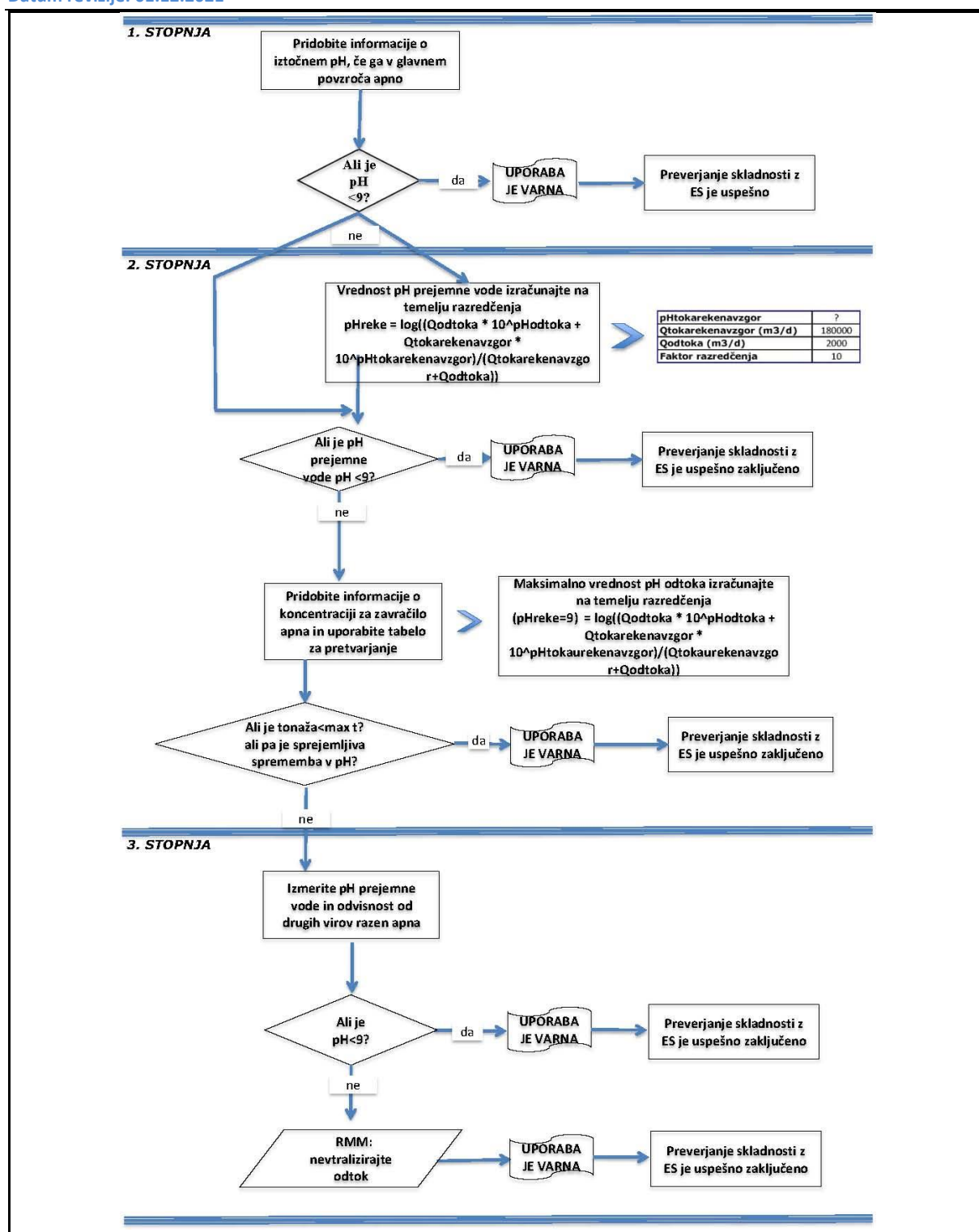
Datum revizije: 01.12.2021

Stopnja 2b: Enačbo 1 lahko uporabite za to, da ugotovite pH odtoka, ki predstavlja sprejemljivo raven pH v prejemnem telesu. V ta namen je vrednost pH reke nastavljena na 9, pH odtoka pa se izračuna skladno s tem (če je potrebno, uporabite privzete vrednosti, ki so bile navedene). Ker na topnost apna vpliva temperatura, je morda treba vrednost pH odtoka prilagajati na osnovi posameznega primera. Ko ugotovite največjo dovoljeno vrednost pH v odtoku, se predvideva, da so koncentracije ionov OH⁻ odvisne od izpuščanja apna in da ni treba upoštevati nobenih pogojev pufru (to je nerealističen scenarij najslabšega primera, ki se ga lahko prilagodi, če so na voljo ustrezne informacije). Največja obremenitev z apnom, ki se jo lahko letno zavrže brez negativnih vplivov na vrednost pH prejemne vode se izračuna ob predvidevanju kemičnega ravnovesja. Koncentracija OH⁻, izražena v molih/liter, pomnožite s povprečnim pretokom odtoka in nato delite z molarno maso snovi CaO.

Stopnja 3: izmerite vrednost pH v prejemni vodi za točko izpusta. Če je vrednost pH pod 9, je varna uporaba razumno dokazana, scenarij izpostavljenosti pa se konča na tej točki. Če ugotovite, da je vrednost pH nad 9, je treba uvesti ukrepe za zmanjševanje tveganja: odtok je treba nevtralizirati in tako zagotoviti varno uporabo apna med fazo proizvodnje ali uporabe.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.5: Proizvodnja in industrijske uporabe masivnih objektov, ki vsebujejo apnene snovi

Oblika scenarija izpostavljenosti (1) z obravnavo uporab, ki jih izvajajo delavci				
1. Naziv				
Poljuben kratek naziv	Proizvodnja in industrijske uporabe masivnih objektov, ki vsebujejo apnene snovi			
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU3, SU1, SU2a, SU2b, SU4, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU8, SU9, SU10, SU11, SU12, SU13, SU14, SU15, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC38, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (ustrezni PROC-i in ERC-ji so podani v poglavju 2, spodaj)			
Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti	Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti so opisani v poglavju 2, spodaj.			
Metoda ocenjevanja	Ocenjevanje izpostavljenosti pri vdihavanju temelji na orodju za ocenjevanje izpostavljanja MEASE.			
2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja				
PROC/ERC	Opredelitev REACH	Vključene naloge		
PROC 6	Postopki kalandriranja	Več informacij je v smernici ECHA o informacijskih zahtevah in ocenjevanje kemične varnosti, poglavje R.12: Uporaba sistema uporabe (ECHA-2010-G-05-EN).		
PROC 14	Proizvodnja pripravkov ali izdelkov s tabletiranjem, stiskanjem, iztiskavanjem, peletiranjem			
PROC 21	Nizkoenergijsko rokovanje s snovmi, vezanimi v materialih in/ali izdelkih			
PROC 22	Potencialno zaprti obdelovalni procesi z uporabo mineralov/kovin pri višji temperaturi Industrijsko okolje			
PROC 23	Odpri obdelovalni postopki in postopki prenosa z uporabo mineralov/kovin pri povišani temperaturi			
PROC 24	Visokoenergijsko (mehansko) obdelovanje snovi, vezanih v materialih in/ali izdelkih			
PROC 25	Drugi vroči delovni postopki s kovinami			
ERC 1-7, 12	Proizvodnja, formuliranje in vsi tipi industrijske uporabe			
ERC 10, 11	Močno razpršena uporaba na prostem in v notranjosti izdelkov in materialov z dolgo življenjsko dobo			
2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti delavcev				
Značilnosti izdelka				
Skladno s pristopom MEASE predstavlja intrinzični potencial snovi za emisijo glavna determinanta izpostavitve. To se odraža v določitvi tako imenovanega razreda porazdelitve v orodju MEASE. Za operacije, ki se izvajajo s trdnimi snovmi pri sobni temperaturi, je porazdelitev utemeljena na prašnosti dane snovi. V operacijah z vročo kovino pa porazdelitev temelji na temperaturi, pri čemer se upošteva procesno temperaturo in tališče snovi. V tretji skupini so zelo abrazivne naloge, ki temeljijo na ravni abrazije namesto na intrinzičnemu emisijskemu potencialu snovi.				
PROC	Uporaba v pripravku	Vsebina v pripravku	Fizikalna oblika	Emisijski potencial
PROC 22, 23,25	ni omejeno		trdna snov/prašek, taljena snov	visoko
PROC 24	ni omejeno		masivni predmeti	visoko
Vsi drugi veljavni PROC-i	ni omejeno		masivni predmeti	zelo nizko
Uporabljene količine				
Za dejansko tonažo, s katero se dela v izmeni, za ta scenarij ni predvidenega vpliva na izpostavljenost samega po sebi. Namesto tega je odločilni dejavnik intrinzičnega potenciala emisije za proces kombinacija obsega operacije (industrijska glede na poklicno) in stopnja ograditve/avtomatizacije (kot je opisano v PROC).				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti				
PROC	Trajanje izpostavljenosti			
PROC 22	≤ 240 minut			
Vsi drugi veljavni PROC-i	480 minut (ni omejeno)			
Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva				
Dihalna prostornina med izmeno med vsemi procesnimi koraki, ki je opisana v PROC-ih, je predvidoma 10 m³/izmeno (8 ur).				
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost delavcev				
Delovni pogoji, kot so procesna temperatura in procesni tlak, se ne upoštevajo kot pomembni za ocenjevanje delovne izpostavljenosti opravljanega procesa. V procesnih korakih z znatno višjimi temperaturami (npr. PROC 22, 23, 25) pa ocena izpostavljenosti z orodjem MEASE temelji na razmerju procesne temperature in tališča. Ker se pričakuje nihanje povezanih temperatur v industriji, se vzame najvišje razmerje kot domnevo za scenarij najslabšega primera za ocenjevanje izpostavitve. S tem so v tem scenariju izpostavljenosti za PROC 22, 23 in PROC 25 samodejno zajete vse procesne temperature.				
Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta				
Ukrepi za zmanjševanje tveganja na procesni ravni (npr. zadrževanje ali segregacija vira emisij) v procesih na splošno niso potrebni.				
Tehnični pogoji in merila za kontrolo disperzije iz vira proti delavcu				
PROC	Raven ločitve	Lokalizirane kontrole (LC)	Učinkovitost lokaliziranih kontrol (skladno z orodjem MEASE)	Več informacij
PROC 6, 14, 21	Vsako morebitno potrebno ločevanje delavcev od vira emisij je indicirano zgoraj pod naslovom "Pogostost in trajanje izpostavitve". Zmanjšanje trajanja izpostavljenosti lahko dosežete, na primer, z namestitvijo ventiliranih (pozitivni tlak) nadzornih sob ali z odstranitvijo delavcev iz delovnih mest, ki so povezana z zadevno izpostavitvijo.	ni potrebno	n/v	-
PROC 22, 23, 24, 25		lokalno izpustno prezračevanje	78 %	-
Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitev izpustov, razpršitve ali izpostavitve				
Izogibajte se vdihavanju ali zaužitju. Za zagotovitev varnega ravnanja s snovjo so potrebni splošni ukrepi poklicne higiene. Ti ukrepi vključujejo dobre osebne in gospodinske prakse (tj. redno čiščenje z ustreznimi čistilnimi napravami), prepoved uživanja hrane in kajenja na delovnem mestu, nošnja standardnih delovnih oblačil in čevljev, če ni spodaj navedeno drugače. Prha in zamenjava oblačil na koncu delovne izmene. Kontaminiranih oblačil ne nosite domov. Prahu ne odpihujte s stisnjenim zrakom.				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Pogoji in ukrepi, povezani z osebno zaščito, higieno in ocenjevanjem zdravja				
PROC	Tehnični podatki zaščitne opreme za dihalo (RPE)	Učinkovitost zaščitne opreme za dihalo (dodeljeni faktor zaščite, APF)	Tehnični podatki za rokavice	Nadaljnja osebna zaščitna oprema (zaščitna oprema za dihalo)
PROC 22	Maska FFP1	APF=4	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je obvezna uporaba rokavic v vseh procesnih korakih.	Nositi je potrebno opremo za zaščito oči (npr. očala ali vizirji), razen če se lahko izključi morebiten stik z očmi zaradi narave in tipa uporabe (tj. zaprt proces). Poleg tega je treba nositi zaščito za obraz, zaščitna oblačila in zaščitne čevlje, kot je primerno.
Vsi drugi veljavni PROC-i	ni potrebno	n/v		
Vso opremo za zaščito dihal, ki je opredeljena zgoraj, se nosi samo, če bodo vzporedno uporabljeni spodnji principi: Trajanje dela (primerjajte s "trajanjem izpostavljenosti" zgoraj) mora odražati dodatni fiziološki stres za delavca zaradi upora na dihanje in mase same opreme za zaščito dihal in zaradi povečanega toplotnega stresa, ker oprema prekriva glavo. Poleg tega je treba upoštevati, da sta sposobnost delavca za uporabo orodij in komuniciranje zmanjšani, kadar nosi osebno zaščitno opremo. Zaradi zgornjih razlogov morajo torej delavci (i) biti zdravi (še posebej glede zdravstvenih težav, ki lahko vplivajo na uporabo opreme za zaščito dihal), (ii) imeti ustrezne obrazne lastnosti, ki zmanjšajo puščanje med obrazom in masko (kar se tiče brazgotin in obraznih dlak). Priporočene naprave zgoraj, ki se zanašajo na tesnjenje z dobrim obraznim stikom, ne nudijo zahtevane zaščite, če se ne prilagajajo obrisu obraza pravilno in dobro. Delodajalci in samozaposlene osebe so pravno zavezani k vzdrževanju in izdajanju pripomočkov za zaščito dihal in k vodenju njihove pravilne uporabe na delovnem mestu. Zaradi tega morajo opredeliti in dokumentirati ustrezno politiko za program pripomočkov za zaščito dihal, ki vključuje usposabljanje delavcev. Pregled dodeljenih faktorjev zaščite različne zaščitne opreme za dihalo (skladno z BS EN 529:2005) lahko najdete v glosarju orodja MEASE.				
2.2 Nadzorovanje izpostavljenosti okolja				
Uporabljene količine				
Dnevna in letna količina na lokacijo (za točkovne vire) se ne upošteva kot glavna determinanta za izpostavljenost okolja				
Pogostost in trajanje uporabe				
Prekinjena (< 12-krat na leto) ali neprekinjena uporaba/izpuščanje				
Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva				
Hitrost pretoka prejemne površinske vode: 18000 m³/dan				
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja				
Hitrost sproščanja v odtok: 2.000 m³/dan				
Tehnični pogoji na lokaciji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitvev v zemljo				
Ukrepi za zmanjševanje tveganja v povezavi z okoljem morajo biti usmerjeni proti preprečevanju izpustov raztopin apnenca v komunalne odpladne vode, če se pričakuje, da bi taki izpusti povzročili znatne spremembe v vrednosti pH. Potrebno je redno nadzorovanje vrednosti pH med vpeljevanjem v odprte vode. Na splošno je treba izpuste izvajati tako, da bodo spremembe v vrednosti pH v sprejemnih površinskih vodah čim manjše (npr. z nevtralizacijo). Večina vodnih organizmov na splošno lahko prenaša pH vrednosti v razponu od 6 do 9. To je tudi v opisu standardnih testov OECD z vodnimi organizmi. Utemeljitev za ta ukrep obvladovanja tveganja lahko najdete v uvodnem delu.				
Pogoji in merila, povezana z odpadki				
Trdne industrijske odpadke apna je treba ponovno uporabiti ali izpustiti v industrijske odpadne vode ter jih po potrebi nevtralizirati naprej.				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir

Poklicna izpostavljenost

Za ocenitev izpostavljenosti pri vdihavanju je bilo uporabljeno orodje za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene tveganja in odgovarjajoča vrednost DNEL (izpeljana raven brez učinka) ter mora biti manj kot 1, da se dokaže varna uporaba. Pri izpostavljenosti pri vdihavanju je RCR osnovan na DNEL za snov CaO, ki znaša 1 mg/m³ (v obliki vdihljivega prahu) in odgovarjajoče ocene izpostavljenosti pri vdihavanju z orodjem MEASE (v obliki prahu, ki se ga lahko vdihne). Tako RCR vključuje dodatno varnostno rezervo, ker respirabilni delež podfrakcija deleža, ki se ga lahko vdihne, skladno z EN 481.

PROC	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti pri vdihavanju	Ocena izpostavljenosti pri vdihavanju (RCR)	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti v stiku s kožo	Ocena izpostavljenosti v stiku s kožo (RCR)
PROC 6, 14, 21, 22, 23, 24, 25	MEASE	< 1 mg/m ³ (0,01 – 0,44)	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je treba izpostavljenost kože zmanjšati toliko, kot je tehnično možno. DNEL za dermalne učinke ni bil izpeljan. Zaradi tega izpostavljenost v stiku s kožo v tem scenariju izpostavljenosti ni ocenjena.	

Emisije v okolje

Ocenjevanje izpostavljenosti okolja je primerno samo za vodno okolje, kadar je primerno vključno s STP-ji/WWTP-ji, ker se emisije snovi CaO v različnih stopnjah življenjskega cikla (proizvodnja in uporaba) v glavnem nanašajo na (odpadno) vodo. Učinek na vodno okolje in ocenjevanje tveganja obravnavata samo učinek na organizme/ekosisteme zaradi morebitnih sprememb pH, ki so povezane z izpusti OH⁻, ker je pričakovana toksičnost Ca²⁺ zanemarljiva v primerjavi z (morebitnim) učinkom na vrednost pH. Obravnava se samo lokalna raven, vključno z napravami za čiščenje komunalnih odpadkov (STP-ji) ali napravami za čiščenje industrijskih odpadnih voda (WWTP-ji), če je smiselno, tako za proizvodnjo kot industrijsko uporabo kot kakršnikoli učinki, do katerih lahko pride po pričakovanjih na lokalni ravni. Visoka topnost v vodi in zelo nizek parni tlak kažeta, da se snov CaO najde pretežno v vodi. Znatne emisije ali izpostavljenost zraku niso pričakovane zaradi nizkih parnih tlakov ali snovi CaO. Znatne emisije ali izpostavljenost kopenskemu okolju se ne predvideva niti za ta scenarij izpostavitve. Ocena izpostavljenosti za vodno okolje zato obravnava morebitne spremembe v vrednosti pH v odtoku naprave za čiščenje odpadkov in površinski vodi, ki so povezane z izpusti OH⁻ na lokalni ravni. Ocena izpostavljenosti je obdelana z oceno rezultatnega vpliva na vrednost pH: vrednost pH ne sme preseči 9.

Emisije v okolje	Proizvodnja snovi CaO lahko potencialno povzroči emisije v vodo in lokalno povečanje koncentracije snovi CaO in vpliva na vrednost pH v vodnem okolju. Če se vrednosti pH ne nevtralizira, lahko izpust iztoka iz lokacij proizvodnje snovi CaO vpliva na pH v prejemni vodi. Vrednost pH v odtoku se navadno meri zelo pogosto in se jo lahko z lahkoto nevtralizira, kot pogosto zahteva nacionalna zakonodaja.
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Odpadna voda proizvodnje snovi CaO je anorganski tok odpadne vode in zato ni biološkega čiščenja. Zaradi tega se tokov odpadne vode iz proizvodnje snovi CaO navadno ne čistijo v bioloških čistilnih napravah za odpadno vodo (WWTP-ji), lahko pa se jih uporablja za nadzorovanje vrednosti pH kislih tokov odpadne vode, ki se jih obdelava v bioloških WWTP-jih.
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Pri emisiji snovi CaO v površinsko vodo sta sorpcija na delce in sedimentacija zanemarljivi. Ko se apnenec zavrže v površinsko vodo, se lahko vrednost pH poveča, kar je odvisno od puferske kapacitete vode. Čim višja je puferska kapaciteta vode, tem manjši je učinek na pH. Puferska kapaciteta v splošnem preprečuje premike v kislosti ali bazičnosti naravnih vod, regulira pa ga ravnovesje med ogljikovim dioksidom (CO ₂), bikarbonatnim ionom (HCO ₃ ⁻) in karbonatnim ionom (CO ₃ ²⁻).
Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Sedimentni segment ni vključen v ta scenarij izpostavljenosti, ker se meni, da ni pomemben za snov CaO: kadar se snov CaO izpusti v vodni segment, je sorpcija na sedimentne delce zanemarljiva.
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Kopenski segment ni vključen v ta scenarij izpostavljenosti, ker se meni, da ni pomemben.
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Zračni segment ni vključen v ta CSA, ker se meni, da ni pomemben za snov CaO: pri emisiji v zrak v obliki aerosola v vodi, se snov CaO nevtralizira kot rezultat reakcije s CO ₂ (ali drugimi kislinami) in tvori HCO ₃ ⁻ in Ca ²⁺ . Posledično se soli (npr. kalcijev (bi)karbonat) izperejo iz zraka, zato atmosferske emisije nevtralizirane snovi CaO v glavnem končajo v zemlji in vodi.
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Bioakumulacija v organizmih za snov CaO ni pomembna: ocena tveganja za sekundarno zastrupitev zato ni potrebna.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

4. Smernice za nadaljnjega uporabnika, da presodi, ali ravna v okviru omejitev iz scenarija izpostavljenosti (ES)

Poklicna izpostavljenost

Nadaljnji uporabnik ravna v okviru omejitev, postavljenih s scenarijem izpostavljenosti (ES) če se izvede predlagane ukrepe za obvladovanje tveganja, ki so opisani zgoraj, ali če uporabnik na nižje ležečem mestu lahko samostojno dokaže, da so njegovi delovni pogoji in uporabljeni ukrepi za zmanjševanje tveganja zadostni. To lahko uredite tako, da dokažete omejevanje izpostavljenosti pri vdihavanju in stiku s kožo do ravni pod ustreznim DNEL (če velja, da zadevne procesne dejavnosti zajemajo PROC-e, ki so navedeni zgoraj), kot je opisano spodaj. Če podatki meritev niso na voljo, lahko nadaljnji uporabnik uporabi ustrezno primerjalno orodje, kot je MEASE (www.ebrc.de/mease.html), da oceni povezano izpostavljenost. Prašnost uporabljane snovi se lahko določi skladno s slovarjem orodja MEASE. Snovi, katerih prašnost je manj od 2,5 % po metodi vrtljivega soda (RDM), so opredeljene kot "malo prašne", snovi, katerih prašnost je manjša od 10 % (RDM) so opredeljene kot "srednje prašne" in snovi, katerih prašnost je ≥ 10 %, so opredeljene kot "zelo prašne".

DNEL_{vdihavanje}: 1 mg/m³ (kot vdihljivi prah)

Pomembna opomba: Nadaljnji uporabnik se mora zavedati dejstva, da obstaja razen dolgoročnega DNEL-a, ki je naveden zgoraj, tudi DNEL za akutne učinke, ki znaša 4 mg/m³. Z dokazom varne uporabe preko primerjanja ocen izpostavljenosti z dolgoročnim DNEL je tako zajet tudi akutni DNEL (skladno s smernico R.14 se lahko akutne ravni izpostavljenosti izpelje z množenjem ocene dolgoročne izpostavljenosti s faktorjem 2). Pri uporabi orodja MEASE za izpeljavo ocen izpostavljenosti je treba upoštevati, da je treba kot ukrep obvladovanja tveganja skrajšati trajanje izpostavljenosti na pol delovne izmene (kar pomeni zmanjšanje izpostavljenosti za 40 %).

Izpostavljenost okolja

Če lokacija ne ustreza pogojem, določenim v scenariju izpostavljenosti pri varni uporabi, se priporoča, da uporabite večstopenski pristop k ocenjevanju, ki je bolj prilagojen tej lokaciji. Za to vrsto ocenjevanja se priporoča naslednji pristop po korakih.

Stopnja 1: pridobite informacije o vrednosti pH v odtoku in o prispevanju snovi CaO na resultantno vrednost pH. Če je vrednost pH nad 9 in se lahko pripiše predvsem apnu, so za dokaz varne uporabe potrebne dodatne operacije.

Stopnja 2a: pridobite informacije o vrednosti pH prejemne vode za točko izpuščanja. Vrednost pH prejemne vode ne sme presežati 9. Če mere niso na voljo, lahko pH v reki izračunate na spodnji način:

$$pH_{reke} = \log \left[\frac{Q_{odtoka} \cdot 10^{pH_{odtoka}} + Q_{tokarekenavzgor} \cdot 10^{pH_{tokarekenavzgor}}}{Q_{tokarekenavzgor} + Q_{odtoka}} \right] \quad (En. 1)$$

Kjer je:

Q odtoka se nanaša na odtočni pretok (v m³/dan)

Q po toku reke navzgor se nanaša na pretok po toku reke navzgor (v m³/dan)

pH odtoka se nanaša na pH odtočne vode

pH po toku navzgor se nanaša na pH po toku navzgor od točke izpusta

Upoštevajte, da lahko na začetku uporabite privzete vrednosti:

- Q pretoki navzgor po reki: uporabite desetino obstoječih izmerjenih vrednosti porazdelitve ali uporabite privzeto vrednost 18000 m³/dan
- Q odtoka: uporabite privzeto vrednost 2000 m³/dan
- Za pH po toku navzgor je najbolje uporabiti izmerjeno vrednost. Če ta ni na voljo, lahko predvidevate nevtralno pH vrednost 7, če je utemeljena.

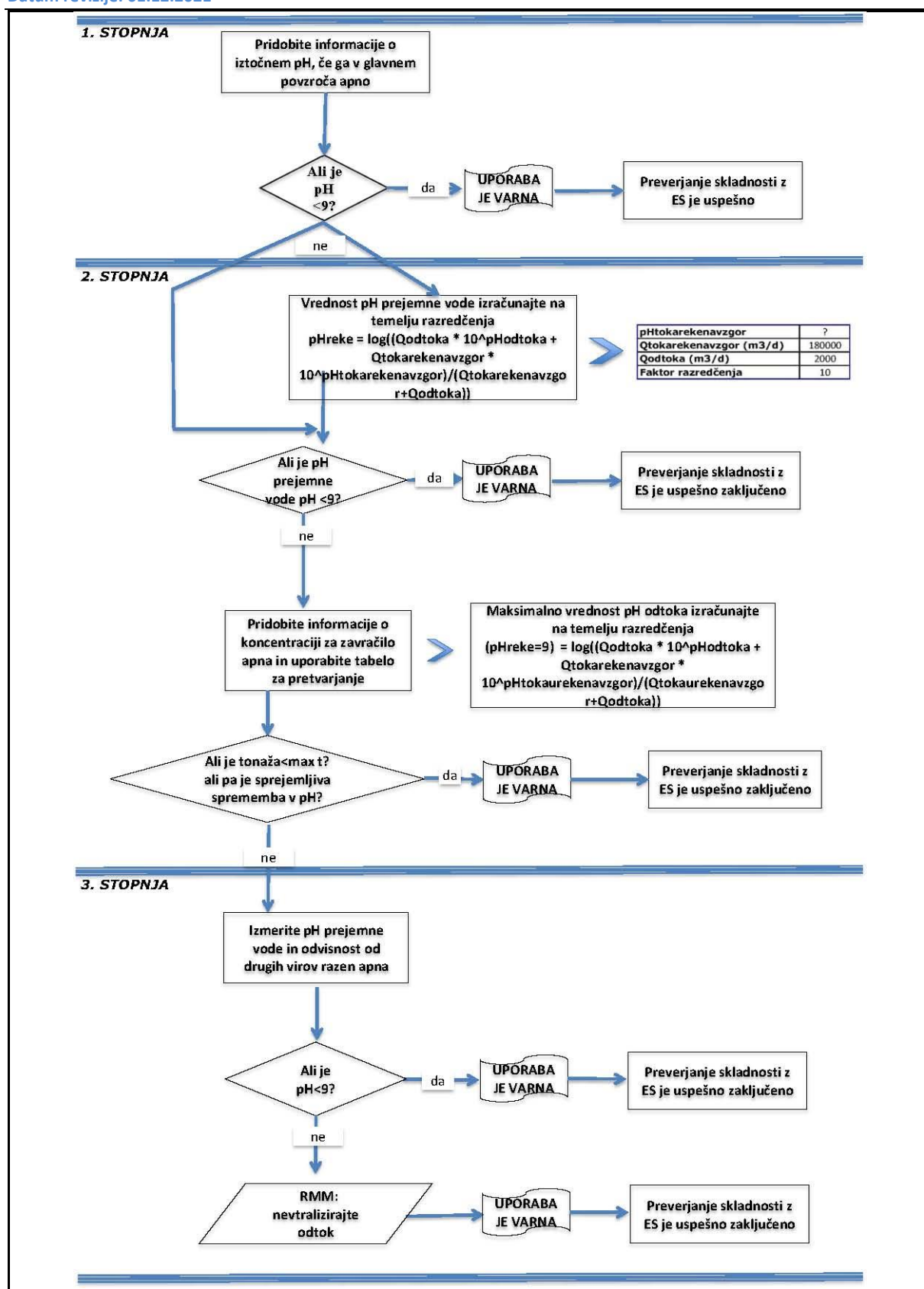
Taka enačba mora predstavljati scenarij najslabšega primera, kjer so vodni pogoji standardni in niso specifični za primer.

Stopnja 2b: Enačbo 1 lahko uporabite za to, da ugotovite pH odtoka, ki predstavlja sprejemljivo raven pH v prejemnem telesu. V ta namen je vrednost pH reke nastavljena na 9, pH odtoka pa se izračuna skladno s tem (če je potrebno, uporabite privzete vrednosti, ki so bile navedene). Ker na topnost apna vpliva temperatura, je morda treba vrednost pH odtoka prilagajati na osnovi posameznega primera. Ko ugotovite največjo dovoljeno vrednost pH v odtoku, se predvideva, da so koncentracije ionov OH⁻ odvisne od izpuščanja apna in da ni treba upoštevati nobenih pogojev pufru (to je nerealističen scenarij najslabšega primera, ki se ga lahko prilagodi, če so na voljo ustrezne informacije). Največja obremenitev z apnom, ki se jo lahko letno zavrže brez negativnih vplivov na vrednost pH prejemne vode se izračuna ob predvidevanju kemičnega ravnovesja. Koncentracija OH⁻, izražena v molih/liter, pomnožite s povprečnim pretokom odtoka in nato delite z molarno maso snovi CaO.

Stopnja 3: izmerite vrednost pH v prejemni vodi za točko izpusta. Če je vrednost pH pod 9, je varna uporaba razumno dokazana, scenarij izpostavljenosti pa se konča na tej točki. Če ugotovite, da je vrednost pH nad 9, je treba uvesti ukrepe za zmanjševanje tveganja: odtok je treba nevtralizirati in tako zagotoviti varno uporabo apna med fazo proizvodnje ali uporabe.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.6: Poklicna uporaba vodnih raztopin apnenih snovi

Oblika scenarija izpostavljenosti (1) z obravnavo uporab, ki jih izvajajo delavci		
1. Naziv		
Poljuben kratek naziv	Poklicna uporaba vodnih raztopin apnenih snovi	
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (ustrezni PROC-i in ERC-ji so podani v poglavju 2, spodaj)	
Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti	Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti so opisani v poglavju 2, spodaj.	
Metoda ocenjevanja	Ocenjevanje izpostavljenosti pri vdihavanju temelji na orodju za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Ocena okolja temelji na modeliranju s FOCUS-Exposit.	
2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja		
PROC/ERC	Opredelitev REACH	Vključene naloge
PROC 2	Uporaba v zaprtih, neprekinjenih procesih z občasno nadzorovano izpostavljenostjo	Več informacij je v smernici ECHA o informacijskih zahtevah in ocenjevanje kemične varnosti, poglavje R.12: Uporaba sistema uporabe (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 3	Uporaba v zaprtih šaržnih procesih (sinteza ali formuliranje)	
PROC 4	Uporaba v šaržnih in drugih procesih (sinteza), kadar obstaja možnost izpostavljenosti	
PROC 5	Mešanje ali legiranje v šaržnih procesih za formuliranje pripravkov in izdelkov (večstopenjski in/ali znatni stik)	
PROC 8a	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na nenamenskih napravah	
PROC 8b	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na namenskih napravah	
PROC 9	Prenos snovi ali priprava v majhne vsebnike (namenska polnilna linija, vključno s tehtanjem)	
PROC 10	Nanašanje z valjčkom ali čopičem	
PROC 11	Neindustrijsko brizganje	
PROC 12	Uporaba sredstev za penjenje pri proizvodnji pene	
PROC 13	Obdelava izdelkov s potapljanjem in polivanjem	
PROC 15	Uporablja se kot laboratorijski reagent	
PROC 16	Uporaba materiala kot virov goriva, pričakovati je treba omejeno izpostavljenost nezgorelemu izdelku	
PROC 17	Mazanje v visokoenergijskih razmerah in pri delno odprtem procesu	
PROC 18	Mazanje v visokoenergijskih razmerah	
PROC 19	Ročno mešanje z neposrednim stikom, pri čemer so na voljo le osebna varovalna sredstva (OVO)	
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Močno razpršena uporaba reaktivnih snovi ali procesnih pomožnih snovi v odprtih sistemih na odprtem in v notranjih prostorih	CaO se uporablja v različnih primerih močno razpršenih načinov uporabe: kmetijstvo, gozdarstvo, ribolov in gojenje rakcev, obdelava zemlje in zaščita okolja.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti delavcev

Značilnosti izdelka

Skladno s pristopom MEASE predstavlja intrinzični potencial snovi za emisijo glavna determinanta izpostavitve. To se odraža v določitvi tako imenovanega razreda porazdelitve v orodju MEASE. Za operacije, ki se izvajajo s trdnimi snovmi pri sobni temperaturi, je porazdelitev utemeljena na prašnosti dane snovi. V operacijah z vročo kovino pa porazdelitev temelji na temperaturi, pri čemer se upošteva procesna temperatura in tališče snovi. V tretji skupini so zelo abrazivne naloge, ki temeljijo na ravni abrazije namesto na intrinzičnemu emisijskemu potencialu snovi. V emisijo medija je predvidoma vključeno razprševanje vodnih raztopin (PROC7 in 11).

PROC	Uporaba v pripravi	Vsebina v pripravi	Fizikalna oblika	Emisijski potencial
Vsi zadevni PROC-i	ni omejeno		vodna raztopina	zelo nizko

Uporabljene količine

Za dejansko tonažo, s katero se dela v izmeni, za ta scenarij ni predvidenega vpliva na izpostavljenost samega po sebi. Namesto tega je odločilni dejavnik intrinzičnega potenciala emisije za proces kombinacija obsega operacije (industrijska glede na poklicno) in stopnja ograditve/avtomatizacije (kot je opisano v PROC).

Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti

PROC	Trajanje izpostavljenosti
PROC 11	≤ 240 minut
Vsi drugi veljavni PROC-i	480 minut (ni omejeno)

Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva

Dihalna prostornina med izmeno med vsemi procesnimi koraki, ki je opisana v PROC-ih, je predvidoma 10 m³/izmeno (8 ur).

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost delavcev

Ker se vodnih raztopin ne uporablja v vročih metalurških procesih, se delovnih pogojev (npr. procesne temperature in procesni tlak) ne smatra za pomembne za ocenjevanje poklicne izpostavljenosti opravljenih procesov.

Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta

Ukrepi za zmanjševanje tveganja na procesni ravni (npr. zadrževanje ali segregacija vira emisij) v procesih na splošno niso potrebni.

Tehnični pogoji in merila za kontrolo disperzije iz vira proti delavcu

PROC	Raven ločitve	Lokalizirane kontrole (LC)	Učinkovitost lokaliziranih kontrol (skladno z orodjem MEASE)	Več informacij
PROC 19	Ločitev delavcev od vira emisij na splošno	ni na voljo	n/v	-
Vsi drugi veljavni PROC-i	ni potrebna v izvajanih procesih.	ni potrebno	n/v	-

Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitve izpustov, razpršitve ali izpostavitve

Izogibajte se vdihavanju ali zaužitju. Za zagotovitev varnega ravnanja s snovjo so potrebni splošni ukrepi poklicne higiene. Ti ukrepi vključujejo dobre osebne in gospodinjske prakse (tj. redno čiščenje z ustreznimi čistilnimi napravami), prepoved uživanja hrane in kajenja na delovnem mestu, nošnja standardnih delovnih oblačil in čevljev, če ni spodaj navedeno drugače. Prha in zamenjava oblačil na koncu delovne izmene. Kontaminiranih oblačil ne nosite domov. Prahu ne odpihujte s stisnjenim zrakom.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Pogoji in ukrepi, povezani z osebno zaščito, higieno in ocenjevanjem zdravja

PROC	Tehnični podatki zaščitne opreme za dihalo (RPE)	Učinkovitost zaščitne opreme za dihalo (dodeljeni faktor zaščite, APF)	Tehnični podatki za rokavice	Nadaljnja osebna zaščitna oprema (zaščitna oprema za dihalo)
PROC 11	Maska FFP3	APF=20	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je obvezna uporaba rokavic v vseh procesnih korakih.	Nositi je potrebno opremo za zaščito oči (npr. očala ali vizirji), razen če se lahko izključi morebiten stik z očmi zaradi narave in tipa uporabe (tj. zaprt proces). Poleg tega je treba nositi zaščito za obraz, zaščitna oblačila in zaščitne čevlje, kot je primerno.
PROC 17	Maska FFP1	APF=4		
Vsi drugi veljavni PROC-i	ni potrebno	n/v		

Vso opremo za zaščito dihal, ki je opredeljena zgoraj, se nosi samo, če bodo vzporedno uporabljeni spodnji principi: Trajanje dela (primerjajte s "trajanjem izpostavljenosti" zgoraj) mora odražati dodatni fiziološki stres za delavca zaradi upora na dihanje in mase same opreme za zaščito dihal in zaradi povečanega toplotnega stresa, ker oprema prekriva glavo. Poleg tega je treba upoštevati, da sta sposobnost delavca za uporabo orodij in komuniciranje zmanjšani, kadar nosi osebno zaščitno opremo.

Zaradi zgornjih razlogov morajo torej delavci (i) biti zdravi (še posebej glede zdravstvenih težav, ki lahko vplivajo na uporabo opreme za zaščito dihal), (ii) imeti ustrezne obrazne lastnosti, ki zmanjšajo puščanje med obrazom in masko (kar se tiče brazgotin in obraznih dlak). Priporočene naprave zgoraj, ki se zanašajo na tesnjenje z dobrim obraznim stikom, ne nudijo zahtevane zaščite, če se ne prilegajo obrisu obraza pravilno in dobro.

Delodajalci in samozaposlene osebe so pravno zavezani k vzdrževanju in izdajanju pripomočkov za zaščito dihal in k vodenju njihove pravilne uporabe na delovnem mestu. Zaradi tega morajo opredeliti in dokumentirati ustrezno politiko za program pripomočkov za zaščito dihal, ki vključuje usposabljanje delavcev.

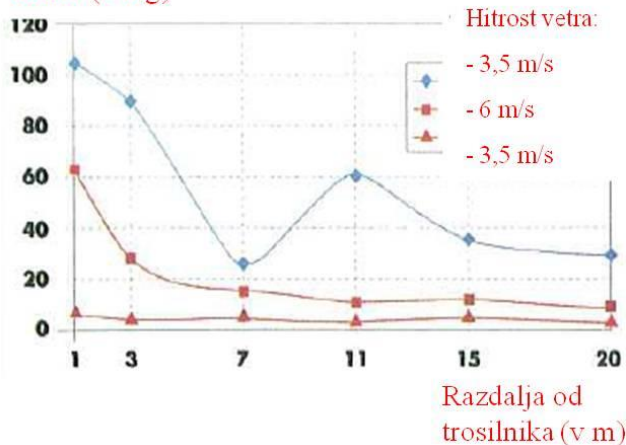
Pregled dodeljenih faktorjev zaščite različne zaščitne opreme za dihalo (skladno z BS EN 529:2005) lahko najdete v glosarju orodja MEASE.

2.2 Nadzor izpostavljenosti okolja – velja samo za zaščito kmetijske zemlje

Značilnosti izdelka

Zanos: 1 % (ocena v najslabšem primeru, ki temelji na podatkih iz meritev prahu v zraku kot funkcije razdalje od lokacije uporabe)

Količina prahu
na m³ (v mg)

(Številka iz: Laudet, A. et al., 1999)

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Uporabljene količine	
CaO	1.700 kg/ha
Pogostost in trajanje uporabe	
1 dan/leto (ena uporaba na leto). Dovoljeno je več uporab na leto, če se ne preseže celotne letne količine, ki znaša 1.700 kg/ha (CaO)	
Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva	
Prostornina površinske vode: 300 l/m ² Površina območja polja: 1 ha	
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja	
Uporaba izdelkov na prostem Globina mešanja zemlje: 20 cm	
Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta	
Ni neposrednih izpustov v sosednje površinske vode.	
Tehnični pogoji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitvev v zemljo	
Zanos je treba čim bolj zmanjšati.	
Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitev izpusta na lokaciji	
Skladno z zahtevami za dobro kmetijsko prakso je treba kmetijsko zemljo analizirati pred uporabo apna, razmerje za uporabo pa je treba prilagoditi skladno z rezultati analize.	
2.2 Nadzor izpostavljenosti okolja – velja samo za obdelavo zemlje v gradbeništvu	
Značilnosti izdelka	
Zanos: 1 % (ocena v najslabšem primeru, ki temelji na podatkih iz meritev prahu v zraku kot funkcije razdalje od mesta uporabe)	
Količina prahu na m³ (v mg) Hitrost vetra: - 3,5 m/s - 6 m/s - 3,5 m/s Razdalja od trosilnika (v m) (Številka iz: Laudet, A. et al., 1999)	
Uporabljene količine	
CaO	180.000 kg/ha
Pogostost in trajanje uporabe	
1 dan/leto in samo enkrat na življenjsko dobo. Dovoljeno je več uporab na leto, če se ne preseže celotne letne količine, ki znaša 180.000 kg/ha (CaO)	
Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva	
Površina območja polja: 1 ha	

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja				
Uporaba izdelkov na prostem Globina mešanja zemlje: 20 cm				
Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta				
Apno se uporablja samo na zemlji v tehnosferi pred gradnjo ceste. Ni neposrednih izpustov v sosednje površinske vode.				
Tehnični pogoji na lokaciji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitvev v zemljo				
Zanos je treba čim bolj zmanjšati.				
3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir				
Poklicna izpostavljenost				
Za ocenitev izpostavljenosti pri vdihavanju je bilo uporabljeno orodje za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene tveganja in odgovarjajoča vrednost DNEL (izpeljana raven brez učinka) ter mora biti manj kot 1, da se dokaže varna uporaba. Pri izpostavljenosti pri vdihavanju je RCR osnovan na DNEL za snov CaO, ki znaša 1 mg/m³ (v obliki vdihljivega prahu) in odgovarjajoče ocene izpostavljenosti pri vdihavanju z orodjem MEASE (v obliki prahu, ki se ga lahko vdihne). Tako RCR vključuje dodatno varnostno rezervo, ker respirabilni delež podfrakcija deleža, ki se ga lahko vdihne, skladno z EN 481.				
PROC	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti pri vdihavanju	Ocena izpostavljenosti pri vdihavanju (RCR)	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti v stiku s kožo	Ocena izpostavljenosti v stiku s kožo (RCR)
PROC 2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19	MEASE	< 1 mg/m³ (<0,001 – 0,6)	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je treba izpostavljenost kože zmanjšati toliko, kot je tehnično možno. DNEL za dermalne učinke ni bil izpeljan. Zaradi tega izpostavljenost v stiku s kožo v tem scenariju izpostavljenosti ni ocenjena.	
Izpostavljenost okolja za zaščito kmetijske zemlje				
Izračun PEC za zemljo in površinsko vodo temelji na skupini zemlje FOCUS (FOCUS, 1996) in na "osnutku smernice za izračun predvidenih vrednosti koncentracije v okolju (PEC) izdelkov za zaščito rastlin za zemljo, podtalnico, površinsko vodo in sedimente (Kloskowski et al., 1999). Orodje za modeliranje FOCUS/EXPOSIT je priporočeno za EUSES, ker je bolj primerno za uporabe, podobne kmetijskim, kot velja za ta primer, kjer je treba v model vnesti parametre za zanos. FOCUS je model, ki je prvotno razvit za uporabo biocidov in je bil nadalje dovršen na temelju nemškega modela EXPOSIT 1.0, v katerem se lahko izboljša parametre, kot so zanos, skladno s pridobljenimi podatki: ko se model uporabi na zemlji, lahko snov CaO nato dejansko potuje proti površinski vodi z zanosom.				
Emisije v okolje	Glejte uporabljene količine			
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Ni pomembno za zaščito kmetijske zemlje			
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Snov	PEC (ug/l)	PNEC (ug/l)	RCR
	CaO	5,66	370	0,015
Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Kot je opisano zgoraj, se ne pričakuje izpostavljenosti površinskih voda ali sedimentacije apna. Poleg tega v naravnih vodah ioni hidroksida reagirajo z ioni HCO3– pri tem pa nastane voda ter ioni CO32-. Ioni CO32- tvorijo CaCO3 v reakciji z ioni Ca2+. Kalcijev karbonat se obori in odlaga na sedimentu. Kalcijev karbonat ima nizko topnost in je sestavni del naravne zemlje.			
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Snov	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	CaO	500	816	0,61
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Ta točka ni pomembna. CaO ni hlapljiva. Parni tlak je nižji od 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Ta točka ni pomembna, ker je snov CaO prisotna povsod v naravi in je ključna snov v okolju. Zajete uporabe ne vplivajo znatno na porazdelitev sestavin (Ca2+ in OH-) v okolju.			

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Izpostavljenost okolja pri obdelavi zemlje v gradbeništvu				
Obdelava zemlje v gradbeništvu temelji na scenariju omejitve s cesto. Na posebnem tehničnem sestanku za omejitve s cesto (Ispra, 5. september 2003), so države članice EU in industrija prišli do opredelitve izraza "cestna tehnosfera". Cestno tehnosfero se lahko opredeli kot "inženirano okolje, ki nosi geotehnične funkcije ceste glede na svojo strukturo, delovanje in vzdrževanje, vključno z instalacijami, ki zagotavljajo cestno varnost in skrbijo za odtok vode. To tehnosfero, ki vključuje odstavni pas in bankino na robu vozišča, v navpični smeri narekuje nivo podzemne vode. Za to cestno tehnosfero je odgovoren prometni organ, odgovornost pa vključuje prometno varnost, prometno podporo, preprečevanje onesnaženja in upravljanje z vodami". Cestna tehnosfera je bila zato izključena kot končna točka ocenjevanja pri oceni tveganja za namen regulacije obstoječih/novih snovi. Ciljna cona je cona preko tehnosfere, na katero se nanaša okoljsko tveganje. Izračun PEC za zemljo temelji na skupini zemlje FOCUS (FOCUS, 1996) in na "osnutku smernice za izračun predvidenih vrednosti koncentracije v okolju (PEC) izdelkov za zaščito rastlin za zemljo, podtalnico, površinsko vodo in sedimente (Kloskowski et al., 1999). Orodje za modeliranje FOCUS/EXPOSIT je priporočeno za EUSES, ker je bolj primerno za uporabe, podobne kmetijskim, kot velja za ta primer, kjer je treba v model vnesti parametre za zanos. FOCUS je model, ki je prvotno razvit za uporabo biocidov in je bil nadalje dovršen na temelju nemškega modela EXPOSIT 1.0, v katerem se lahko izboljša parametre, kot so zanos, skladno s pridobljenimi podatki.				
Emisije v okolje	Glejte uporabljene količine			
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Snov	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	CaO	529	816	0,65
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Ta točka ni pomembna. CaO ni hlapljiva. Parni tlak je nižji od 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Ta točka ni pomembna, ker je kalcij prisoten povsod v naravi in je ključna snov v okolju. Zajete uporabe ne vplivajo znatno na porazdelitev sestavin (Ca2+ in OH-) v okolju.			
Izpostavljenost okolja za druge uporabe				
Za vse druge uporabe ni izvedene ocene kvantitativne izpostavljenosti okolja, ker:				
• Delovni pogoji in ukrepi za zmanjševanje tveganja niso tako strogi kot delovni pogoji in ukrepi obvladovanja tveganja za zaščito kmetijske zemlje ali za obdelavo zemlje v gradbeništvu • Apno je sestavina in je kemično vezano v matrico. Izpusti so zanemarljivi in nepomembni pri povzročanju spremembe pH zemlje, odpadne vode ali površinske vode • Apno se posebej uporablja za sproščanje zraka brez CO2, ki se ga lahko diha, po tem, ko reagira s CO2. Take uporabe se nanašajo samo na zračni segment, kjer se uporabljajo lastnosti apna • Neutrizacija/sprememba pH je predvidena uporaba, dodatnih učinkov razen želenih pa ni.				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

4. Smernice za nadaljnjega uporabnika, da presodi, ali ravna v okviru omejitev iz scenarija izpostavljenosti (ES)

Nadaljnji uporabnik ravna v okviru omejitev, postavljenih s scenarijem izpostavljenosti (ES) če se izvede predlagane ukrepe za obvladovanje tveganja, ki so opisani zgoraj, ali če uporabnik na nižje ležečem mestu lahko samostojno dokaže, da so njegovi delovni pogoji in uporabljeni ukrepi za zmanjševanje tveganja zadostni. To lahko uredite tako, da dokažete omejevanje izpostavljenosti pri vdihavanju in stiku s kožo do ravni pod ustreznim DNEL (če velja, da zadevne procesne dejavnosti zajemajo PROC-e, ki so navedeni zgoraj), kot je opisano spodaj. Če podatki meritev niso na voljo, lahko nadaljnji uporabnik uporabi ustrezno primerjalno orodje, kot je MEASE (www.ebrc.de/mease.html), da oceni povezano izpostavljenost. Prašnost uporabljane snovi se lahko določi skladno s slovarjem orodja MEASE. Snovi, katerih prašnost je manj od 2,5 % po metodi vrtiljivega soda (RDM), so opredeljene kot "malo prašne", snovi, katerih prašnost je manjša od 10 % (RDM) so opredeljene kot "srednje prašne" in snovi, katerih prašnost je ≥ 10 %, so opredeljene kot "zelo prašne".

DNEL_{vdihavanje}: 1 mg/m³ (kot vdihljivi prah)

Pomembna opomba: Nadaljnji uporabnik se mora zavedati dejstva, da obstaja razen dolgoročnega DNEL-a, ki je naveden zgoraj, tudi DNEL za akutne učinke, ki znaša 4 mg/m³. Z dokazom varne uporabe preko primerjanja ocen izpostavljenosti z dolgoročnim DNEL je tako zajet tudi akutni DNEL (skladno s smernico R.14 se lahko akutne ravni izpostavljenosti izpelje z množenjem ocene dolgoročne izpostavljenosti s faktorjem 2). Pri uporabi orodja MEASE za izpeljavo ocen izpostavljenosti je treba upoštevati, da je treba kot ukrep obvladovanja tveganja skrajšati trajanje izpostavljenosti na pol delovne izmene (kar pomeni zmanjšanje izpostavljenosti za 40 %).

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.7: Poklicne uporabe malo prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi

Oblika scenarija izpostavljenosti (1) z obravnavo uporab, ki jih izvajajo delavci		
1. Naziv		
Poljuben kratek naziv	Poklicne uporabe malo prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi	
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (ustrezni PROC-i in ERC-ji so podani v poglavju 2, spodaj)	
Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti	Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti so opisani v poglavju 2, spodaj.	
Metoda ocenjevanja	Ocenjevanje izpostavljenosti pri vdihavanju temelji na orodju za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Ocena okolja temelji na modeliranju s FOCUS-Exposit.	
2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja		
PROC/ERC	Opredelitev REACH	Vključene naloge
PROC 2	Uporaba v zaprtih, neprekinjenih procesih z občasno nadzorovano izpostavljenostjo	Več informacij je v smernici ECHA o informacijskih zahtevah in ocenjevanje kemične varnosti, poglavje R.12: Uporaba sistema uporabe (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 3	Uporaba v zaprtih šaržnih procesih (sinteza ali formuliranje)	
PROC 4	Uporaba v šaržnih in drugih procesih (sinteza), kadar obstaja možnost izpostavljenosti	
PROC 5	Mešanje ali legiranje v šaržnih procesih za formuliranje pripravkov in izdelkov (večstopenjski in/ali znatni stik)	
PROC 8a	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na nenamenskih napravah	
PROC 8b	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na namenskih napravah	
PROC 9	Prenos snovi ali priprava v majhne vsebnike (namenska polnilna linija, vključno s tehtanjem)	
PROC 10	Nanašanje z valjčkom ali čopičem	
PROC 11	Neindustrijsko brizganje	
PROC 13	Obdelava izdelkov s potapljanjem in polivanjem	
PROC 15	Uporablja se kot laboratorijski reagent	
PROC 16	Uporaba materiala kot virov goriva, pričakovati je treba omejeno izpostavljenost neizgorelemu izdelku	
PROC 17	Mazanje v visokoenergijskih razmerah in pri delno odprtem procesu	
PROC 18	Mazanje v visokoenergijskih razmerah	
PROC 19	Ročno mešanje z neposrednim stikom, pri čemer so na voljo le osebna varovalna sredstva (OVO)	
PROC 21	Nizkoenergijsko rokovanje s snovmi, vezanimi v materialih in/ali izdelkih	
PROC 25	Drugi vroči delovni postopki s kovinami	
PROC 26	Rokovanje s trdnimi anorganskimi snovmi na sobni temperaturi	
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Močno razpršena uporaba reaktivnih snovi ali procesnih pomožnih snovi v odprtih sistemih na odprtem in v notranjih prostorih	

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti delavcev

Značilnosti izdelka

Skladno s pristopom MEASE predstavlja intrinzični potencial snovi za emisijo glavna determinanta izpostavitve. To se odraža v določitvi tako imenovanega razreda porazdelitve v orodju MEASE. Za operacije, ki se izvajajo s trdnimi snovmi pri sobni temperaturi, je porazdelitev utemeljena na prašnosti dane snovi. V operacijah z vročo kovino pa porazdelitev temelji na temperaturi, pri čemer se upošteva procesna temperatura in tališče snovi. V tretji skupini so zelo abrazivne naloge, ki temeljijo na ravni abrazije namesto na intrinzičnemu emisijskemu potencialu snovi.

PROC	Uporaba v pripravlku	Vsebina v pripravlku	Fizikalna oblika	Emisijski potencial
PROC 25	ni omejeno		trdna snov/prašek, taljena snov	visoko
Vsi drugi veljavni PROC-i	ni omejeno		trdna snov/prašek	nizko

Uporabljene količine

Za dejansko tonažo, s katero se dela v izmeni, za ta scenarij ni predvidenega vpliva na izpostavljenost samega po sebi. Namesto tega je odločilni dejavnik intrinzičnega potenciala emisije za proces kombinacija obsega operacije (industrijska glede na poklicno) in stopnja ograditve/avtomatizacije (kot je opisano v PROC).

Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti

PROC	Trajanje izpostavljenosti
PROC 17	≤ 240 minut
Vsi drugi veljavni PROC-i	480 minut (ni omejeno)

Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva

Dihalna prostornina med izmeno med vsemi procesnimi koraki, ki je opisana v PROC-ih, je predvidoma 10 m³/izmeno (8 ur).

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost delavcev

Delovni pogoji, kot so procesna temperatura in procesni tlak, se ne upoštevajo kot pomembni za ocenjevanje delovne izpostavljenosti opravljanega procesa. V procesnih korakih z znatno višjimi temperaturami (npr. PROC 22, 23, 25) pa ocena izpostavljenosti z orodjem MEASE temelji na razmerju procesne temperature in tališča. Ker se pričakuje nihanje povezanih temperatur v industriji, se vzame najvišje razmerje kot domnevo za scenarij najslabšega primera za ocenjevanje izpostavitve. S tem so v tem scenariju izpostavljenosti za PROC 22, 23 in PROC 25 samodejno zajete vse procesne temperature.

Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta

Ukrepi za zmanjševanje tveganja na procesni ravni (npr. zadrževanje ali segregacija vira emisij) v procesih na splošno niso potrebni.

Tehnični pogoji in merila za kontrolo disperzije iz vira proti delavcu

PROC	Raven ločitve	Lokalizirane kontrole (LC)	Učinkovitost lokaliziranih kontrol (skladno z orodjem MEASE)	Več informacij
PROC 19	Vsako morebitno potrebno ločevanje delavcev od vira emisij je indicirano zgoraj pod naslovom "Pogostost in trajanje izpostavitve". Zmanjšanje trajanja izpostavljenosti lahko dosežete, na primer, z namestitvijo ventiliranih (pozitivni tlak) nadzornih sob ali z odstranitvijo delavcev iz delovnih mest, ki so povezana z zadevno izpostavitvijo.	ni na voljo	n/v	-
Vsi drugi veljavni PROC-i		ni potrebno	n/v	-

Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitev izpustov, razpršitve ali izpostavitve

Izogibajte se vdihavanju ali zaužitju. Za zagotovitev varnega ravnanja s snovjo so potrebni splošni ukrepi poklicne higiene. Ti ukrepi vključujejo dobre osebne in gospodinjske prakse (tj. redno čiščenje z ustreznimi čistilnimi napravami), prepoved uživanja hrane in kajenja na delovnem mestu, nošnja standardnih delovnih oblačil in čevljev, če ni spodaj navedeno drugače. Prha in zamenjava oblačil na koncu delovne izmene. Kontaminiranih oblačil ne nosite domov. Prahu ne odpihujete s stisnjenim zrakom.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Pogoji in ukrepi, povezani z osebno zaščito, higieno in ocenjevanjem zdravja

PROC	Tehnični podatki zaščitne opreme za dihalo (RPE)	Učinkovitost zaščitne opreme za dihalo (dodeljeni faktor zaščite, APF)	Tehnični podatki za rokavice	Nadaljnja osebna zaščitna oprema (zaščitna oprema za dihalo)
PROC 4, 5, 11, 26	Maska FFP1	APF=4	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je obvezna uporaba rokavic v vseh procesnih korakih.	Nositi je potrebno opremo za zaščito oči (npr. očala ali vizirji), razen če se lahko izključi morebiten stik z očmi zaradi narave in tipa uporabe (tj. zaprt proces). Poleg tega je treba nositi zaščito za obraz, zaščitna oblačila in zaščitne čevlje, kot je primerno.
PROC 16, 17, 18, 25	Maska FFP2	APF=10		
Vsi drugi veljavni PROC-i	ni potrebno	n/v		

Vso opremo za zaščito dihal, ki je opredeljena zgoraj, se nosi samo, če bodo vzporedno uporabljeni spodnji principi: Trajanje dela (primerjajte s "trajanjem izpostavljenosti" zgoraj) mora odražati dodatni fiziološki stres za delavca zaradi upora na dihanje in mase same opreme za zaščito dihal in zaradi povečanega toplotnega stresa, ker oprema prekriva glavo. Poleg tega je treba upoštevati, da sta sposobnost delavca za uporabo orodij in komuniciranje zmanjšani, kadar nosi osebno zaščitno opremo.

Zaradi zgornjih razlogov morajo torej delavci (i) biti zdravi (še posebej glede zdravstvenih težav, ki lahko vplivajo na uporabo opreme za zaščito dihal), (ii) imeti ustrezne obrazne lastnosti, ki zmanjšajo puščanje med obrazom in masko (kar se tiče brazgotin in obraznih dlak). Priporočene naprave zgoraj, ki se zanašajo na tesnjenje z dobrim obraznim stikom, ne nudijo zahtevane zaščite, če se ne prilagajajo obrisu obraza pravilno in dobro.

Delodajalci in samozaposlene osebe so pravno zavezani k vzdrževanju in izdajanju pripomočkov za zaščito dihal in k vodenju njihove pravilne uporabe na delovnem mestu. Zaradi tega morajo opredeliti in dokumentirati ustrezno politiko za program pripomočkov za zaščito dihal, ki vključuje usposabljanje delavcev.

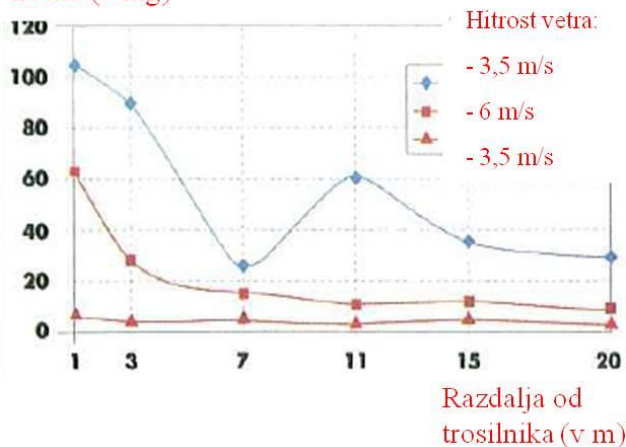
Pregled dodeljenih faktorjev zaščite različne zaščitne opreme za dihalo (skladno z BS EN 529:2005) lahko najdete v glosarju orodja MEASE.

2.2 Nadzor izpostavljenosti okolja – velja samo za zaščito kmetijske zemlje

Značilnosti izdelka

Zanos: 1 % (ocena v najslabšem primeru, ki temelji na podatkih iz meritev prahu v zraku kot funkcije razdalje od lokacije uporabe)

Količina prahu
na m³ (v mg)

(Številka iz: Laudet, A. et al., 1999)

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Uporabljene količine	
CaO	1.700 kg/ha
Pogostost in trajanje uporabe	
1 dan/leto (ena uporaba na leto). Dovoljeno je več uporab na leto, če se ne preseže celotne letne količine, ki znaša 1.700 kg/ha (CaO)	
Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva	
Prostornina površinske vode: 300 l/m ² Površina območja polja: 1 ha	
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja	
Uporaba izdelkov na prostem Globina mešanja zemlje: 20 cm	
Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta	
Ni neposrednih izpustov v sosednje površinske vode.	
Tehnični pogoji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitev v zemljo	
Zanos je treba čim bolj zmanjšati.	
Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitev izpusta na lokaciji	
Skladno z zahtevami za dobro kmetijsko prakso je treba kmetijsko zemljo analizirati pred uporabo apna, razmerje za uporabo pa je treba prilagoditi skladno z rezultati analize.	
2.2 Nadzor izpostavljenosti okolja – velja samo za obdelavo zemlje v gradbeništvu	
Značilnosti izdelka	
Zanos: 1 % (ocena v najslabšem primeru, ki temelji na podatkih iz meritev prahu v zraku kot funkcije razdalje od mesta uporabe)	
Količina prahu na m³ (v mg) Hitrost vetra: - 3,5 m/s - 6 m/s - 3,5 m/s Razdalja od trosilnika (v m) (Številka iz: Laudet, A. et al., 1999)	
Uporabljene količine	
CaO	180.000 kg/ha
Pogostost in trajanje uporabe	
1 dan/leto in samo enkrat na življenjsko dobo. Dovoljeno je več uporab na leto, če se ne preseže celotne letne količine, ki znaša 180.000 kg/ha (CaO)	
Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva	
Površina območja polja: 1 ha	
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja	
Uporaba izdelkov na prostem	

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Globina mešanja zemlje: 20 cm				
Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta				
Apno se uporablja samo na zemlji v tehnosferi pred gradnjo ceste. Ni neposrednih izpustov v sosednje površinske vode.				
Tehnični pogoji na lokaciji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitvev v zemljo				
Zanos je treba čim bolj zmanjšati.				
3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir				
Poklicna izpostavljenost				
Za ocenitev izpostavljenosti pri vdihavanju je bilo uporabljeno orodje za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene tveganja in odgovarjajoča vrednost DNEL (izpeljana raven brez učinka) ter mora biti manj kot 1, da se dokaže varna uporaba. Pri izpostavljenosti pri vdihavanju je RCR osnovan na DNEL za snov CaO, ki znaša 1 mg/m³ (v obliki vdihljivega prahu) in odgovarjajoče ocene izpostavljenosti pri vdihavanju z orodjem MEASE (v obliki prahu, ki se ga lahko vdihne). Tako RCR vključuje dodatno varnostno rezervo, ker respirabilni delež podfrakcija deleža, ki se ga lahko vdihne, skladno z EN 481.				
PROC	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti pri vdihavanju	Ocena izpostavljenosti pri vdihavanju (RCR)	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti v stiku s kožo	Ocena izpostavljenosti v stiku s kožo (RCR)
PROC 2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 25, 26	MEASE	< 1 mg/m³ (0,01 – 0,75)	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je treba izpostavljenost kože zmanjšati toliko, kot je tehnično možno. DNEL za dermalne učinke ni bil izpeljan. Zaradi tega izpostavljenost v stiku s kožo v tem scenariju izpostavljenosti ni ocenjena.	
Izpostavljenost okolja za zaščito kmetijske zemlje				
Izračun PEC za zemljo in površinsko vodo temelji na skupini zemlje FOCUS (FOCUS, 1996) in na "osnutku smernice za izračun predvidenih vrednosti koncentracije v okolju (PEC) izdelkov za zaščito rastlin za zemljo, podtalnico, površinsko vodo in sedimente (Kloskowski et al., 1999). Orodje za modeliranje FOCUS/EXPOSIT je priporočeno za EUSES, ker je bolj primerno za uporabe, podobne kmetijskim, kot velja za ta primer, kjer je treba v model vnesti parametre za zanos. FOCUS je model, ki je prvotno razvit za uporabo biocidov in je bil nadalje dovršen na temelju nemškega modela EXPOSIT 1.0, v katerem se lahko izboljša parametre, kot so zanos, skladno s pridobljenimi podatki: ko se model uporabi na zemlji, lahko snov CaO nato dejansko potuje proti površinski vodi z zanosom.				
Emisije v okolje	Glejte uporabljene količine			
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Ni pomembno za zaščito kmetijske zemlje			
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Snov	PEC (ug/l)	PNEC (ug/l)	RCR
	CaO	5,66	370	0,015
Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Kot je opisano zgoraj, se ne pričakuje izpostavljenosti površinskih voda ali sedimentacije apna. Poleg tega v naravnih vodah ioni hidroksida reagirajo z ioni HCO3– pri tem pa nastane voda ter ioni CO32-. Ioni CO32- tvorijo CaCO3 v reakciji z ioni Ca2+. Kalcijev karbonat se obori in odlaga na sedimentu. Kalcijev karbonat ima nizko topnost in je sestavni del naravne zemlje.			
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Snov	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	CaO	500	816	0,61
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Ta točka ni pomembna. CaO ni hlapljiva. Parni tlak je nižji od 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Ta točka ni pomembna, ker je kalcij prisoten povsod v naravi in je ključna snov v okolju. Zajete uporabe ne vplivajo znatno na porazdelitev sestavin (Ca2+ in OH-) v okolju.			

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Izpostavljenost okolja pri obdelavi zemlje v gradbeništvu				
Obdelava zemlje v gradbeništvu temelji na scenariju omejitve s cesto. Na posebnem tehničnem sestanku za omejitve s cesto (Ispra, 5. september 2003), so države članice EU in industrija prišli do opredelitve izraza "cestna tehnosfera". Cestno tehnosfero se lahko opredeli kot "inženirano okolje, ki nosi geotehnične funkcije ceste glede na svojo strukturo, delovanje in vzdrževanje, vključno z instalacijami, ki zagotavljajo cestno varnost in skrbijo za odtok vode. To tehnosfero, ki vključuje odstavni pas in bankino na robu vozišča, v navpični smeri narekuje nivo podzemne vode. Za to cestno tehnosfero je odgovoren prometni organ, odgovornost pa vključuje prometno varnost, prometno podporo, preprečevanje onesnaženja in upravljanje z vodami". Cestna tehnosfera je bila zato izključena kot končna točka ocenjevanja pri oceni tveganja za namen regulacije obstoječih/novih snovi. Ciljna cona je cona preko tehnosfere, na katero se nanaša okoljsko tveganje. Izračun PEC za zemljo temelji na skupini zemlje FOCUS (FOCUS, 1996) in na "osnutku smernice za izračun predvidenih vrednosti koncentracije v okolju (PEC) izdelkov za zaščito rastlin za zemljo, podtalnico, površinsko vodo in sedimente (Kloskowski et al., 1999). Orodje za modeliranje FOCUS/EXPOSIT je priporočeno za EUSES, ker je bolj primerno za uporabe, podobne kmetijskim, kot velja za ta primer, kjer je treba v model vnesti parametre za zanos. FOCUS je model, ki je prvotno razvit za uporabo biocidov in je bil nadalje dovršen na temelju nemškega modela EXPOSIT 1.0, v katerem se lahko izboljša parametre, kot so zanos, skladno s pridobljenimi podatki.				
Emisije v okolje	Glejte uporabljene količine			
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Snov	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	CaO	529	816	0,65
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Ta točka ni pomembna. CaO ni hlapljiva. Parni tlak je nižji od 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Ta točka ni pomembna, ker je kalcij prisoten povsod v naravi in je ključna snov v okolju. Zajete uporabe ne vplivajo znatno na porazdelitev sestavin (Ca ²⁺ in OH ⁻) v okolju.			
Izpostavljenost okolja za druge uporabe				
Za vse druge uporabe ni izvedene ocene kvantitativne izpostavljenosti okolja, ker: • Delovni pogoji in ukrepi za zmanjševanje tveganja niso tako strogi kot delovni pogoji in ukrepi obvladovanja tveganja za zaščito kmetijske zemlje ali za obdelavo zemlje v gradbeništvu • Apno je sestavina in je kemično vezano v matrico. Izpusti so zanemarljivi in nepomembni pri povzročanju spremembe pH zemlje, odpadne vode ali površinske vode • Apno se posebej uporablja za sproščanje zraka brez CO₂, ki se ga lahko diha, po tem, ko reagira s CO₂. Take uporabe se nanašajo samo na zračni segment, kjer se uporabljajo lastnosti apna • Nevtralizacija/sprememba pH je predvidena uporaba, dodatnih učinkov razen želenih pa ni.				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

4. Smernice za nadaljnjega uporabnika, da presodi, ali ravna v okviru omejitev iz scenarija izpostavljenosti (ES)

Nadaljnji uporabnik ravna v okviru omejitev, postavljenih s scenarijem izpostavljenosti (ES) če se izvede predlagane ukrepe za obvladovanje tveganja, ki so opisani zgoraj, ali če uporabnik na nižje ležečem mestu lahko samostojno dokaže, da so njegovi delovni pogoji in uporabljeni ukrepi za zmanjševanje tveganja zadostni. To lahko uredite tako, da dokažete omejevanje izpostavljenosti pri vdihavanju in stiku s kožo do ravni pod ustreznim DNEL (če velja, da zadevne procesne dejavnosti zajemajo PROC-e, ki so navedeni zgoraj), kot je opisano spodaj. Če podatki meritev niso na voljo, lahko nadaljnji uporabnik uporabi ustrezno primerjalno orodje, kot je MEASE (www.ebrc.de/mease.html), da oceni povezano izpostavljenost. Prašnost uporabljane snovi se lahko določi skladno s slovarjem orodja MEASE. Snovi, katerih prašnost je manj od 2,5 % po metodi vrtljivega soda (RDM), so opredeljene kot "malo prašne", snovi, katerih prašnost je manjša od 10 % (RDM) so opredeljene kot "srednje prašne" in snovi, katerih prašnost je ≥ 10 %, so opredeljene kot "zelo prašne".

DNEL_{vdihavanje}: 1 mg/m³ (kot vdihljivi prah)

Pomembna opomba: Nadaljnji uporabnik se mora zavedati dejstva, da obstaja razen dolgoročnega DNEL-a, ki je naveden zgoraj, tudi DNEL za akutne učinke, ki znaša 4 mg/m³. Z dokazom varne uporabe preko primerjanja ocen izpostavljenosti z dolgoročnim DNEL je tako zajet tudi akutni DNEL (skladno s smernico R.14 se lahko akutne ravni izpostavljenosti izpelje z množenjem ocene dolgoročne izpostavljenosti s faktorjem 2). Pri uporabi orodja MEASE za izpeljavo ocen izpostavljenosti je treba upoštevati, da je treba kot ukrep obvladovanja tveganja skrajšati trajanje izpostavljenosti na pol delovne izmene (kar pomeni zmanjšanje izpostavljenosti za 40 %).

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.8: Poklicne uporabe srednje prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi

Oblika scenarija izpostavljenosti (1) z obravnavo uporab, ki jih izvajajo delavci		
1. Naziv		
Poljuben kratek naziv	Poklicne uporabe srednje prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi	
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (ustrezni PROC-i in ERC-ji so podani v poglavju 2, spodaj)	
Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti	Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti so opisani v poglavju 2, spodaj.	
Metoda ocenjevanja	Ocenjevanje izpostavljenosti pri vdihavanju temelji na orodju za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Ocena okolja temelji na modeliranju s FOCUS-Exposit.	
2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja		
PROC/ERC	Opredelitev REACH	Vključene naloge
PROC 2	Uporaba v zaprtih, neprekinjenih procesih z občasno nadzorovano izpostavljenostjo	Več informacij je v smernici ECHA o informacijskih zahtevah in ocenjevanje kemične varnosti, poglavje R.12: Uporaba sistema uporabe (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 3	Uporaba v zaprtih šaržnih procesih (sinteza ali formuliranje)	
PROC 4	Uporaba v šaržnih in drugih procesih (sinteza), kadar obstaja možnost izpostavljenosti	
PROC 5	Mešanje ali legiranje v šaržnih procesih za formuliranje pripravkov in izdelkov (večstopenjski in/ali znatni stik)	
PROC 8a	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na nenamenskih napravah	
PROC 8b	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na namenskih napravah	
PROC 9	Prenos snovi ali priprava v majhne vsebnike (namenska polnilna linija, vključno s tehtanjem)	
PROC 10	Nanašanje z valjčkom ali čopičem	
PROC 11	Neindustrijsko brizganje	
PROC 13	Obdelava izdelkov s potapljanjem in polivanjem	
PROC 15	Uporablja se kot laboratorijski reagent	
PROC 16	Uporaba materiala kot virov goriva, pričakovati je treba omejeno izpostavljenost neizgorelemu izdelku	
PROC 17	Mazanje v visokoenergijskih razmerah in pri delno odprtem procesu	
PROC 18	Mazanje v visokoenergijskih razmerah	
PROC 19	Ročno mešanje z neposrednim stikom, pri čemer so na voljo le osebna varovalna sredstva (OVO)	
PROC 25	Drugi vroči delovni postopki s kovinami	
PROC 26	Rokovanje s trdnimi anorganskimi snovmi na sobni temperaturi	
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Močno razpršena uporaba reaktivnih snovi ali procesnih pomožnih snovi v odprtih sistemih na odprtem in v notranjih prostorih	

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti delavcev

Značilnosti izdelka

Skladno s pristopom MEASE predstavlja intrinzični potencial snovi za emisijo glavna determinanta izpostavitve. To se odraža v določitvi tako imenovanega razreda porazdelitve v orodju MEASE. Za operacije, ki se izvajajo s trdnimi snovmi pri sobni temperaturi, je porazdelitev utemeljena na prašnosti dane snovi. V operacijah z vročo kovino pa porazdelitev temelji na temperaturi, pri čemer se upošteva procesna temperatura in tališče snovi. V tretji skupini so zelo abrazivne naloge, ki temeljijo na ravni abrazije namesto na intrinzičnemu emisijskemu potencialu snovi.

PROC	Uporaba v pripravlku	Vsebina v pripravlku	Fizikalna oblika	Emisijski potencial
PROC 25	ni omejeno		trdna snov/prašek, taljena snov	visoko
Vsi drugi veljavni PROC-i	ni omejeno		trdna snov/prašek	medij

Uporabljene količine

Za dejansko tonažo, s katero se dela v izmeni, za ta scenarij ni predvidenega vpliva na izpostavljenost samega po sebi. Namesto tega je odločilni dejavnik intrinzičnega potenciala emisije za proces kombinacija obsega operacije (industrijska glede na poklicno) in stopnja ograditve/avtomatizacije (kot je opisano v PROC).

Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti

PROC	Trajanje izpostavljenosti
PROC 11, 16, 17, 18, 19	≤ 240 minut
Vsi drugi veljavni PROC-i	480 minut (ni omejeno)

Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva

Dihalna prostornina med izmeno med vsemi procesnimi koraki, ki je opisana v PROC-ih, je predvidoma 10 m³/izmeno (8 ur).

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost delavcev

Delovni pogoji, kot so procesna temperatura in procesni tlak, se ne upoštevajo kot pomembni za ocenjevanje delovne izpostavljenosti opravljanega procesa. V procesnih korakih z znatno višjimi temperaturami (npr. PROC 22, 23, 25) pa ocena izpostavljenosti z orodjem MEASE temelji na razmerju procesne temperature in tališča. Ker se pričakuje nihanje povezanih temperatur v industriji, se vzame najvišje razmerje kot domnevo za scenarij najslabšega primera za ocenjevanje izpostavitve. S tem so v tem scenariju izpostavljenosti za PROC 22, 23 in PROC 25 samodejno zajete vse procesne temperature.

Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta

Ukrepi za zmanjševanje tveganja na procesni ravni (npr. zadrževanje ali segregacija vira emisij) v procesih na splošno niso potrebni.

Tehnični pogoji in merila za kontrolo disperzije iz vira proti delavcu

PROC	Raven ločitve	Lokalizirane kontrole (LC)	Učinkovitost lokaliziranih kontrol (skladno z orodjem MEASE)	Več informacij
PROC 11, 16	Vsako morebitno potrebno ločevanje delavcev od vira emisij je indicirano zgoraj pod naslovom "Pogostost in trajanje izpostavitve". Zmanjšanje trajanja izpostavljenosti lahko dosežete, na primer, z namestitvijo ventiliranih (pozitivni tlak) nadzornih sob ali z odstranitvijo delavcev iz delovnih mest, ki so povezana z zadevno izpostavitvijo.	generično lokalno izpušno prezračevanje	72 %	-
PROC 17, 18		Integrirano lokalno izpušno prezračevanje	87 %	-
PROC 19		ni na voljo	n/v	-
Vsi drugi veljavni PROC-i		ni potrebno	n/v	-

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitev izpustov, razpršitve ali izpostavitve

Izogibajte se vdihavanju ali zaužitju. Za zagotovitev varnega ravnanja s snovjo so potrebni splošni ukrepi poklicne higiene. Ti ukrepi vključujejo dobre osebne in gospodinjske prakse (tj. redno čiščenje z ustreznimi čistilnimi napravami), prepoved uživanja hrane in kajenja na delovnem mestu, nošnja standardnih delovnih oblačil in čevljev, če ni spodaj navedeno drugače. Prha in zamenjava oblačil na koncu delovne izmene. Kontaminiranih oblačil ne nosite domov. Prahu ne odpihujete s stisnjenim zrakom.

Pogoji in ukrepi, povezani z osebno zaščito, higieno in ocenjevanjem zdravja

PROC	Tehnični podatki zaščitne opreme za dihalo (RPE)	Učinkovitost zaščitne opreme za dihalo (dodeljeni faktor zaščite, APF)	Tehnični podatki za rokavice	Nadaljnja osebna zaščitna oprema (zaščitna oprema za dihalo)
PROC 2, 3, 16, 19	Maska FFP1	APF=4	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je obvezna uporaba rokavic v vseh procesnih korakih.	Nositi je potrebno opremo za zaščito oči (npr. očala ali vizirji), razen če se lahko izključi morebiten stik z očmi zaradi narave in tipa uporabe (tj. zaprt proces). Poleg tega je treba nositi zaščito za obraz, zaščitna oblačila in zaščitne čevlje, kot je primerno.
PROC 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 17, 18, 25, 26	Maska FFP2	APF=10		
PROC 11	Maska FFP1	APF=10		
PROC 15	ni potrebno	n/v		

Vso opremo za zaščito dihal, ki je opredeljena zgoraj, se nosi samo, če bodo vzporedno uporabljeni spodnji principi: Trajanje dela (primerjajte s "trajanjem izpostavljenosti" zgoraj) mora odražati dodatni fiziološki stres za delavca zaradi upora na dihanje in mase same opreme za zaščito dihal in zaradi povečanega toplotnega stresa, ker oprema prekriva glavo. Poleg tega je treba upoštevati, da sta sposobnost delavca za uporabo orodij in komuniciranje zmanjšani, kadar nosi osebno zaščitno opremo.

Zaradi zgornjih razlogov morajo torej delavci (i) biti zdravi (še posebej glede zdravstvenih težav, ki lahko vplivajo na uporabo opreme za zaščito dihal), (ii) imeti ustrezne obrazne lastnosti, ki zmanjšajo puščanje med obrazom in masko (kar se tiče brazgotin in obraznih dlak). Priporočene naprave zgoraj, ki se zanašajo na tesnjenje z dobrim obraznim stikom, ne nudijo zahtevane zaščite, če se ne prilagajajo obrisu obraza pravilno in dobro.

Delodajalci in samozaposlene osebe so pravno zavezani k vzdrževanju in izdajanju pripomočkov za zaščito dihal in k vodenju njihove pravilne uporabe na delovnem mestu. Zaradi tega morajo opredeliti in dokumentirati ustrezno politiko za program pripomočkov za zaščito dihal, ki vključuje usposabljanje delavcev.

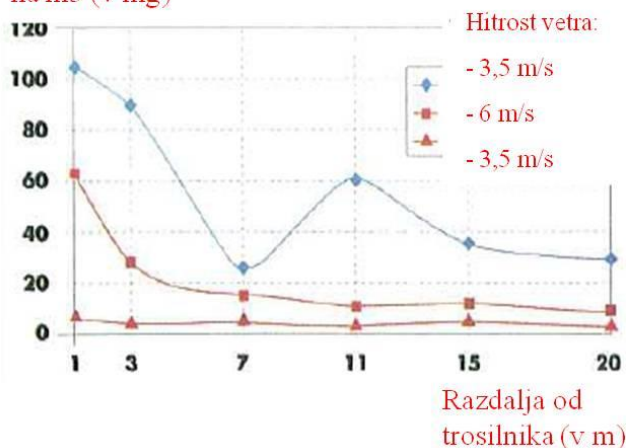
Pregled dodeljenih faktorjev zaščite različne zaščitne opreme za dihalo (skladno z BS EN 529:2005) lahko najdete v glosarju orodja MEASE.

2.2 Nadzor izpostavljenosti okolja – velja samo za zaščito kmetijske zemlje

Značilnosti izdelka

Zanos: 1 % (ocena v najslabšem primeru, ki temelji na podatkih iz meritev prahu v zraku kot funkcije razdalje od lokacije uporabe)

Količina prahu
na m³ (v mg)

(Številka iz: Laudet, A. et al., 1999)

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Uporabljene količine	
CaO	1.700 kg/ha
Pogostost in trajanje uporabe	
1 dan/leto (ena uporaba na leto). Dovoljeno je več uporab na leto, če se ne preseže celotne letne količine, ki znaša 1.700 kg/ha (CaO)	
Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva	
Prostornina površinske vode: 300 l/m ² Površina območja polja: 1 ha	
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja	
Uporaba izdelkov na prostem Globina mešanja zemlje: 20 cm	
Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta	
Ni neposrednih izpustov v sosednje površinske vode.	
Tehnični pogoji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitvev v zemljo	
Zanos je treba čim bolj zmanjšati.	
Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitev izpusta na lokaciji	
Skladno z zahtevami za dobro kmetijsko prakso je treba kmetijsko zemljo analizirati pred uporabo apna, razmerje za uporabo pa je treba prilagoditi skladno z rezultati analize.	
2.2 Nadzor izpostavljenosti okolja – velja samo za obdelavo zemlje v gradbeništvu	
Značilnosti izdelka	
Zanos: 1 % (ocena v najslabšem primeru, ki temelji na podatkih iz meritev prahu v zraku kot funkcije razdalje od mesta uporabe)	
Količina prahu na m³ (v mg) Hitrost vetra: - 3,5 m/s - 6 m/s - 3,5 m/s Razdalja od trosilnika (v m) (Številka iz: Laudet, A. et al., 1999)	
Uporabljene količine	
CaO	180.000 kg/ha
Pogostost in trajanje uporabe	
1 dan/leto in samo enkrat na življenjsko dobo. Dovoljeno je več uporab na leto, če se ne preseže celotne letne količine, ki znaša 180.000 kg/ha (CaO)	
Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva	
Površina območja polja: 1 ha	

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja				
Uporaba izdelkov na prostem Globina mešanja zemlje: 20 cm				
Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta				
Apno se uporablja samo na zemlji v tehnosferi pred gradnjo ceste. Ni neposrednih izpustov v sosednje površinske vode.				
Tehnični pogoji na lokaciji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitvev v zemljo				
Zanos je treba čim bolj zmanjšati.				
3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir				
Poklicna izpostavljenost				
Za ocenitev izpostavljenosti pri vdihavanju je bilo uporabljeno orodje za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene tveganja in odgovarjajoča vrednost DNEL (izpeljana raven brez učinka) ter mora biti manj kot 1, da se dokaže varna uporaba. Pri izpostavljenosti pri vdihavanju je RCR osnovan na DNEL za snov CaO, ki znaša 1 mg/m ³ (v obliki vdihljivega prahu) in odgovarjajoče ocene izpostavljenosti pri vdihavanju z orodjem MEASE (v obliki prahu, ki se ga lahko vdihne). Tako RCR vključuje dodatno varnostno rezervo, ker respirabilni delež podfrakcija deleža, ki se ga lahko vdihne, skladno z EN 481.				
PROC	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti pri vdihavanju	Ocena izpostavljenosti pri vdihavanju (RCR)	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti v stiku s kožo	Ocena izpostavljenosti v stiku s kožo (RCR)
PROC 2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26	MEASE	< 1 mg/m ³ (0,25 – 0,825)	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je treba izpostavljenost kože zmanjšati toliko, kot je tehnično možno. DNEL za dermalne učinke ni bil izpeljan. Zaradi tega izpostavljenost v stiku s kožo v tem scenariju izpostavljenosti ni ocenjena.	
Izpostavljenost okolja za zaščito kmetijske zemlje				
Izračun PEC za zemljo in površinsko vodo temelji na skupini zemlje FOCUS (FOCUS, 1996) in na "osnutku smernice za izračun predvidenih vrednosti koncentracije v okolju (PEC) izdelkov za zaščito rastlin za zemljo, podtalnico, površinsko vodo in sedimente (Kloskowski et al., 1999). Orodje za modeliranje FOCUS/EXPOSIT je priporočeno za EUSES, ker je bolj primerno za uporabe, podobne kmetijskim, kot velja za ta primer, kjer je treba v model vnesti parametre za zanos. FOCUS je model, ki je prvotno razvit za uporabo biocidov in je bil nadalje dovršen na temelju nemškega modela EXPOSIT 1.0, v katerem se lahko izboljša parametre, kot so zanos, skladno s pridobljenimi podatki: ko se model uporabi na zemlji, lahko snov CaO nato dejansko potuje proti površinski vodi z zanosom.				
Emisije v okolje	Glejte uporabljene količine			
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Ni pomembno za zaščito kmetijske zemlje			
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Snov	PEC (ug/l)	PNEC (ug/l)	RCR
	CaO	5,66	370	0,015
Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Kot je opisano zgoraj, se ne pričakuje izpostavljenosti površinskih voda ali sedimentacije apna. Poleg tega v naravnih vodah ioni hidroksida reagirajo z ioni HCO ₃ ⁻ pri tem pa nastane voda ter ioni CO ₃ ²⁻ . Ioni CO ₃ ²⁻ tvorijo CaCO ₃ v reakciji z ioni Ca ²⁺ . Kalcijev karbonat se obori in odlaga na sedimentu. Kalcijev karbonat ima nizko topnost in je sestavni del naravne zemlje.			
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Snov	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	CaO	500	816	0,61
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Ta točka ni pomembna. CaO ni hlapljiva. Parni tlak je nižji od 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Ta točka ni pomembna, ker je kalcij prisoten povsod v naravi in je ključna snov v okolju. Zajete uporabe ne vplivajo znatno na porazdelitev sestavin (Ca ²⁺ in OH ⁻) v okolju.			

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Izpostavljenost okolja pri obdelavi zemlje v gradbeništvu				
Obdelava zemlje v gradbeništvu temelji na scenariju omejitve s cesto. Na posebnem tehničnem sestanku za omejitve s cesto (Ispra, 5. september 2003), so države članice EU in industrija prišli do opredelitve izraza "cestna tehnosfera". Cestno tehnosfero se lahko opredeli kot "inženirano okolje, ki nosi geotehnične funkcije ceste glede na svojo strukturo, delovanje in vzdrževanje, vključno z instalacijami, ki zagotavljajo cestno varnost in skrbijo za odtok vode. To tehnosfero, ki vključuje odstavni pas in bankino na robu vozišča, v navpični smeri narekuje nivo podzemne vode. Za to cestno tehnosfero je odgovoren prometni organ, odgovornost pa vključuje prometno varnost, prometno podporo, preprečevanje onesnaženja in upravljanje z vodami". Cestna tehnosfera je bila zato izključena kot končna točka ocenjevanja pri oceni tveganja za namen regulacije obstoječih/novih snovi. Ciljna cona je cona preko tehnosfere, na katero se nanaša okoljsko tveganje. Izračun PEC za zemljo temelji na skupini zemlje FOCUS (FOCUS, 1996) in na "osnutku smernice za izračun predvidenih vrednosti koncentracije v okolju (PEC) izdelkov za zaščito rastlin za zemljo, podtalnico, površinsko vodo in sedimente (Kloskowski et al., 1999). Orodje za modeliranje FOCUS/EXPOSIT je priporočeno za EUSES, ker je bolj primerno za uporabe, podobne kmetijskim, kot velja za ta primer, kjer je treba v model vnesti parametre za zanos. FOCUS je model, ki je prvotno razvit za uporabo biocidov in je bil nadalje dovršen na temelju nemškega modela EXPOSIT 1.0, v katerem se lahko izboljša parametre, kot so zanos, skladno s pridobljenimi podatki.				
Emisije v okolje	Glejte uporabljene količine			
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Snov	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	CaO	529	816	0,65
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Ta točka ni pomembna. CaO ni hlapljiva. Parni tlak je nižji od 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Ta točka ni pomembna, ker je kalcij prisoten povsod v naravi in je ključna snov v okolju. Zajete uporabe ne vplivajo znatno na porazdelitev sestavin (Ca2+ in OH-) v okolju.			
Izpostavljenost okolja za druge uporabe				
Za vse druge uporabe ni izvedene ocene kvantitativne izpostavljenosti okolja, ker: • Delovni pogoji in ukrepi za zmanjševanje tveganja niso tako strogi kot delovni pogoji in ukrepi obvladovanja tveganja za zaščito kmetijske zemlje ali za obdelavo zemlje v gradbeništvu • Apno je sestavina in je kemično vezano v matrico. Izpusti so zanemarljivi in nepomembni pri povzročanju spremembe pH zemlje, odpadne vode ali površinske vode • Apno se posebej uporablja za sproščanje zraka brez CO2, ki se ga lahko diha, po tem, ko reagira s CO2. Take uporabe se nanašajo samo na zračni segment, kjer se uporabljajo lastnosti apna • Nevtralizacija/sprememba pH je predvidena uporaba, dodatnih učinkov razen zelenih pa ni				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

4. Smernice za nadaljnjega uporabnika, da presodi, ali ravna v okviru omejitev iz scenarija izpostavljenosti (ES)

Nadaljnji uporabnik ravna v okviru omejitev, postavljenih s scenarijem izpostavljenosti (ES) če se izvede predlagane ukrepe za obvladovanje tveganja, ki so opisani zgoraj, ali če uporabnik na nižje ležečem mestu lahko samostojno dokaže, da so njegovi delovni pogoji in uporabljeni ukrepi za zmanjševanje tveganja zadostni. To lahko uredite tako, da dokažete omejevanje izpostavljenosti pri vdihavanju in stiku s kožo do ravni pod ustreznim DNEL (če velja, da zadevne procesne dejavnosti zajemajo PROC-e, ki so navedeni zgoraj), kot je opisano spodaj. Če podatki meritev niso na voljo, lahko nadaljnji uporabnik uporabi ustrezno primerjalno orodje, kot je MEASE (www.ebrc.de/mease.html), da oceni povezano izpostavljenost. Prašnost uporabljane snovi se lahko določi skladno s slovarjem orodja MEASE. Snovi, katerih prašnost je manj od 2,5 % po metodi vrtljivega soda (RDM), so opredeljene kot "malo prašne", snovi, katerih prašnost je manjša od 10 % (RDM) so opredeljene kot "srednje prašne" in snovi, katerih prašnost je ≥ 10 %, so opredeljene kot "zelo prašne".

DNEL_{vdihavanje}: 1 mg/m³ (kot vdihljivi prah)

Pomembna opomba: Nadaljnji uporabnik se mora zavedati dejstva, da obstaja razen dolgoročnega DNEL-a, ki je naveden zgoraj, tudi DNEL za akutne učinke, ki znaša 4 mg/m³. Z dokazom varne uporabe preko primerjanja ocen izpostavljenosti z dolgoročnim DNEL je tako zajet tudi akutni DNEL (skladno s smernico R.14 se lahko akutne ravni izpostavljenosti izpelje z množenjem ocene dolgoročne izpostavljenosti s faktorjem 2). Pri uporabi orodja MEASE za izpeljavo ocen izpostavljenosti je treba upoštevati, da je treba kot ukrep obvladovanja tveganja skrajšati trajanje izpostavljenosti na pol delovne izmene (kar pomeni zmanjšanje izpostavljenosti za 40 %).

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.9: Poklicne uporabe visoko prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi

Oblika scenarija izpostavljenosti (1) z obravnavo uporab, ki jih izvajajo delavci		
1. Naziv		
Poljuben kratek naziv	Poklicne uporabe visoko prašnih trdnih snovi/praškov apnenih snovi	
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC39, PC40 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (ustrezni PROC-i in ERC-ji so podani v poglavju 2, spodaj)	
Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti	Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti so opisani v poglavju 2, spodaj.	
Metoda ocenjevanja	Ocenjevanje izpostavljenosti pri vdihavanju temelji na orodju za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Ocena okolja temelji na modeliranju s FOCUS-Exposit.	
2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja		
PROC/ERC	Opredelitev REACH	Vključene naloge
PROC 2	Uporaba v zaprtih, neprekinjenih procesih z občasno nadzorovano izpostavljenostjo	Več informacij je v smernici ECHA o informacijskih zahtevah in ocenjevanje kemične varnosti, poglavje R.12: Uporaba sistema uporabe (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC 3	Uporaba v zaprtih šaržnih procesih (sinteza ali formuliranje)	
PROC 4	Uporaba v šaržnih in drugih procesih (sinteza), kadar obstaja možnost izpostavljenosti	
PROC 5	Mešanje ali legiranje v šaržnih procesih za formuliranje pripravkov in izdelkov (večstopenjski in/ali znatni stik)	
PROC 8a	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na nenamenskih napravah	
PROC 8b	Prenos snovi ali priprava (polnjenje/praznjenje) iz/v posode/velike vsebnike na namenskih napravah	
PROC 9	Prenos snovi ali priprava v majhne vsebnike (namenska polnilna linija, vključno s tehtanjem)	
PROC 10	Nanašanje z valjčkom ali čopičem	
PROC 11	Neindustrijsko brizganje	
PROC 13	Obdelava izdelkov s potapljanjem in polivanjem	
PROC 15	Uporablja se kot laboratorijski reagent	
PROC 16	Uporaba materiala kot virov goriva, pričakovati je treba omejeno izpostavljenost neizgorelemu izdelku	
PROC 17	Mazanje v visokoenergijskih razmerah in pri delno odprtem procesu	
PROC 18	Mazanje v visokoenergijskih razmerah	
PROC 19	Ročno mešanje z neposrednim stikom, pri čemer so na voljo le osebna varovalna sredstva (OVO)	
PROC 25	Drugi vroči delovni postopki s kovinami	
PROC 26	Rokovanje s trdnimi anorganskimi snovmi na sobni temperaturi	
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Močno razpršena uporaba reaktivnih snovi ali procesnih pomožnih snovi v odprtih sistemih na odprtem in v notranjih prostorih	

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti delavcev

Značilnosti izdelka

Skladno s pristopom MEASE predstavlja intrinzični potencial snovi za emisijo glavna determinanta izpostavitve. To se odraža v določitvi tako imenovanega razreda porazdelitve v orodju MEASE. Za operacije, ki se izvajajo s trdnimi snovmi pri sobni temperaturi, je porazdelitev utemeljena na prašnosti dane snovi. V operacijah z vročo kovino pa porazdelitev temelji na temperaturi, pri čemer se upošteva procesna temperatura in tališče snovi. V tretji skupini so zelo abrazivne naloge, ki temeljijo na ravni abrazije namesto na intrinzičnemu emisijskemu potencialu snovi.

PROC	Uporaba v pripravi	Vsebina v pripravi	Fizikalna oblika	Emisijski potencial
Vsi zadevni PROC-i	ni omejeno		trdna snov/prašek	visoko

Uporabljene količine

Za dejansko tonažo, s katero se dela v izmeni, za ta scenarij ni predvidenega vpliva na izpostavljenost samega po sebi. Namesto tega je odločilni dejavnik intrinzičnega potenciala emisije za proces kombinacija obsega operacije (industrijska glede na poklicno) in stopnja ograditve/avtomatizacije (kot je opisano v PROC).

Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti

PROC	Trajanje izpostavljenosti
PROC 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 16, 17, 18, 19, 26	≤ 240 minut
PROC 11	≤ 60 minut
Vsi drugi veljavni PROC-i	480 minut (ni omejeno)

Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva

Dihalna prostornina med izmeno med vsemi procesnimi koraki, ki je opisana v PROC-ih, je predvidoma 10 m³/izmeno (8 ur).

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost delavcev

Delovni pogoji, kot so procesna temperatura in procesni tlak, se ne upoštevajo kot pomembni za ocenjevanje delovne izpostavljenosti opravljanega procesa. V procesnih korakih z znatno višjimi temperaturami (npr. PROC 22, 23, 25) pa ocena izpostavljenosti z orodjem MEASE temelji na razmerju procesne temperature in tališča. Ker se pričakuje nihanje povezanih temperatur v industriji, se vzame najvišje razmerje kot domnevo za scenarij najslabšega primera za ocenjevanje izpostavitve. S tem so v tem scenariju izpostavljenosti za PROC 22, 23 in PROC 25 samodejno zajete vse procesne temperature.

Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta

Ukrepi za zmanjševanje tveganja na procesni ravni (npr. zadrževanje ali segregacija vira emisij) v procesih na splošno niso potrebni.

Tehnični pogoji in merila za kontrolo disperzije iz vira proti delavcu

PROC	Raven ločitve	Lokalizirane kontrole (LC)	Učinkovitost lokaliziranih kontrol (skladno z orodjem MEASE)	Več informacij
PROC 4, 5, 8a, 8b, 9, 11, 16, 26	Vsako morebitno potrebno ločevanje delavcev od vira emisij je indicirano zgoraj pod naslovom "Pogostost in trajanje izpostavitve". Zmanjšanje trajanja izpostavljenosti lahko dosežete, na primer, z namestitvijo ventiliranih (pozitivni tlak) nadzornih sob ali z odstranitvijo delavcev iz delovnih mest, ki so povezana z zadevno izpostavitvijo.	generično lokalno izpustno prezračevanje	72 %	-
PROC 17, 18		Integrirano lokalno izpustno prezračevanje	87 %	-
PROC 19		ni na voljo	n/v	samo v dobro prezračenih prostorih ali na prostem (50-odstotna učinkovitost)
Vsi drugi veljavni PROC-i		ni potrebno	n/v	-

Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitve izpustov, razpršitve ali izpostavitve

Izogibajte se vdihavanju ali zaužitju. Za zagotovitev varnega ravnanja s snovjo so potrebni splošni ukrepi poklicne higiene. Ti ukrepi vključujejo dobre osebne in gospodinske prakse (tj. redno čiščenje z ustreznimi čistilnimi napravami), prepoved uživanja hrane in kajenja na delovnem mestu, nošnja standardnih delovnih oblačil in čevljev, če ni spodaj navedeno drugače. Prha in zamenjava oblačil na koncu delovne izmene. Kontaminiranih oblačil ne nosite domov. Prahu ne odpihujete s stisnjenim zrakom.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Pogoji in ukrepi, povezani z osebno zaščito, higieno in ocenjevanjem zdravja

PROC	Tehnični podatki zaščitne opreme za dihalo (RPE)	Učinkovitost zaščitne opreme za dihalo (dodeljeni faktor zaščite, APF)	Tehnični podatki za rokavice	Nadaljnja osebna zaščitna oprema (zaščitna oprema za dihalo)
PROC 9, 26	Maska FFP1	APF=4	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je obvezna uporaba rokavic v vseh procesnih korakih.	Nositi je potrebno opremo za zaščito oči (npr. očala ali vizirji), razen če se lahko izključi morebiten stik z očmi zaradi narave in tipa uporabe (tj. zaprt proces). Poleg tega je treba nositi zaščito za obraz, zaščitna oblačila in zaščitne čevlje, kot je primerno.
PROC 11, 17, 18, 19	Maska FFP3	APF=20		
PROC 25	Maska FFP2	APF=10		
Vsi drugi veljavni PROC-i	Maska FFP2	APF=10		

Vso opremo za zaščito dihal, ki je opredeljena zgoraj, se nosi samo, če bodo vzporedno uporabljeni spodnji principi: Trajanje dela (primerjajte s "trajanjem izpostavljenosti" zgoraj) mora odražati dodatni fiziološki stres za delavca zaradi upora na dihanje in mase same opreme za zaščito dihal in zaradi povečanega toplotnega stresa, ker oprema prekriva glavo. Poleg tega je treba upoštevati, da sta sposobnost delavca za uporabo orodij in komuniciranje zmanjšani, kadar nosi osebno zaščitno opremo.

Zaradi zgornjih razlogov morajo torej delavci (i) biti zdravi (še posebej glede zdravstvenih težav, ki lahko vplivajo na uporabo opreme za zaščito dihal), (ii) imeti ustrezne obrazne lastnosti, ki zmanjšajo puščanje med obrazom in masko (kar se tiče brazgotin in obraznih dlak). Priporočene naprave zgoraj, ki se zanašajo na tesnjenje z dobrim obraznim stikom, ne nudijo zahtevane zaščite, če se ne prilagajajo obrisu obraza pravilno in dobro.

Delodajalci in samozaposlene osebe so pravno zavezani k vzdrževanju in izdajanju pripomočkov za zaščito dihal in k vodenju njihove pravilne uporabe na delovnem mestu. Zaradi tega morajo opredeliti in dokumentirati ustrezno politiko za program pripomočkov za zaščito dihal, ki vključuje usposabljanje delavcev.

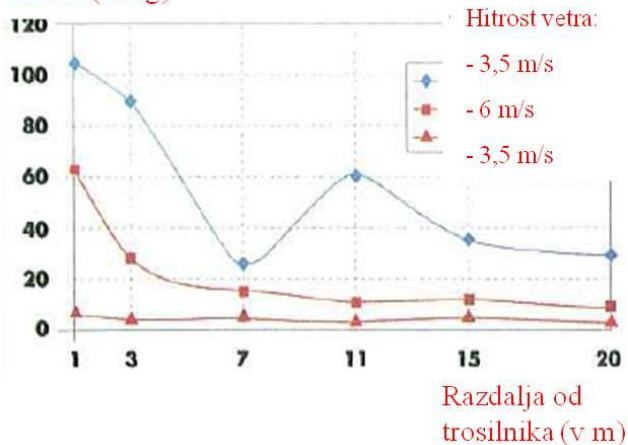
Pregled dodeljenih faktorjev zaščite različne zaščitne opreme za dihalo (skladno z BS EN 529:2005) lahko najdete v glosarju orodja MEASE.

– pomembno je samo za zaščito kmetijske zemlje

Značilnosti izdelka

Zanos: 1 % (ocena v najslabšem primeru, ki temelji na podatkih iz meritev prahu v zraku kot funkcije razdalje od lokacije uporabe)

Količina prahu
na m³ (v mg)

(Številka iz: Laudet, A. et al., 1999)

Uporabljene količine

CaO 1.700 kg/ha

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Pogostost in trajanje uporabe	
1 dan/leto (ena uporaba na leto). Dovoljeno je več uporab na leto, če se ne preseže celotne letne količine, ki znaša 1.700 kg/ha (CaO)	
Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva	
Prostornina površinske vode: 300 l/m ² Površina območja polja: 1 ha	
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja	
Uporaba izdelkov na prostem Globina mešanja zemlje: 20 cm	
Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta	
Ni neposrednih izpustov v sosednje površinske vode.	
Tehnični pogoji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitvev v zemljo	
Zanos je treba čim bolj zmanjšati.	
Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitev izpusta na lokaciji	
Skladno z zahtevami za dobro kmetijsko prakso je treba kmetijsko zemljo analizirati pred uporabo apna, razmerje za uporabo pa je treba prilagoditi skladno z rezultati analize.	
2.2 Nadzor izpostavljenosti okolja – velja samo za obdelavo zemlje v gradbeništvu	
Značilnosti izdelka	
Zanos: 1 % (ocena v najslabšem primeru, ki temelji na podatkih iz meritev prahu v zraku kot funkcije razdalje od mesta uporabe)	
Količina prahu na m³ (v mg) Hitrost vetra: - 3,5 m/s - 6 m/s - 3,5 m/s Razdalja od trosilnika (v m) (Številka iz: Laudet, A. et al., 1999)	
Uporabljene količine	
CaO	180.000 kg/ha
Pogostost in trajanje uporabe	
1 dan/leto in samo enkrat na življenjsko dobo. Dovoljeno je več uporab na leto, če se ne preseže celotne letne količine, ki znaša 180.000 kg/ha (CaO)	
Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva	
Površina območja polja: 1 ha	
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja	
Uporaba izdelkov na prostem Globina mešanja zemlje: 20 cm	

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta				
Apno se uporablja samo na zemlji v tehnosferi pred gradnjo ceste. Ni neposrednih izpustov v sosednje površinske vode.				
Tehnični pogoji na lokaciji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitvev v zemljo				
Zanos je treba čim bolj zmanjšati.				
3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir				
Poklicna izpostavljenost				
Za ocenitev izpostavljenosti pri vdihavanju je bilo uporabljeno orodje za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene tveganja in odgovarjajoča vrednost DNEL (izpeljana raven brez učinka) ter mora biti manj kot 1, da se dokaže varna uporaba. Pri izpostavljenosti pri vdihavanju je RCR osnovan na DNEL za snov CaO, ki znaša 1 mg/m³ (v obliki vdihljivega prahu) in odgovarjajoče ocene izpostavljenosti pri vdihavanju z orodjem MEASE (v obliki prahu, ki se ga lahko vdihne). Tako RCR vključuje dodatno varnostno rezervo, ker respirabilni delež podfrakcija deleža, ki se ga lahko vdihne, skladno z EN 481.				
PROC	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti pri vdihavanju	Ocena izpostavljenosti pri vdihavanju (RCR)	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti v stiku s kožo	Ocena izpostavljenosti v stiku s kožo (RCR)
PROC 2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26	MEASE	< 1 mg/m³ (0,5 – 0,825)	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je treba izpostavljenost kože zmanjšati toliko, kot je tehnično možno. DNEL za dermalne učinke ni bil izpeljan. Zaradi tega izpostavljenost v stiku s kožo v tem scenariju izpostavljenosti ni ocenjena.	
Izpostavljenost okolja za zaščito kmetijske zemlje				
Izračun PEC za zemljo in površinsko vodo temelji na skupini zemlje FOCUS (FOCUS, 1996) in na "osnutku smernice za izračun predvidenih vrednosti koncentracije v okolju (PEC) izdelkov za zaščito rastlin za zemljo, podtalnico, površinsko vodo in sedimente (Kloskowsky et al., 1999). Orodje za modeliranje FOCUS/EXPOSIT je priporočeno za EUSES, ker je bolj primerno za uporabe, podobne kmetijskim, kot velja za ta primer, kjer je treba v model vnesti parametre za zanos. FOCUS je model, ki je prvotno razvit za uporabo biocidov in je bil nadalje dovršen na temelju nemškega modela EXPOSIT 1.0, v katerem se lahko izboljša parametre, kot so zanos, skladno s pridobljenimi podatki: ko se model uporabi na zemlji, lahko snov CaO nato dejansko potuje proti površinski vodi z zanosom.				
Emisije v okolje	Glejte uporabljene količine			
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Ni pomembno za zaščito kmetijske zemlje			
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Snov	PEC (ug/l)	PNEC (ug/l)	RCR
	CaO	5,66	370	0,015
Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Kot je opisano zgoraj, se ne pričakuje izpostavljenosti površinskih voda ali sedimentacije apna. Poleg tega v naravnih vodah ioni hidroksida reagirajo z ioni HCO3– pri tem pa nastane voda ter ioni CO32-. Ioni CO32- tvorijo CaCO3 v reakciji z ioni Ca2+. Kalcijev karbonat se obori in odlaga na sedimentu. Kalcijev karbonat ima nizko topnost in je sestavni del naravne zemlje.			
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Snov	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	CaO	500	816	0,61
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Ta točka ni pomembna. CaO ni hlapljiva. Parni tlak je nižji od 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Ta točka ni pomembna, ker je kalcij prisoten povsod v naravi in je ključna snov v okolju. Zajete uporabe ne vplivajo znatno na porazdelitev sestavin (Ca2+ in OH-) v okolju.			

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Izpostavljenost okolja pri obdelavi zemlje v gradbeništvu

Obdelava zemlje v gradbeništvu temelji na scenariju omejitve s cesto. Na posebnem tehničnem sestanku za omejitve s cesto (Ispra, 5. september 2003), so države članice EU in industrija prišli do opredelitve izraza "cestna tehnosfera". Cestno tehnosfero se lahko opredeli kot "inženirano okolje, ki nosi geotehnične funkcije ceste glede na svojo strukturo, delovanje in vzdrževanje, vključno z instalacijami, ki zagotavljajo cestno varnost in skrbijo za odtok vode. To tehnosfero, ki vključuje odstavni pas in bankino na robu vozišča, v navpični smeri narekuje nivo podzemne vode. Za to cestno tehnosfero je odgovoren prometni organ, odgovornost pa vključuje prometno varnost, prometno podporo, preprečevanje onesnaženja in upravljanje z vodami". Cestna tehnosfera je bila zato izključena kot končna točka ocenjevanja pri oceni tveganja za namen regulacije obstoječih/novih snovi. Ciljna cona je cona preko tehnosfere, na katero se nanaša okoljsko tveganje.

Izračun PEC za zemljo temelji na skupini zemlje FOCUS (FOCUS, 1996) in na "osnutku smernice za izračun predvidenih vrednosti koncentracije v okolju (PEC) izdelkov za zaščito rastlin za zemljo, podtalnico, površinsko vodo in sedimente (Kloskowski et al., 1999). Orodje za modeliranje FOCUS/EXPOSIT je priporočeno za EUSES, ker je bolj primerno za uporabe, podobne kmetijskim, kot velja za ta primer, kjer je treba v model vnesti parametre za zanos. FOCUS je model, ki je prvotno razvit za uporabo biocidov in je bil nadalje dovršen na temelju nemškega modela EXPOSIT 1.0, v katerem se lahko izboljša parametre, kot so zanos, skladno s pridobljenimi podatki.

Emisije v okolje	Glejte uporabljene količine			
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Snov	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	CaO	529	816	0,65
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Ta točka ni pomembna. CaO ni hlapljiva. Parni tlak je nižji od 10^{-5} Pa.			
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Ta točka ni pomembna, ker je kalcij prisoten povsod v naravi in je ključna snov v okolju. Zajete uporabe ne vplivajo znatno na porazdelitev sestavin (Ca^{2+} in OH^-) v okolju.			

Izpostavljenost okolja za druge uporabe

Za vse druge uporabe ni izvedene ocene kvantitativne izpostavljenosti okolja, ker:

- Delovni pogoji in ukrepi za zmanjševanje tveganja niso tako strogi kot delovni pogoji in ukrepi obvladovanja tveganja za zaščito kmetijske zemlje ali za obdelavo zemlje v gradbeništvu
- Apno je sestavina in je kemično vezano v matrico. Izpusti so zanemarljivi in nepomembni pri povzročanju spremembe pH zemlje, odpadne vode ali površinske vode
- Apno se posebej uporablja za sproščanje zraka brez CO_2 , ki se ga lahko diha, po tem, ko reagira s CO_2 . Take uporabe se nanašajo samo na zračni segment, kjer se uporabljajo lastnosti apna
- Nevtralizacija/sprememba pH je predvidena uporaba, dodatnih učinkov razen zelenih pa ni.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

4. Smernice za nadaljnjega uporabnika, da presodi, ali ravna v okviru omejitev iz scenarija izpostavljenosti (ES)

Nadaljnji uporabnik ravna v okviru omejitev, postavljenih s scenarijem izpostavljenosti (ES) če se izvede predlagane ukrepe za obvladovanje tveganja, ki so opisani zgoraj, ali če uporabnik na nižje ležečem mestu lahko samostojno dokaže, da so njegovi delovni pogoji in uporabljeni ukrepi za zmanjševanje tveganja zadostni. To lahko uredite tako, da dokažete omejevanje izpostavljenosti pri vdihavanju in stiku s kožo do ravni pod ustreznim DNEL (če velja, da zadevne procesne dejavnosti zajemajo PROC-e, ki so navedeni zgoraj), kot je opisano spodaj. Če podatki meritev niso na voljo, lahko nadaljnji uporabnik uporabi ustrezno primerjalno orodje, kot je MEASE (www.ebrc.de/mease.html), da oceni povezano izpostavljenost. Prašnost uporabljane snovi se lahko določi skladno s slovarjem orodja MEASE. Snovi, katerih prašnost je manj od 2,5 % po metodi vrtljivega soda (RDM), so opredeljene kot "malo prašne", snovi, katerih prašnost je manjša od 10 % (RDM) so opredeljene kot "srednje prašne" in snovi, katerih prašnost je ≥ 10 %, so opredeljene kot "zelo prašne".

DNEL_{vdihavanje}: 1 mg/m³ (kot vdihljivi prah)

Pomembna opomba: Nadaljnji uporabnik se mora zavedati dejstva, da obstaja razen dolgoročnega DNEL-a, ki je naveden zgoraj, tudi DNEL za akutne učinke, ki znaša 4 mg/m³. Z dokazom varne uporabe preko primerjanja ocen izpostavljenosti z dolgoročnim DNEL je tako zajet tudi akutni DNEL (skladno s smernico R.14 se lahko akutne ravni izpostavljenosti izpelje z množenjem ocene dolgoročne izpostavljenosti s faktorjem 2). Pri uporabi orodja MEASE za izpeljavo ocen izpostavljenosti je treba upoštevati, da je treba kot ukrep obvladovanja tveganja skrajšati trajanje izpostavljenosti na pol delovne izmene (kar pomeni zmanjšanje izpostavljenosti za 40 %).

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.10: Poklicna uporaba apnenih snovi pri obdelavi zemlje

Oblika scenarija izpostavljenosti (1) z obravnavo uporab, ki jih izvajajo delavci				
1. Naziv				
Poljuben kratek naziv	Poklicna uporaba apnenih snovi pri obdelavi zemlje			
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU22 (ustrezni PROC-i in ERC-ji so podani v poglavju 2, spodaj)			
Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti	Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti so opisani v poglavju 2, spodaj.			
Metoda ocenjevanja	Ocena izpostavljenosti pri vdihavanju temelji na izmerjenih podatkih in orodju za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Ocenjevanje za okolje temelji na orodju FOCUS-Exposit.			
2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja				
Opravo/ERC	Opredelitev REACH		Vključene naloge	
Rezkanje	PROC 5		Priprava in uporaba snovi CaO za obdelavo zemlje.	
Polnjenje trosilnika	PROC 8b, PROC 26			
Uporaba na zemlji (raztresanje)	PROC 11			
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Močno razpršena uporaba reaktivnih snovi ali procesnih pomožnih snovi v odprtih sistemih na odprtem in v notranjih prostorih		CaO se uporablja v različnih primerih močno razpršenih načinov uporabe: kmetijstvo, gozdarstvo, ribolov in gojenje rakcev, obdelava zemlje in zaščita okolja.	
2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti delavcev				
Značilnosti izdelka				
Skladno s pristopom MEASE predstavlja intrinzični potencial snovi za emisijo glavna determinanta izpostavitve. To se odraža v določitvi tako imenovanega razreda porazdelitve v orodju MEASE. Za operacije, ki se izvajajo s trdnimi snovmi pri sobni temperaturi, je porazdelitev utemeljena na prašnosti dane snovi. V operacijah z vročo kovino pa porazdelitev temelji na temperaturi, pri čemer se upošteva procesno temperaturo in tališče snovi. V tretji skupini so zelo abrazivne naloge, ki temeljijo na ravni abrazije namesto na intrinzičnemu emisijskemu potencialu snovi.				
Opravo	Uporaba v pripravi	Vsebina v pripravi	Fizikalna oblika	Emisijski potencial
Rezkanje	ni omejeno		trdna snov/prašek	visoko
Polnjenje trosilnika	ni omejeno		trdna snov/prašek	visoko
Uporaba na zemlji (raztresanje)	ni omejeno		trdna snov/prašek	visoko
Uporabljene količine				
Za dejansko tonažo, s katero se dela v izmeni, za ta scenarij ni predvidenega vpliva na izpostavljenost samega po sebi. Namesto tega je odločilni dejavnik intrinzičnega potenciala emisije za proces kombinacija obsega operacije (industrijska glede na poklicno) in stopnja ograitve/avtomatizacije (kot je opisano v PROC).				
Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti				
Opravo	Trajanje izpostavljenosti			
Rezkanje	240 minut			
Polnjenje trosilnika	240 minut			
Uporaba na zemlji (raztresanje)	480 minut (ni omejeno)			
Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva				
Dihalna prostornina med izmeno med vsemi procesnimi koraki, ki je opisana v PROC-ih, je predvidoma 10 m³/izmeno (8 ur).				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost delavcev				
Delovni pogoji (npr. procesna temperatura in procesni tlak), se ne upoštevajo kot pomembni za ocenjevanje delovne izpostavljenosti opravljanega procesa.				
Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta				
Ukrepi za zmanjševanje tveganja na procesni ravni (npr. zadrževanje ali segregacija vira emisij) v procesih na splošno niso potrebni.				
Tehnični pogoji in merila za kontrolo disperzije iz vira proti delavcu				
Opravilo	Raven ločitve	Lokalizirane kontrole (LC)	Učinkovitost LC	Več informacij
Rezkanje	Ločitev delavcev v glavnem ni potrebna za procese, ki se izvajajo.	ni potrebno	n/v	-
Polnjenje trosilnika		ni potrebno	n/v	-
Uporaba na zemlji (raztresanje)	Delavec med uporabo sedi v kabini trosilnika	Kabina s filtrirano oskrbo z zrakom	99%	-
Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitev izpustov, razpršitve ali izpostavitve				
Izogibajte se vdihavanju ali zaužitju. Za zagotovitev varnega ravnanja s snovjo so potrebni splošni ukrepi poklicne higiene. Ti ukrepi vključujejo dobre osebne in gospodinske prakse (tj. redno čiščenje z ustreznimi čistilnimi napravami), prepoved uživanja hrane in kajenja na delovnem mestu, nošnja standardnih delovnih oblačil in čevljev, če ni spodaj navedeno drugače. Prha in zamenjava oblačil na koncu delovne izmene. Kontaminiranih oblačil ne nosite domov. Prahu ne odpihujete s stisnjenim zrakom.				
Pogoji in ukrepi, povezani z osebno zaščito, higieno in ocenjevanjem zdravja				
Opravilo	Tehnični podatki zaščitne opreme za dihalo (RPE)	Učinkovitost zaščitne opreme za dihalo (dodeljeni faktor zaščite, APF)	Tehnični podatki za rokavice	Nadaljnja osebna zaščitna oprema (zaščitna oprema za dihalo)
Rezkanje	Maska FFP3	APF=20	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je obvezna uporaba rokavic v vseh procesnih korakih.	Nositi je potrebno opremo za zaščito oči (npr. očala ali vizirji), razen če se lahko izključi morebiten stik z očmi zaradi narave in tipa uporabe (tj. zaprt proces). Poleg tega je treba nositi zaščito za obraz, zaščitna oblačila in zaščitne čevlje, kot je primerno.
Polnjenje trosilnika	Maska FFP3	APF=20		
Uporaba na zemlji (raztresanje)	ni potrebno	n/v		
Vso opremo za zaščito dihal, ki je opredeljena zgoraj, se nosi samo, če bodo vzporedno uporabljeni spodnji principi: Trajanje dela (primerjajte s "trajanjem izpostavljenosti" zgoraj) mora odražati dodatni fiziološki stres za delavca zaradi upora na dihanje in mase same opreme za zaščito dihal in zaradi povečanega toplotnega stresa, ker oprema prekriva glavo. Poleg tega je treba upoštevati, da sta sposobnost delavca za uporabo orodij in komuniciranje zmanjšani, kadar nosi osebno zaščitno opremo. Zaradi zgornjih razlogov morajo torej delavci (i) biti zdravi (še posebej glede zdravstvenih težav, ki lahko vplivajo na uporabo opreme za zaščito dihal), (ii) imeti ustrezne obrazne lastnosti, ki zmanjšajo puščanje med obrazom in masko (kar se tiče brazgotin in obraznih dlak). Priporočene naprave zgoraj, ki se zanašajo na tesnjenje z dobrim obraznim stikom, ne nudijo zahtevane zaščite, če se ne prilagajajo obrisu obraza pravilno in dobro. Delodajalci in samozaposlene osebe so pravno zavezani k vzdrževanju in izdajanju pripomočkov za zaščito dihal in k vodenju njihove pravilne uporabe na delovnem mestu. Zaradi tega morajo opredeliti in dokumentirati ustrezno politiko za program pripomočkov za zaščito dihal, ki vključuje usposabljanje delavcev. Pregled dodeljenih faktorjev zaščite različne zaščitne opreme za dihalo (skladno z BS EN 529:2005) lahko najdete v glosarju orodja MEASE.				

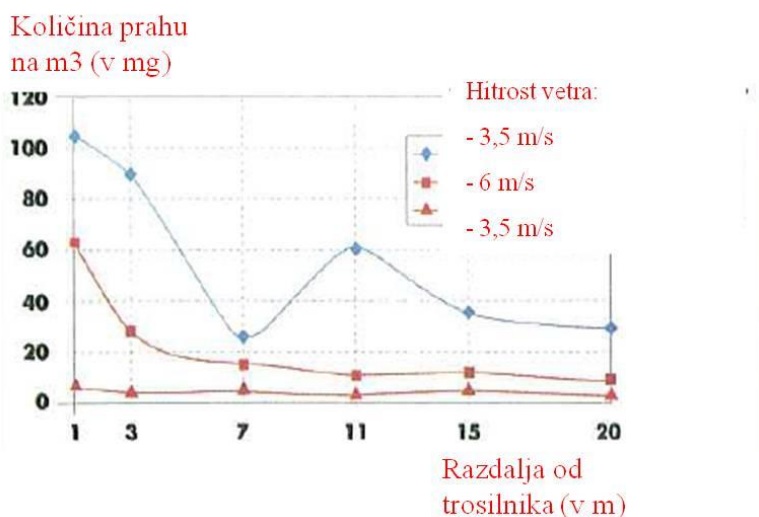
Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

2.2 Nadzor izpostavljenosti okolja – velja samo za zaščito kmetijske zemlje

Značilnosti izdelka

Zanos: 1 % (ocena v najslabšem primeru, ki temelji na podatkih iz meritev prahu v zraku kot funkcije razdalje od lokacije uporabe)

(Številka iz: Laudet, A. et al., 1999)

Uporabljene količine

CaO 1.700 kg/ha

Pogostost in trajanje uporabe

1 dan/leto (ena uporaba na leto). Dovoljeno je več uporab na leto, če se ne preseže celotne letne količine, ki znaša 1.700 kg/ha (CaO)

Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva

Prostornina površinske vode: 300 l/m²

Površina območja polja: 1 ha

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja

Uporaba izdelkov na prostem

Globina mešanja zemlje: 20 cm

Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta

Ni neposrednih izpustov v sosednje površinske vode.

Tehnični pogoji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitvev v zemljo

Zanos je treba čim bolj zmanjšati.

Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitev izpusta na lokaciji

Skladno z zahtevami za dobro kmetijsko prakso je treba kmetijsko zemljo analizirati pred uporabo apna, razmerje za uporabo pa je treba prilagoditi skladno z rezultati analize.

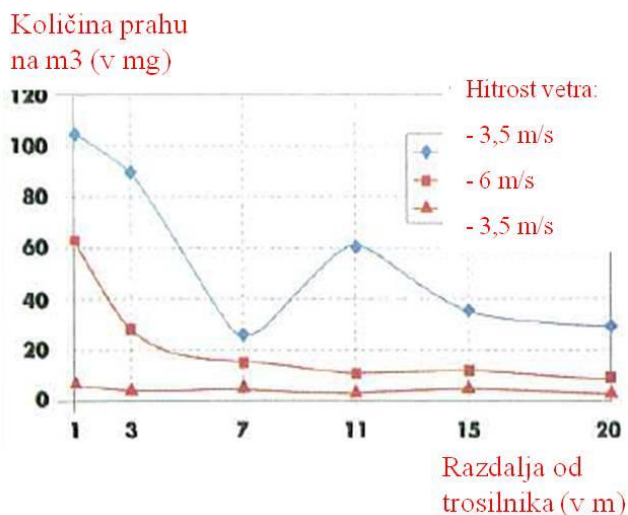
Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

2.2 Nadzor izpostavljenosti okolja – velja samo za obdelavo zemlje v gradbeništvu

Značilnosti izdelka

Zanos: 1 % (ocena v najslabšem primeru, ki temelji na podatkih iz meritev prahu v zraku kot funkcije razdalje od mesta uporabe)

(Številka iz: Laudet, A. et al., 1999)

Uporabljene količine

CaO 180.000 kg/ha

Pogostost in trajanje uporabe

1 dan/leto in samo enkrat na življenjsko dobo. Dovoljeno je več uporab na leto, če se ne preseže celotne letne količine, ki znaša 180.000 kg/ha (CaO)

Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva

Površina območja polja: 1 ha

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja

Uporaba izdelkov na prostem
Globina mešanja zemlje: 20 cm

Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta

Apno se uporablja samo na zemlji v tehnosferi pred gradnjo ceste. Ni neposrednih izpustov v sosednje površinske vode.

Tehnični pogoji na lokaciji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitvev v zemljo

Zanos je treba čim bolj zmanjšati.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir

Poklicna izpostavljenost

Za oceno izpostavljenosti pri vdihavanju so bili uporabljeni izmerjeni podatki in modelirane ocene izpostavljenosti (MEASE). Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene tveganja in odgovarjajoča vrednost DNEL (izpeljana raven brez učinka) ter mora biti manj kot 1, da se dokaže varna uporaba. Pri izpostavljenosti pri vdihavanju RCR temelji na DNEL za snov CaO, ki znaša 1 mg/m³ (kot vdihljivi prah).

Opravilo	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti pri vdihavanju	Ocena izpostavljenosti pri vdihavanju (RCR)	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti v stiku s kožo	Ocena izpostavljenosti v stiku s kožo (RCR)
Rezkanje	MEASE	0,488 mg/m ³ (0,48)	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je treba izpostavljenost kože zmanjšati toliko, kot je tehnično možno. DNEL za dermalne učinke ni bil izpeljan. Zaradi tega izpostavljenost v stiku s kožo v tem scenariju izpostavljenosti ni ocenjena.	
Polnjenje trosilnika	MEASE (PROC 8b)	0,488 mg/m ³ (0,48)		
Uporaba na zemlji (raztresanje)	izmerjeni podatki	0,880 mg/m ³ (0,88)		

Izpostavljenost okolja za zaščito kmetijske zemlje

Izračun PEC za zemljo in površinsko vodo temelji na skupini zemlje FOCUS (FOCUS, 1996) in na "osnutku smernice za izračun predvidenih vrednosti koncentracije v okolju (PEC) izdelkov za zaščito rastlin za zemljo, podtalnico, površinsko vodo in sedimente (Kloskowski et al., 1999). Orodje za modeliranje FOCUS/EXPOSIT je priporočeno za EUSES, ker je bolj primerno za uporabe, podobne kmetijskim, kot velja za ta primer, kjer je treba v model vnesti parametre za zanos. FOCUS je model, ki je prvotno razvit za uporabo biocidov in je bil nadalje dovršen na temelju nemškega modela EXPOSIT 1.0, v katerem se lahko izboljša parametre, kot so zanos, skladno s pridobljenimi podatki: ko se model uporabi na zemlji, lahko snov CaO nato dejansko potuje proti površinski vodi z zanosom.

Emisije v okolje	Glejte uporabljene količine			
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Ni pomembno za zaščito kmetijske zemlje			
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Snov	PEC (ug/l)	PNEC (ug/l)	RCR
	CaO	5,66	370	0,015
Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Kot je opisano zgoraj, se ne pričakuje izpostavljenosti površinskih voda ali sedimentacije apna. Poleg tega v naravnih vodah ioni hidroksida reagirajo z ioni HCO ₃ ⁻ pri tem pa nastane voda ter ioni CO ₃ ²⁻ . Ioni CO ₃ ²⁻ tvorijo CaCO ₃ v reakciji z ioni Ca ²⁺ . Kalcijev karbonat se obori in odlaga na sedimentu. Kalcijev karbonat ima nizko topnost in je sestavni del naravne zemlje.			
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Snov	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	CaO	500	816	0,61
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Ta točka ni pomembna. CaO ni hlapljiva. Parni tlak je nižji od 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Ta točka ni pomembna, ker je kalcij prisoten povsod v naravi in je ključna snov v okolju. Zajete uporabe ne vplivajo znatno na porazdelitev sestavin (Ca ²⁺ in OH ⁻) v okolju.			

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Izpostavljenost okolja pri obdelavi zemlje v gradbeništvu				
Obdelava zemlje v gradbeništvu temelji na scenariju omejitve s cesto. Na posebnem tehničnem sestanku za omejitve s cesto (Ispra, 5. september 2003), so države članice EU in industrija prišli do opredelitve izraza "cestna tehnosfera". Cestno tehnosfero se lahko opredeli kot "inženirano okolje, ki nosi geotehnične funkcije ceste glede na svojo strukturo, delovanje in vzdrževanje, vključno z instalacijami, ki zagotavljajo cestno varnost in skrbijo za odtok vode. To tehnosfero, ki vključuje odstavni pas in bankino na robu vozišča, v navpični smeri narekuje nivo podzemne vode. Za to cestno tehnosfero je odgovoren prometni organ, odgovornost pa vključuje prometno varnost, prometno podporo, preprečevanje onesnaženja in upravljanje z vodami". Cestna tehnosfera je bila zato izključena kot končna točka ocenjevanja pri oceni tveganja za namen regulacije obstoječih/novih snovi. Ciljna cona je cona preko tehnosfere, na katero se nanaša okoljsko tveganje. Izračun PEC za zemljo temelji na skupini zemlje FOCUS (FOCUS, 1996) in na "osnutku smernice za izračun predvidenih vrednosti koncentracije v okolju (PEC) izdelkov za zaščito rastlin za zemljo, podtalnico, površinsko vodo in sedimente (Kloskowski et al., 1999). Orodje za modeliranje FOCUS/EXPOSIT je priporočeno za EUSES, ker je bolj primerno za uporabe, podobne kmetijskim, kot velja za ta primer, kjer je treba v model vnesti parametre za zanos. FOCUS je model, ki je prvotno razvit za uporabo biocidov in je bil nadalje dovršen na temelju nemškega modela EXPOSIT 1.0, v katerem se lahko izboljša parametre, kot so zanos, skladno s pridobljenimi podatki.				
Emisije v okolje	Glejte uporabljene količine			
Koncentracija pri izpostavitvi v napravi za čiščenje odpadne vode (WWTP)	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Izpostavitvena koncentracija v vodnem pelagičnem segmentu	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Koncentracija izpostavljenosti v sedimentih	Ni pomembno za scenarij cestne omejitve			
Koncentracija izpostavljenosti v zemlji in podtalnici	Snov	PEC (mg/l)	PNEC (mg/l)	RCR
	CaO	529	816	0,65
Koncentracija izpostavljenosti v atmosferskem segmentu	Ta točka ni pomembna. CaO ni hlapljiva. Parni tlak je nižji od 10 ⁻⁵ Pa.			
Koncentracija izpostavljenosti, ki je pomembna za prehransko verigo (sekundarna zastrupitev)	Ta točka ni pomembna, ker je kalcij prisoten povsod v naravi in je ključna snov v okolju. Zajete uporabe ne vplivajo znatno na porazdelitev sestavin (Ca2+ in OH-) v okolju.			
Izpostavljenost okolja za druge uporabe				
Za vse druge uporabe ni izvedene ocene kvantitativne izpostavljenosti okolja, ker: • Delovni pogoji in ukrepi za zmanjševanje tveganja niso tako strogi kot delovni pogoji in ukrepi obvladovanja tveganja za zaščito kmetijske zemlje ali za obdelavo zemlje v gradbeništvu • Apno je sestavina in je kemično vezano v matrico. Izpusti so zanemarljivi in nepomembni pri povzročanju spremembe pH zemlje, odpadne vode ali površinske vode • Apno se posebej uporablja za sproščanje zraka brez CO2, ki se ga lahko diha, po tem, ko reagira s CO2. Take uporabe se nanašajo samo na zračni segment, kjer se uporabljajo lastnosti apna • Neutralizacija/sprememba pH je predvidena uporaba, dodatnih učinkov razen zelenih pa ni.				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

4. Smernice za nadaljnjega uporabnika, da presodi, ali ravna v okviru omejitev iz scenarija izpostavljenosti (ES)

Nadaljnji uporabnik ravna v okviru omejitev, postavljenih s scenarijem izpostavljenosti (ES) če se izvede predlagane ukrepe za obvladovanje tveganja, ki so opisani zgoraj, ali če uporabnik na nižje ležečem mestu lahko samostojno dokaže, da so njegovi delovni pogoji in uporabljeni ukrepi za zmanjševanje tveganja zadostni. To lahko uredite tako, da dokažete omejevanje izpostavljenosti pri vdihavanju in stiku s kožo do ravni pod ustreznim DNEL (če velja, da zadevne procesne dejavnosti zajemajo PROC-e, ki so navedeni zgoraj), kot je opisano spodaj. Če podatki meritev niso na voljo, lahko nadaljnji uporabnik uporabi ustrezno primerjalno orodje, kot je MEASE (www.ebrc.de/mease.html), da oceni povezano izpostavljenost. Prašnost uporabljane snovi se lahko določi skladno s slovarjem orodja MEASE. Snovi, katerih prašnost je manj od 2,5 % po metodi vrtljivega soda (RDM), so opredeljene kot "malo prašne", snovi, katerih prašnost je manjša od 10 % (RDM) so opredeljene kot "srednje prašne" in snovi, katerih prašnost je ≥ 10 %, so opredeljene kot "zelo prašne".

DNEL_{vdihavanje}: 1 mg/m³ (kot vdihljivi prah)

Pomembna opomba: Nadaljnji uporabnik se mora zavedati dejstva, da obstaja razen dolgoročnega DNEL-a, ki je naveden zgoraj, tudi DNEL za akutne učinke, ki znaša 4 mg/m³. Z dokazom varne uporabe preko primerjanja ocen izpostavljenosti z dolgoročnim DNEL je tako zajet tudi akutni DNEL (skladno s smernico R.14 se lahko akutne ravni izpostavljenosti izpelje z množenjem ocene dolgoročne izpostavljenosti s faktorjem 2). Pri uporabi orodja MEASE za izpeljavo ocen izpostavljenosti je treba upoštevati, da je treba kot ukrep obvladovanja tveganja skrajšati trajanje izpostavljenosti na pol delovne izmene (kar pomeni zmanjšanje izpostavljenosti za 40 %).

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.11: Poklicne uporabe izdelkov/vsebnikov, ki vsebujejo apnene snovi

Oblika scenarija izpostavljenosti (1) z obravnavo uporab, ki jih izvajajo delavci				
1. Naziv				
Poljuben kratek naziv	Poklicne uporabe izdelkov/vsebnikov, ki vsebujejo apnene snovi			
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24 AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13 (ustrezni PROC-i in ERC-ji so podani v poglavju 2, spodaj)			
Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti	Zajeti procesi, naloge in/ali dejavnosti so opisani v poglavju 2, spodaj.			
Metoda ocenjevanja	Ocenjevanje izpostavljenosti pri vdihavanju temelji na orodju za ocenjevanje izpostavljanja MEASE.			
2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja				
PROC/ERC	Opredelitev REACH	Vključene naloge		
PROC 0	Drugi procesi (PROC 21 (potencial za nizke emisije) kot približek za oceno izpostavitve)	Uporaba vsebnikov, ki vsebujejo snov CaO/pripravke v obliki absorbentov CO ₂ (npr. dihalni aparat)		
PROC 21	Nizkoenergijsko rokovanje s snovmi, vezanimi v materialih in/ali izdelkih	Rokovanje s snovmi, vezanimi v materialih in/ali izdelkih		
PROC 24	Visokoenergijsko (mehansko) obdelovanje snovi, vezanih v materialih in/ali izdelkih	Mletje, mehanično rezanje		
PROC 25	Drugi vroči delovni postopki s kovinami	Varjenje, spajkanje		
ERC10, ERC11, ERC 12	Močno razpršena uporaba izdelkov in materialov z dolgo življenjsko dobo in nizkim sproščanjem v notranjih prostorih	CaO je vezana v izdelkih ali na izdelkih ter materialih, kot so: leseni in plastični gradbeni materiali (npr. žlebovi, odtoki), pod, pohištvo, igrače, usnjeni izdelki, papir in izdelki iz lepenke (revije, knjige, časopisi in pakirni papir), elektronska oprema (ohišja)		
2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti delavcev				
Značilnosti izdelka				
Skladno s pristopom MEASE predstavlja intrinzični potencial snovi za emisijo glavna determinanta izpostavitve. To se odraža v določitvi tako imenovanega razreda porazdelitve v orodju MEASE. Za operacije, ki se izvajajo s trdnimi snovmi pri sobni temperaturi, je porazdelitev utemeljena na prašnosti dane snovi. V operacijah z vročo kovino pa porazdelitev temelji na temperaturi, pri čemer se upošteva procesno temperaturo in tališče snovi. V tretji skupini so zelo abrazivne naloge, ki temeljijo na ravni abrazije namesto na intrinzičnemu emisijskemu potencialu snovi.				
PROC	Uporaba v pripravku	Vsebina v pripravku	Fizikalna oblika	Emisijski potencial
PROC 0	ni omejeno		masivni objekti (pelete), nizek potencial za tvorjenje prahu zaradi abrazije med predhodnim polnjenjem in delom s peletami, ne med uporabo dihalnega aparata	nizka (domneva najslabšega primera, ker se ne predvideva izpostavljenosti pri vdihavanju med uporabo dihalnega aparata zaradi zelo nizkega abrazivnega potenciala)
PROC 21	ni omejeno		masivni predmeti	zelo nizko
PROC 24, 25	ni omejeno		masivni predmeti	visoko

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Uporabljene količine				
Za dejansko tonažo, s katero se dela v izmeni, za ta scenarij ni predvidenega vpliva na izpostavljenost samega po sebi. Namesto tega je odločilni dejavnik intrinzičnega potenciala emisije za proces kombinacija obsega operacije (industrijska glede na poklicno) in stopnja ograditve/avtomatizacije (kot je opisano v PROC).				
Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti				
PROC	Trajanje izpostavljenosti			
PROC 0	480 minut (ni omejena, kar se tiče poklicne izpostavljenosti snovi CaO, dejansko trajanje uporabe je lahko omejeno zaradi navodil za uporabo dejanskega dihalnega aparata)			
PROC 21	480 minut (ni omejeno)			
PROC 24, 25	≤ 240 minut			
Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva				
Dihalna prostornina med izmeno med vsemi procesnimi koraki, ki je opisana v PROC-ih, je predvidoma 10 m³/izmeno (8 ur).				
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost delavcev				
Delovni pogoji, kot so procesna temperatura in procesni tlak, se ne upoštevajo kot pomembni za ocenjevanje delovne izpostavljenosti opravljanega procesa. V procesnih korakih z znatno višjimi temperaturami (npr. PROC 22, 23, 25) pa ocena izpostavljenosti z orodjem MEASE temelji na razmerju procesne temperature in tališča. Ker se pričakuje nihanje povezanih temperatur v industriji, se vzame najvišje razmerje kot domnevo za scenarij najslabšega primera za ocenjevanje izpostavitve. S tem so v tem scenariju izpostavljenosti za PROC 22, 23 in PROC 25 samodejno zajete vse procesne temperature.				
Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta				
Ukrepi za zmanjševanje tveganja na procesni ravni (npr. zadrževanje ali segregacija vira emisij) v procesih na splošno niso potrebni.				
Tehnični pogoji in merila za kontrolo disperzije iz vira proti delavcu				
PROC	Raven ločitve	Lokalizirane kontrole (LC)	Učinkovitost lokaliziranih kontrol (skladno z orodjem MEASE)	Več informacij
PROC 0, 21, 24, 25	Vsako morebitno potrebno ločevanje delavcev od vira emisij je indicirano zgoraj pod naslovom "Pogostost in trajanje izpostavitve". Zmanjšanje trajanja izpostavljenosti lahko dosežete, na primer, z namestitvijo ventiliranih (pozitivni tlak) nadzornih sob ali z odstranitvijo delavcev iz delovnih mest, ki so povezana z zadevno izpostavitvijo.	ni potrebno	n/v	-
Organizacijski ukrepi za preprečevanje/omejitev izpustov, razpršitve ali izpostavitve				
Izogibajte se vdihavanju ali zaužitju. Za zagotovitev varnega ravnanja s snovjo so potrebni splošni ukrepi poklicne higiene. Ti ukrepi vključujejo dobre osebne in gospodinske prakse (tj. redno čiščenje z ustreznimi čistilnimi napravami), prepoved uživanja hrane in kajenja na delovnem mestu, nošnja standardnih delovnih oblačil in čevljev, če ni spodaj navedeno drugače. Prha in zamenjava oblačil na koncu delovne izmene. Kontaminiranih oblačil ne nosite domov. Prahu ne odpihujete s stisnjenim zrakom.				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Pogoji in ukrepi, povezani z osebno zaščito, higieno in ocenjevanjem zdravja				
PROC	Tehnični podatki zaščitne opreme za dihalo (RPE)	Učinkovitost zaščitne opreme za dihalo (dodeljeni faktor zaščite, APF)	Tehnični podatki za rokavice	Nadaljnja osebna zaščitna oprema (zaščitna oprema za dihalo)
PROC 0, 21	ni potrebno	n/v	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je obvezna uporaba rokavic v vseh procesnih korakih.	Nositi je potrebno opremo za zaščito oči (npr. očala ali vizirji), razen če se lahko izključi morebiten stik z očmi zaradi narave in tipa uporabe (tj. zaprt proces). Poleg tega je treba nositi zaščito za obraz, zaščitna oblačila in zaščitne čevlje, kot je primerno.
PROC 24, 25	Maska FFP1	APF=4		
Vso opremo za zaščito dihal, ki je opredeljena zgoraj, se nosi samo, če bodo vzporedno uporabljeni spodnji principi: Trajanje dela (primerjajte s "trajanjem izpostavljenosti" zgoraj) mora odražati dodatni fiziološki stres za delavca zaradi upora na dihanje in mase same opreme za zaščito dihal in zaradi povečanega toplotnega stresa, ker oprema prekriva glavo. Poleg tega je treba upoštevati, da sta sposobnost delavca za uporabo orodij in komuniciranje zmanjšani, kadar nosi osebno zaščitno opremo. Zaradi zgornjih razlogov morajo torej delavci (i) biti zdravi (še posebej glede zdravstvenih težav, ki lahko vplivajo na uporabo opreme za zaščito dihal), (ii) imeti ustrezne obrazne lastnosti, ki zmanjšajo puščanje med obrazom in masko (kar se tiče brazgotin in obraznih dlak). Priporočene naprave zgoraj, ki se zanašajo na tesnjenje z dobrim obraznim stikom, ne nudijo zahtevane zaščite, če se ne prilagajajo obrisu obraza pravilno in dobro. Delodajalci in samozaposlene osebe so pravno zavezani k vzdrževanju in izdajanju pripomočkov za zaščito dihal in k vodenju njihove pravilne uporabe na delovnem mestu. Zaradi tega morajo opredeliti in dokumentirati ustrezno politiko za program pripomočkov za zaščito dihal, ki vključuje usposabljanje delavcev. Pregled dodeljenih faktorjev zaščite različne zaščitne opreme za dihalo (skladno z BS EN 529:2005) lahko najdete v glosarju orodja MEASE.				
2.2 Nadzorovanje izpostavljenosti okolja				
Značilnosti izdelka				
Apno je kemično vezano v/na matrico z zelo nizkim potencialom sproščanja				
3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir				
Poklicna izpostavljenost				
Za ocenitev izpostavljenosti pri vdihavanju je bilo uporabljeno orodje za ocenjevanje izpostavljenosti MEASE. Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene tveganja in odgovarjajoča vrednost DNEL (izpeljana raven brez učinka) ter mora biti manj kot 1, da se dokaže varna uporaba. Pri izpostavljenosti pri vdihavanju je RCR osnovan na DNEL za snov CaO, ki znaša 1 mg/m³ (v obliki vdihljivega prahu) in odgovarjajoče ocene izpostavljenosti pri vdihavanju z orodjem MEASE (v obliki prahu, ki se ga lahko vdihne). Tako RCR vključuje dodatno varnostno rezervo, ker respirabilni delež podfrakcija deleža, ki se ga lahko vdihne, skladno z EN 481.				
PROC	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti pri vdihavanju	Ocena izpostavljenosti pri vdihavanju (RCR)	Metoda, ki se uporablja pri oceni izpostavljenosti v stiku s kožo	Ocena izpostavljenosti v stiku s kožo (RCR)
PROC 0	MEASE (PROC 21)	0,5 mg/m³ (0,5)	Ker je snov CaO razvrščena med snovi, ki dražijo kožo, je treba izpostavljenost kože zmanjšati toliko, kot je tehnično možno. DNEL za dermalne učinke ni bil izpeljan. Zaradi tega izpostavljenost v stiku s kožo v tem scenariju izpostavljenosti ni ocenjena.	
PROC 21	MEASE	0,05 mg/m³ (0,05)		
PROC 24	MEASE	0,825 mg/m³ (0,825)		
PROC 25	MEASE	0,6 mg/m³ (0,6)		
Izpostavljenost okolja				
Apno je sestavina in je kemično vezano v matrico: ni predvidenega sproščanja apna med normalnimi in razumno predvidljivimi pogoji uporabe. Izpusti so zanemarljivi in nepomembni pri povzročanju spremembe pH zemlje, odpadne vode ali površinske vode.				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

4. Smernice za nadaljnjega uporabnika, da presodi, ali ravna v okviru omejitev iz scenarija izpostavljenosti (ES)

Nadaljnji uporabnik ravna v okviru omejitev, postavljenih s scenarijem izpostavljenosti (ES) če se izvede predlagane ukrepe za obvladovanje tveganja, ki so opisani zgoraj, ali če uporabnik na nižje ležečem mestu lahko samostojno dokaže, da so njegovi delovni pogoji in uporabljeni ukrepi za zmanjševanje tveganja zadostni. To lahko uredite tako, da dokažete omejevanje izpostavljenosti pri vdihavanju in stiku s kožo do ravni pod ustreznim DNEL (če velja, da zadevne procesne dejavnosti zajemajo PROC-e, ki so navedeni zgoraj), kot je opisano spodaj. Če podatki meritev niso na voljo, lahko nadaljnji uporabnik uporabi ustrezno primerjalno orodje, kot je MEASE (www.ebrc.de/mease.html), da oceni povezano izpostavljenost. Prašnost uporabljane snovi se lahko določi skladno s slovarjem orodja MEASE. Snovi, katerih prašnost je manj od 2,5 % po metodi vrtljivega soda (RDM), so opredeljene kot "malo prašne", snovi, katerih prašnost je manjša od 10 % (RDM) so opredeljene kot "srednje prašne" in snovi, katerih prašnost je ≥ 10 %, so opredeljene kot "zelo prašne".

DNEL_{vdihavanje}: 1 mg/m³ (kot vdihljivi prah)

Pomembna opomba: Nadaljnji uporabnik se mora zavedati dejstva, da obstaja razen dolgoročnega DNEL-a, ki je naveden zgoraj, tudi DNEL za akutne učinke, ki znaša 4 mg/m³. Z dokazom varne uporabe preko primerjanja ocen izpostavljenosti z dolgoročnim DNEL je tako zajet tudi akutni DNEL (skladno s smernico R.14 se lahko akutne ravni izpostavljenosti izpelje z množenjem ocene dolgoročne izpostavljenosti s faktorjem 2). Pri uporabi orodja MEASE za izpeljavo ocen izpostavljenosti je treba upoštevati, da je treba kot ukrep obvladovanja tveganja skrajšati trajanje izpostavljenosti na pol delovne izmene (kar pomeni zmanjšanje izpostavljenosti za 40 %).

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.12: Potrošniška uporaba gradbenega materiala (za dela vrste "naredi sam")

Format scenarija izpostavljenosti (2) o uporabah, ki jih izvajajo potrošniki

1. Naziv

Poljuben kratek naziv	Potrošniška uporaba gradbenega materiala
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU21, PC9a, PC9b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f
Vključeni procesi, opravila in dejavnosti	Rokovanje (mešanje in polnjenje) formulacij v obliki praška Uporaba pripravkov iz apna v tekoči obliki ali obliki paste.
Metoda ocenjevanja*	Zdravje ljudi: Izvesti je treba kvalitativno ocenjevanje za izpostavljenost pri zaužitju in v stiku s kožo, kot tudi izpostavljenost oči. Izpostavljenost pri vdihavanju prahu je bila ocenjena skladno z Nizozemskim modelom (van Hemmen, 1992). Okolje: Podana je kvalitativna utemeljitev ocene.

2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja

RMM	Ni integriranih ukrepov za zmanjševanje tveganja zaradi izdelka.
PC/ERC	Opis dejavnosti, ki se nanašajo na kategorije izdelkov (AC) in kategorij izpustov v okolje (ERC)
PC 9a, 9b	Mešanje in polnjenje praška, ki vsebuje apnene snovi. Uporaba apnenega ometa, kita ali redke malte na stenah ali stropu. Izpostavljenost po uporabi.
ERC 8c, 8d, 8e, 8f	Močno razpršena notranja uporaba, posledica katere je vključitev v ali na matrico Močno razpršena zunanja uporaba procesnih pripomočkov v odprtih sistemih Močno razpršena zunanja uporaba reaktivnih snovi v odprtih sistemih Močno razpršena zunanja uporaba, posledica katere je vključitev v ali na matrico

2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti potrošnikov

Značilnosti izdelka

Opis pripravka	Koncentracija snovi v pripravku	Agregatno stanje pripravka	Prašnost (če je pomembno)	Oblika embalaže
Apnena snov	100 %	Trdna snov, prašek	Velika, srednja in nizka, odvisno od vrste apnene snovi (indikacijska vrednost iz podatkovnega lista za dela vrste "naredi sam" ¹ glejte poglavje 9.0.3)	Razsuto v vrečah do 35 kg.
Omet, malta	20-40%	Trdna snov, prašek		
Omet, malta	20-40%	Pasta	-	-
Kit, polnilo	30-55%	Pasta, visoka viskoznost, gosta tekočina	-	V tubah ali vedrih
Mešana apnena pralna barva	~30%	Trdna snov, prašek	Visoko – nizko (indikacijska vrednost iz podatkovnega lista za dela vrste "naredi sam" ¹ , glejte poglavje 9.0.3)	Razsuto v vrečah do 35 kg.
Apnena pralna barva/pripravek apnenega mleka	~ 30 %	Pripravek apnenega mleka	-	-

Uporabljene količine

Opis pripravka	Količina, uporabljena na dogodek
Polnilo, kit	250 g – 1 kg prašek (razmerje praška in vode 2:1) Določanje je težko, ker je količina močno odvisna od globine in velikosti lukenj, ki jih je treba zapolniti.
Omet/apnena pralna barva	~ 25 kg, odvisno od velikosti sobe, stene, ki jo je treba obdelati.
Ravnalna masa za tla/stene	~ 25 kg, odvisno od velikosti sobe, stene, ki jo je treba izravnati.

Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti

Opis opravila	Trajanje izpostavljenosti na dogodek	pogostost dogodkov
---------------	--------------------------------------	--------------------

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Mešanje in polnjenje praška, ki vsebuje apna.	1,33 min (podatkovna pola za vrste dela "naredi sam" ¹ , RIVM, poglavje 2.4.2 Mešanje in polnjenje praškov)	2/leto (podatkovna pola za vrste dela "naredi sam" ¹)
Uporaba apnenega ometa, kita ali redke malte na stenah ali stropu	Več minut – ur	2/leto (podatkovna pola za vrste dela "naredi sam" ¹)

Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva

Opis opravila	Izpostavljena populacija	Frekvenca dihanja	Izpostavljen telesni del	Ustrezna površina kože [cm ²]
Ravnanje s praškom	Odrasli	1,25 m ³ /uro	Polovica obeh rok	430 ("naredi sam" ¹ zbirka podatkov)
Uporaba pripravkov iz apna v tekoči obliki ali obliki paste.	Odrasli	NR	Roke in podlahti	1900 ("naredi sam" ¹ zbirka podatkov)

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost potrošnikov

Opis opravila	V notranjih prostorih/na prostem	Prostornina prostora	Hitrost izmenjevanja zraka
Ravnanje s praškom	V notranjih prostorih	1 m ³ (oseben prostor, majhno območje okoli uporabnika)	0,6 uro ⁻¹ (nespecifična soba)
Uporaba pripravkov iz apna v tekoči obliki ali obliki paste.	V notranjih prostorih	NR	NR

Pogoji in merila, ki so povezana z informacijami in nasvet glede obnašanja za potrošnike

Če se želijo samostojni amaterski delavci izogniti škodi za zdravje, morajo upoštevati stroge zaščitne ukrepe, ki veljajo za poklicne delovne prostore:

- Mokra oblačila, čevlje in rokavice takoj zamenjajte.
- Zaščitite odkrite dele kože (noge, roke, obraz). Obstajajo različni učinkoviti izdelki za zaščito kože, ki jih morate uporabljati skladno z načrtom zaščite kože (zaščita, čiščenje in nega kože). Kožo temeljito očistite po končanem delu in uporabite izdelke za negovanje.

Pogoji in izmerjene vrednosti, ki se nanašajo na osebno zaščito in higieno

Če se želijo samostojni amaterski delavci izogniti škodi za zdravje, morajo upoštevati stroge zaščitne ukrepe, ki veljajo za poklicne delovne prostore:

- Pri pripravi ali mešanju gradbenih materialom, med rušenjem ali med mašenjem lukenj ter predvsem pri stropnih delih morate med prašnimi deli nositi zaščitna očala in obrazno masko.
- Previdno izberite delovne rokavice. Usnjene rokavice se zmocijo in lahko olajšajo nastajanje opeklin. Pri delu v mokrem okolju se bolje obnesejo bombažne rokavice s plastično prevleko (nitrilno). Med stropnimi deli nosite težke industrijske rokavice, ker znatno zmanjšajo količino vlage, ki prodre skozi delovna oblačila.

2.2 Nadzorovanje izpostavljenosti okolja

Značilnosti izdelka

Ni relevantno za oceno izpostavljenosti

Uporabljena količina*

Ni relevantno za oceno izpostavljenosti

Pogostost in trajanje uporabe

Ni relevantno za oceno izpostavljenosti

Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva

Privzet rečni pretok in razredčevanje

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja

V notranjih prostorih

Izogibajte se neposrednemu sproščanju v odpadne vode.

Pogoji in ukrepi, povezani s čistilno napravo za komunalne odplake

Privzeta velikost sistema/naprave za čiščenje komunalnih odplak in tehnika čiščenja blata

Pogoji in ukrepi, povezani z zunanjim čiščenjem odpadkov za odstranitev

Ni relevantno za oceno izpostavljenosti

Pogoji in ukrepi za zunanjo predelavo odpadkov

Ni relevantno za oceno izpostavljenosti

3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir

Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene izpostavljenosti in ustrezni DNEL (izpeljana raven brez učinka) in je podan v oklepajih spodaj. Pri izpostavljenosti pri dihanju je RCR osnovan na akutnem DNEL za snov apnenca, ki znaša 4 mg/m³ (v obliki vdihljivega prahu) in odgovarjajoče ocene izpostavljenosti pri dihanju (v obliki prahu, ki se ga lahko vdihne). Tako RCR vključuje dodatno varnostno rezervo, ker respirabilni delež podfrakcija deleža, ki se ga lahko vdihne, skladno z EN 481.

Ker so apna razvrščena med snovi, ki dražijo kožo in oči, je treba izvesti kvalitativno oceno za izpostavljenost kože in oči.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Izpostavljenost ljudi		
Ravnanje s praškom		
Vsi načini izpostavljenosti	Ocena izpostavljenosti	Uporabljena metoda, komentarji
Pri zaužitju	-	Kvalitativna ocena Do izpostavljenosti pri zaužitju ne pride kot del predvidene uporabe izdelka.
Kožno	majhno opravilo: 0,1 µg/cm² (-) veliko opravilo: 1 µg/cm² (-)	Kvalitativna ocena Če upoštevate ukrepe za zmanjšanje, ne pride do izpostavljenosti ljudi. Vendar stika kože s praškom zaradi polnjenja apnene snovi ali neposrednega stika z apnom ni mogoče izključiti, če med uporabo ne nosite zaščitnih rokavic. To lahko občasno povzroči blago draženje, ki se mu preprosto izognete s takojšnjim izpiranjem z vodo. Kvantitativna ocena Uporabljen je bil model konstantnega razmerja ConsoExpo. Kontaktno razmerje za prah, ki se tvori med prelivanjem praška, je bil vzet iz pole z dejstvi za uporabo v načinu "naredi sam" ¹ (poročilo RIVM 320104007).
Oči	Prah	Kvalitativna ocena Če upoštevate ukrepe za zmanjšanje, ne pride do izpostavljenosti ljudi. Če ne nosite zaščitnih rokavic, ni mogoče izključiti prahu zaradi polnjenja apnenih snovi. Po nezgodni izpostavljenosti se priporočata hitro izpiranje z vodo in zdravniška pomoč.
Vdihavanje	Majhno opravilo: 12 µg/m³ (0,003) Veliko opravilo: 120 µg/m³ (0,03)	Kvantitativna ocena Zaradi nastajanja prahu med pretakanjem se prašek obdeluje z uporabo nizozemskega modela (van Hemmen, 1992, kot je opisano v poglavju 9.0.3.1 zgoraj).
Uporaba pripravkov iz apna v tekoči obliki ali obliki paste.		
Vsi načini izpostavljenosti	Ocena izpostavljenosti	Uporabljena metoda, komentarji
Pri zaužitju	-	Kvalitativna ocena Do izpostavljenosti pri zaužitju ne pride kot del predvidene uporabe izdelka.
Kožno	Brizgi	Kvalitativna ocena Če upoštevate ukrepe za zmanjšanje, ne pride do izpostavljenosti ljudi. Če med uporabo ne uporabljate zaščitnih rokavic, brizgov na kožo ni mogoče izključiti. Brizgi lahko občasno povzročijo blago draženje, ki se mu preprosto izognete s takojšnjim izpiranjem rok z vodo.
Oči	Brizgi	Kvalitativna ocena Če nosite ustrezna očala, ni pričakovati izpostavljenosti oči. Če pa med uporabo tekočih ali pastastih pripravkov iz apnene snovi ne nosite zaščitnih očal, še posebej v primeru del na stropu, ni mogoče izključiti brizgov v oči. Po nezgodni izpostavljenosti se priporočata hitro izpiranje z vodo in zdravniška pomoč.
Vdihavanje	-	Kvalitativna ocena Se ne pričakuje, ker je parni tlak apna v vodi nizek, do nastajanja meglic ali aerosolov pa ne pride.
Izpostavljenost po uporabi		
Ne predvideva se pomembne izpostavitve, ker se pripravek iz vodnega apna hitro pretvori v kalcijev karbonat in atmosferski ogljikov dioksid.		
Izpostavljenost okolja		
Če se za preprečitev izpusta apnene raztopine neposredno v komunalno odpadno vodo uporablja OC/RMM, ki se navezujejo na okolje, je pH dotoka naprave za čiščenje odplačne vode približno nevtralna, tako da ni izpostavljenosti biološki aktivnosti. Dotok naprave za čiščenje komunalnih odpadnih vod se pogosto nevtralizira, apno pa se lahko uporablja celo v pozitivnem smislu za nadzorovanje vrednosti pH kislih odplačnih voda, ki se jih čisti v bioloških WWTP-jih. Ker je vrednost pH dotoka naprave za čiščenje kanalizacije približno nevtralna, je vpliv na pH na prejemni segment okolja, kot so površinske vode, sediment in kopenski segment, zanemarljiv.		

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.13: Potrošniška uporaba absorbenta CO₂ v dihalnih aparatih

Format scenarija izpostavljenosti (2) o uporabah, ki jih izvajajo potrošniki

1. Naziv

Poljuben kratek naziv	Potrošniška uporaba absorbentov CO ₂ v dihalnih aparatih
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU21, PC2, ERC8b
Vključeni procesi, opravila in dejavnosti	Polnjenje vložka s formulacijo Uporaba dihalnega aparata z zaprtim krogotokom Čiščenje opreme
Metoda ocenjevanja*	Zdravje ljudi Kvalitativna ocena je bila opravljena za izpostavljenost pri zaužitju in stiku s kožo. Izpostavljenost pri dihanju je bila ocenjena skladno z Nizozemskim modelom (van Hemmen, 1992). Okolje Podana je kvalitativna utemeljitev ocene.

2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja

RMM	Mešanica natrijevega hidroksida in kalcijevega hidroksida je na voljo v granularni obliki. Poleg tega se doda opredeljeno količino vode (14-18 %), ki nadalje zmanjša prašnost absorbenta. Med ciklom dihanja kalcijev dihidroksid hitro reagira s CO ₂ , pri tem pa nastane karbonat.
PC/ERC	Opis dejavnosti, ki se nanašajo na kategorije izdelkov (AC) in kategorij izpustov v okolje (ERC)
PC 2	Uporaba dihalnega aparata z zaprtim krogotokom za npr. rekreacijsko potapljanje, ki vsebuje mešanico natrijevega hidroksida in kalcijevega hidroksida za absorpcijo CO ₂ . Vdihnen zrak teče skozi absorbent, tako da CO ₂ hitro reagira (katalizacija z vodo in natrijevim hidroksidom) s kalcijevim dihidroksidom, pri tem pa tvori karbonat. Zrak brez CO ₂ se lahko ponovno vdihava po dodatku kisika. Ravnanje z absorbentom: Absorbent se zavrže po vsaki uporabi in napolni pred vsakim potapljanjem.
ERC 8b	Močno razpršena notranja uporaba, posledica katere je vključen v ali na matrico

2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti potrošnikov

Značilnosti izdelka

Opis pripravka	Koncentracija snovi v pripravku	Agregatno stanje pripravka	Prašnost (če je pomembno)	Oblika embalaže
Absorbent CO ₂	78 - 84% Glede na uporabo so glavni sestavini dodani različni dodatki. Vedno se doda točno določeno količino vode (14-18 %).	Trdno, granularno	Zelo nizka prašnost (zmanjšanje za 10 % v primerjavi s praškom) Med polnjenjem vložka naprave za čiščenje plina ni mogoče izključiti nastajanja prahu.	4,5, 18 kg vsebnik
"Uporabljen" absorbent CO ₂	~ 20%	Trdno, granularno	Zelo nizka prašnost (zmanjšanje za 10 % v primerjavi s praškom)	1-3 kg v dihalnem aparatu

Uporabljene količine

Absorbent CO ₂ se uporablja v dihalnih aparatih	1-3 kg, odvisno od vrste dihalnega aparata
--	--

Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti

Opis opravila	Trajanje izpostavljenosti na dogodek	pogostost dogodkov
Polnjenje vložka s formulacijo	Pribl. 1,33 min na polnjenje, skupno < 15 min	Pred vsakim potapljanjem (do 4-krat)
Uporaba dihalnega aparata z zaprtim krogotokom	1-2 h	Do 4 potapljanja dnevno
Čiščenje in praznjenje opreme	< 15 min	Po vsakem potapljanju (do 4-krat)

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva				
Opis opravila	Izpostavljena populacija	Frekvenca dihanja	Izpostavljen telesni del	Ustrezna površina kože [cm²]
Polnjenje vložka s formulacijo	odrasli	1,25 m³/uro (lahka delovna aktivnost)	roke	840 (smernica REACH R.15, moški)
Uporaba dihalnega aparata z zaprtim krogotokom			-	-
Čiščenje in praznjenje opreme			roke	840 (smernica REACH R.15, moški)
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost potrošnikov				
Opis opravila	V notranjih prostorih/na prostem	Prostornina prostora	Hitrost izmenjevanja zraka	
Polnjenje vložka s formulacijo	NR	NR	NR	
Uporaba dihalnega aparata z zaprtim krogotokom	-	-	-	
Čiščenje in praznjenje opreme	NR	NR	NR	
Pogoji in merila, ki so povezana z informacijami in nasvet glede obnašanja za potrošnike				
Snov ne sme priti v stik z očmi, kožo ali oblačili. Ne vdihavati prahu Vsebnik naj bo dobro zaprt, da se izogne izsušitvi mešanici natrijevega hidroksida in kalcijevega hidroksida. Hraniti izven dosega otrok. Po rokovanju temeljito oprati. Če pride v stik z očmi, takoj izpirati z obilo vode in poiskati zdravniško pomoč. Ne mešati s kislinami. Za zagotovitev pravilne uporabe dihalnega aparata je treba pozorno prebrati navodila dihalnega aparata.				
Pogoji in izmerjene vrednosti, ki se nanašajo na osebno zaščito in higieno				
Med ravnanjem nositi primerne rokavice, očala in zaščitna oblačila. Uporabiti filtrirno polmasko (maska vrste FFP2 skladno z EN 149).				
2.2 Nadzorovanje izpostavljenosti okolja				
Značilnosti izdelka				
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti				
Uporabljena količina*				
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti				
Pogostost in trajanje uporabe				
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti				
Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva				
Privzet rečni pretok in razredčevanje				
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja				
V notranjih prostorih				
Pogoji in ukrepi, povezani s čistilno napravo za komunalne odplake				
Privzeta velikost sistema/naprave za čiščenje komunalnih odplak in tehnika čiščenja blata				
Pogoji in ukrepi, povezani z zunanjim čiščenjem odpadkov za odstranitev				
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti				
Pogoji in ukrepi za zunanjo predelavo odpadkov				
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti				
3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir				
Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene izpostavljenosti in ustrezni DNEL (izpeljana raven brez učinka) in je podan v oklepajih spodaj. Pri izpostavljenosti pri dihanju je RCR osnovan na akutnem DNEL za snov apnenca, ki znaša 4 mg/m³ (v obliki vdihljivega prahu) in odgovarjajoče ocene izpostavljenosti pri dihanju (v obliki prahu, ki se ga lahko vdihne). Tako RCR vključuje dodatno varnostno rezervo, ker respirabilni delež podfrakcija deleža, ki se ga lahko vdihne, skladno z EN 481. Ker so apenske snovi razvrščene med snovi, ki dražijo kožo in oči, je treba izvesti kvalitativno oceno za izpostavljenost kože in oči. Zaradi zelo specializirane vrste potrošnikov (potapljači, ki polnijo lastno napravo za čiščenje CO₂) se lahko predvideva, bodo navodila za zmanjšanje izpostavljenosti upoštevana				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Izpostavljenost ljudi		
Polnjenje vložka s formulacijo		
Vsi načini izpostavljenosti	Ocena izpostavljenosti	Uporabljena metoda, komentarji
Pri zaužitju	-	Kvalitativna ocena Do izpostavljenost pri zaužitju ne pride kot del predvidene uporabe izdelka.
Kožno	-	Kvalitativna ocena Če upoštevate ukrepe za zmanjšanje, ne pride do izpostavljenosti ljudi. Vendar stika kože s prahom zaradi polnjenja granularne mešanice natrijevega hidroksida in kalcijevega hidroksida ali neposrednega stika z granulami ni mogoče izključiti, če med uporabo ne nosite zaščitnih rokavic. To lahko občasno povzroči blago draženje, ki se mu preprosto izognete s takojšnjim izpiranjem z vodo.
Oči	Prah	Kvalitativna ocena Če upoštevate ukrepe za zmanjšanje, ne pride do izpostavljenosti ljudi. Pričakuje se minimalno količino prahu, ki nastaja pri polnjenju granularne mešanice natrijevega hidroksida in kalcijevega hidroksida, zato bo izpostavljenost minimalna tudi brez zaščitnih očal. Kljub temu se po nezgodni izpostavitvi priporočata hitro izpiranje z vodo in zdravniška pomoč.
Vdihavanje	Majhno opravilo: 1,2 µg/m³ (3 × 10 ⁻⁴) Veliko opravilo: 12 µg/m³ (0,003)	Kvantitativna ocena Nastajanje prahu med polnjenjem s prahom je bilo obdelano z nizozemskim modelom (van Hemmen, 1992, kot je opisano v poglavju 9.0.3.1 zgoraj) ob uporabi koeficienta zmanjšanja 10 za granularno obliko.
Uporaba dihalnega aparata z zaprtim krogotokom		
Vsi načini izpostavljenosti	Ocena izpostavljenosti	Uporabljena metoda, komentarji
Pri zaužitju	-	Kvalitativna ocena Do izpostavljenost pri zaužitju ne pride kot del predvidene uporabe izdelka.
Kožno	-	Kvalitativna ocena Zaradi značilnosti izdelka se lahko zaključi, da izpostavljenosti v stiku s kožo absorbentu pri dihalnih aparatih ni.
Oči	-	Kvalitativna ocena Zaradi značilnosti izdelka se lahko zaključi, da izpostavljenosti oči absorbentu pri dihalnih aparatih ni.
Vdihavanje	zanemarljivo	Kvalitativna ocena Dan je nasvet v obliki navodila za odstranitev vsega prahu pred polnjenjem sklopa naprave za čiščenje plina. Potapljači, ki polnijo lastne naprave za čiščenje CO ₂ predstavljajo posebno podpopulacijo med potrošniki. Ker je pravilna uporaba opreme in materialov v njihovem lastnem zanimanju se lahko predvideva, da bodo upoštevali navodila. Zaradi značilnosti izdelka in danih nasvetov v obliki navodil se lahko zaključi, da je inhalacijska izpostavljenost absorbentu med uporabo dihalnega aparata zanemarljiva.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Čiščenje in praznjenje opreme		
Vsi načini izpostavljenosti	Ocena izpostavljenosti	Uporabljena metoda, komentarji
Pri zaužitju	-	Kvalitativna ocena Do izpostavljenosti pri zaužitju ne pride kot del predvidene uporabe izdelka.
Kožno	Prah in brizganje	Kvalitativna ocena Če upoštevate ukrepe za zmanjšanje, ne pride do izpostavljenosti ljudi. Vendar stika kože s prahom zaradi praznjenja granularne mešanice natrijevega hidroksida in kalcijevega hidroksida ali neposrednega stika z granulami ni mogoče izključiti, če med čiščenjem ne nosite zaščitnih rokavic. Poleg tega lahko med čiščenjem vložka z vodo pride do stika z navlaženo mešanico natrijevega hidroksida in kalcijevega hidroksida. To lahko občasno povzroči blago draženje, ki se mu preprosto izognete s takojšnjim izpiranjem z vodo.
Oči	Prah in brizganje	Kvalitativna ocena Če upoštevate ukrepe za zmanjšanje, ne pride do izpostavljenosti ljudi. Vendar stik s prahom, do katerega pride pri praznjenju granularne mešanice natrijevega hidroksida in kalcijevega hidroksida ali med čiščenjem vložka z vodo, lahko v redkih primerih pride do stika z vlažno mešanico natrijevega hidroksida in kalcijevega hidroksida. Po nezgodni izpostavljenosti se priporočata hitro izpiranje z vodo in zdravniška pomoč.
Vdihavanje	Majhno opravilo: $0,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ($7,5 \times 10^{-5}$) Veliko opravilo: $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ($7,5 \times 10^{-4}$)	Kvantitativna ocena Nastajanje prahu med polnjenjem s praškom je obdelano z Nizozemskim modelom (van Hemmen, 1992, kot je opisano v poglavju 9.0.3.1 zgoraj) ob uporabi faktorja zmanjšanja količine prahu 10 za granularno obliko in faktorja 4, s katerim se zajame zmanjšana količina apna v "uporabljenem" absorbentu.
Izpostavljenost okolja		
Vpliv pH zaradi uporabe mešanice natrijevega hidroksida in kalcijevega hidroksida v dihalnih aparatih je po pričakovanjih zanemarljiv. Dotok naprave za čiščenje komunalnih odpadnih vod se pogosto nevtralizira, apno pa se lahko uporablja celo v pozitivnem smislu za nadzorovanje vrednosti pH kislih odplačnih voda, ki se jih čisti v bioloških WWTP-jih. Ker je vrednost pH dotoka naprave za čiščenje kanalizacije približno nevtralna, je vpliv na pH na prejemni segment okolja, kot so površinske vode, sediment in kopenski segment, zanemarljiv.		

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.14: Potrošniška uporaba vrtnega apna/gnojila

Format scenarija izpostavljenosti (2) o uporabah, ki jih izvajajo potrošniki				
1. Naziv				
Poljuben kratek naziv	Potrošniška uporaba vrtnega apna/gnojila			
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU21, PC20, PC12, ERC8e			
Vključeni procesi, opravila in dejavnosti	Ročna uporaba vrtnega apna, gnojila Izpostavljenost po uporabi			
Metoda ocenjevanja*	Zdravje ljudi Izvesti je treba kvalitativno ocenjevanje za izpostavljenost pri zaužitju in v stiku s kožo, kot tudi izpostavljenost oči. Izpostavljenost prahu je bila ocenjena skladno z Nizozemskim modelom (van Hemmen, 1992). Okolje Podana je kvalitativna utemeljitev ocene.			
2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja				
RMM	Ni integriranih ukrepov za zmanjševanje tveganja zaradi izdelka.			
PC/ERC	Opis dejavnosti, ki se nanašajo na kategorije izdelkov (AC) in kategorij izpustov v okolje (ERC)			
PC 20	Površinsko trosenje vrtnega apna z lopato/roko (najslabši primer) in združitev z zemljo. Izpostavljenost otrok pri igri po uporabi snovi.			
PC 12	Površinsko trosenje vrtnega apna z lopato/roko (najslabši primer) in združitev z zemljo. Izpostavljenost otrok pri igri po uporabi snovi.			
ERC 8e	Močno razpršena zunanja uporaba reaktivnih snovi v odprtih sistemih			
2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti potrošnikov				
Značilnosti izdelka				
Opis pripravka	Koncentracija snovi v pripravku	Agregatno stanje pripravka	Prašnost (če je pomembno)	Oblika embalaže
Vrtnarsko apno	100 %	Trdna snov, prašek	Zelo prašno	Razsuto pakiranje v vreče ali vsebnike za 5, 10 in 25 kg
Gnojilo	Do 20 %	Trdno, granularno	Malo prašno	Razsuto pakiranje v vreče ali vsebnike za 5, 10 in 25 kg
Uporabljene količine				
Opis pripravka	Količina, uporabljena na dogodek		Vir informacij	
Vrtnarsko apno	100 g/m ² (do 200 g/m ²)		Informacije in navodila za uporabo	
Gnojilo	100 g/m ² (do 1 kg/m ² (kompost))		Informacije in navodila za uporabo	
Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti				
Opis opravila	Trajanje izpostavljenosti na dogodek		pogostost dogodkov	
Ročna uporaba	Minute-ure Ovisno od velikosti obdelanega območja		1 opravilo letno	
Po uporabi	2 h (otroci, ki so komaj shodili in se igrajo na travi (priročnik o dejstvih izpostavljanja urada EPA)		Pomembno do 7 dni po uporabi	
Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva				
Opis opravila	Izpostavljena populacija	Frekvenca dihanja	Izpostavljen telesni del	Ustrezna površina kože [cm ²]
Ročna uporaba	Odrasli	1,25 m ³ /uro	Roke in podlahti	1900 (zbirka podatkov "naredi sam")
Po uporabi	Otroci/otroci, ki so komaj shodili	NR	NR	NR
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost potrošnikov				
Opis opravila	V notranjih prostorih/na prostem	Prostornina prostora	Hitrost izmenjevanja zraka	
Ročna uporaba	na prostem	1 m ³ (oseben prostor, majhno območje okoli uporabnika)	NR	
Po uporabi	na prostem	NR	NR	

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Pogoji in merila, ki so povezana z informacijami in nasvet glede obnašanja za potrošnike

Snov ne sme priti v stik z očmi, kožo ali oblačili. Ne vdihavati prahu. Uporabiti filtrirno polmasko (maska vrste FFP2 skladno z EN 149).
Vsebnik hraniti zaprt in izven dosega otrok.
Če pride v stik z očmi, takoj izpirati z obilo vode in poiskati zdravniško pomoč.
Po rokovanju temeljito oprati.
Ne mešati s kislinami in vedno dodati apno vodi in ne vodo apnu.
Združevanje vrtnarskega apna z zemljo ob naknadnem zalivanju olajša omenjen učinek.

Pogoji in izmerjene vrednosti, ki se nanašajo na osebno zaščito in higieno

Nositi primerne rokavice, očala in zaščitna oblačila.

2.2 Nadzorovanje izpostavljenosti okolja

Značilnosti izdelka

Zanos: 1 % (ocena v najslabšem primeru, ki temelji na podatkih iz meritev prahu v zraku kot funkcije razdalje od lokacije uporabe)

Uporabljene količine

Uporabljena količina	Ca(OH) ₂	2.244 kg/ha	Pri poklicni zaščiti kmetijske zemlje se priporoča, da ne presežete 1700 kg CaO/ha ali ustrezne količine 2244 kg Ca(OH) ₂ ha. Razmerje znaša trikratno količino, ki je potrebna za kompenzacije letnih izgub apna z izvlečenjem. Zaradi tega je v tem dosjeju kot osnova za oceno tveganja uporabljena vrednost 1700 kg CaO/ha ali ustrežajoča količina, ki znaša 2244 kg Ca(OH) ₂ /ha. Količina, ki se uporablja za druge različice apna, se lahko izračuna glede na njihovo sestavo in molekulsko maso.
	CaO	1.700 kg/ha	
	CaO.MgO	1.478 kg/ha	
	CaCO ₃ .MgO	2.149 kg/ha	
	Ca(OH) ₂ .MgO	1.774 kg/ha	
	Naravno hidravlično apno	2.420 kg/ha	

Pogostost in trajanje uporabe

Dovoljena je uporaba 1 dan/leto (enkrat letno). Več uporab na leto je dovoljenih, če se ne preseže celotne letne količine, ki znaša 1.700 kg/ha (CaO)

Okolijski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva

Ni relevantno za oceno izpostavljenosti

Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja

Uporaba izdelkov na prostem
Globina mešanja zemlje: 20 cm

Tehnični pogoji in merila na procesni ravni (vir) za preprečevanje izpusta

Ni neposrednih izpustov v sosednje površinske vode.

Tehnični pogoji in ukrepi za zmanjšanje ali omejitev izpustov, zračnih emisij in sprostitvev v zemljo

Zanos je treba čim bolj zmanjšati.

Pogoji in ukrepi, povezani s čistilno napravo za komunalne odplake

Ni relevantno za oceno izpostavljenosti

Pogoji in ukrepi, povezani z zunanjim čiščenjem odpadkov za odstranitev

Ni relevantno za oceno izpostavljenosti

Pogoji in ukrepi za zunanjo predelavo odpadkov

Ni relevantno za oceno izpostavljenosti

3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir

Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene izpostavljenosti in ustrezni DNEL (izpeljana raven brez učinka) in je podan v oklepajih spodaj. Pri izpostavljenosti pri dihanju je RCR osnovan na dolgoročnem DNEL za snov apnenca, ki znaša 1 mg/m³ (v obliki vdihljivega prahu) in odgovarjajoče ocene izpostavljenosti pri dihanju (v obliki prahu, ki se ga lahko vdihne). Tako RCR vključuje dodatno varnostno rezervo, ker respirabilni delež podfrakcija deleža, ki se ga lahko vdihne, skladno z EN 481.

Ker so apenske snovi razvrščene med snovi, ki dražijo kožo in oči, je treba izvesti kvalitativno oceno izpostavljenosti kože in oči.

Izpostavljenost ljudi

Ročna uporaba

Vsi načini izpostavljenosti	Ocena izpostavljenosti	Uporabljena metoda, komentarji
Pri zaužitju	-	Kvalitativna ocena Do izpostavljenost pri zaužitju ne pride kot del predvidene uporabe izdelka.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Kožno	Prah, prašek	Kvalitativna ocena Če upoštevate ukrepe za zmanjšanje, ne pride do izpostavljenosti ljudi. Vendar stika kože s prahom zaradi uporabe apnene snovi ali neposrednega stika z apnom ni mogoče izključiti, če med uporabo ne nosite zaščitnih rokavic. Zaradi relativno dolgega časa uporabe se pričakuje draženje kože. Temu se lahko preprosto izognete s takojšnjim izpiranjem z vodo. Predvideva se, da se bodo potrošniki, ki so že doživeli draženje kože, zaščitili. Zaradi tega se lahko za vsak pojav draženja kože, ki je reverzibilen, predvideva, da se ne bo ponovil.
Oči	Prah	Kvalitativna ocena Če upoštevate ukrepe za zmanjšanje, ne pride do izpostavljenosti ljudi. Če ne nosite zaščitnih rokavic, ni mogoče izključiti prahu zaradi uporabe apnenca na površini. Po nezgodni izpostavljenosti se priporočata hitro izpiranje z vodo in zdravniška pomoč.
Vdihavanje (vrtnarsko apno)	Majhno opravilo: 12 µg/m ³ (0,0012) Veliko opravilo: 120 µg/m ³ (0,012)	Kvantitativna ocena Ni modela, ki bi opisoval uporabo praškov z lopato/roko, zato je bilo kot najslabši primer uporabljeno navzkrižno primerjanje z modelom nastajanja prahu med dodajanjem praškov. Zaradi nastajanja prahu med pretakanjem se prašek obdeluje z uporabo nizozemskega modela (van Hemmen, 1992, kot je opisano v poglavju 9.0.3.1 zgoraj).
Vdihavanje (gnojilo)	Majhno opravilo: 0,24 µg/m ³ (2,4 * 10 ⁻⁴) Veliko opravilo: 2,4 µg/m ³ (0,0024)	Kvantitativna ocena Ni modela, ki bi opisoval uporabo praškov z lopato/roko, zato je bilo kot najslabši primer uporabljeno navzkrižno primerjanje z modelom nastajanja prahu med dodajanjem praškov. Formacija prahu med polnjenjem s prahom je obdelana z Nizozemskim modelom (van Hemmen, 1992, kot je opisano v poglavju 9.0.3.1 zgoraj) ob uporabi faktorja zmanjšanja prahu 10 v granularni obliki in faktor 5 za upoštevanje zmanjšane količine apna v gnojilu.
Po uporabi		
Skladno s PSD (Direktorat za varnost pesticidov v UK, po novem imenovan CRD) je treba izpostavljenost po uporabi nasloviti za izdelke, ki se uporabljajo v parkih ali v amaterskih izdelkih za obdelavo trat in rastlin, ki rastejo v zasebnih vrtovih. V tem primeru je treba kmalu po zdravljenju oceniti izpostavljenost otrok, ki lahko imajo dostopijo do teh območij. ZDA model urada EPA napoveduje izpostavljenost po uporabi za izdelke, ki se uporabljajo na zasebnih vrtovih (npr. tratah), za otroke, ki so komaj shodili, in se plazijo na obdelanem območju in preko peroralne poti, do česar pride zaradi prinašanja rok k ustom.		
Za obdelavo kisle zemlje se uporablja vrtno apno ali gnojilo. Zaradi tega se po uporabi na zemlji in posledičnem zalivanju učinek, ki povzroča nevarnost apna (alkalnost), hitro nevtralizira. Izpostavljenost apnenim snovem je v kratkem času po uporabi zanemarljiva.		
Izpostavljenost okolja		
Kvantitativnega ocenjevanja izpostavljenosti okolja se ne izvaja, ker delovni pogoji in ukrepi za zmanjševanje tveganja za potrošniško uporabo niso tako strogi kot tisti za poklicno zaščito kmetijske zemlje. Poleg tega je učinek nevtralizacije pH predvidena uporaba in želeni učinek v segmentu zemlje. Izpusti v vodo niso pričakovani.		

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.15: Potrošniška uporaba snovi apna v obliki kemikalij za čiščenje vode

Format scenarija izpostavljenosti (2) o uporabah, ki jih izvajajo potrošniki

1. Naziv

Poljuben kratek naziv	Potrošniška uporaba snovi apna v obliki kemikalij za čiščenje vode
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU21, PC20, PC37, ERC8b
Vključeni procesi, opravila in dejavnosti	Nakladanje, polnjenje ali ponovno polnjenje trdnih formulacij v vsebnik/priprava apnenega mleka Uporaba apnenega mleka v vodi
Metoda ocenjevanja*	Zdravje ljudi: Izvesti je treba kvalitativno ocenjevanje za izpostavljenost pri zaužitju in v stiku s kožo kot tudi izpostavljenost oči. Izpostavljenost prahu je bila ocenjena skladno z Nizozemskim modelom (van Hemmen, 1992). Okolje: Podana je kvalitativna utemeljitev ocene.

2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja

RMM	Ni z izdelkom integriranih ukrepov za zmanjševanje tveganja.
PC/ERC	Opis dejavnosti, ki se nanašajo na kategorije izdelkov (AC) in kategorij izpustov v okolje (ERC)
PC 20/37	Polnjenje in ponovno polnjenje (prenos apenske snovi (trdne)) apenskega reaktorja za čiščenje vode. Prenos apnenih snovi (trdnih) v vsebnik za nadaljnjo uporabo. Uporaba apnenega mleka v vodi po kapljicah.
ERC 8b	Močno razpršena notranja uporaba reaktivnih snovi v odprtih sistemih

2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti potrošnikov

Značilnosti izdelka

Opis priprava	Koncentracija snovi v pripravku	Agregatno stanje priprava	Prašnost (če je pomembno)	Oblika embalaže
Kemikalija za čiščenje vode	Do 100 %	Trdna snov, droben prašek	visoka prašnost (indikativna vrednost iz zbirke podatkov DIY, glejte poglavje 9.0.3)	Razsuto pakiranje v vrečah ali vedrih/vsebnikih.
Kemikalija za čiščenje vode	Do 99 %	Trdna snov, granule različnih velikostih (D50 vrednost 0,7 (D50 vrednost 1,75 (D50 vrednost 3,08)	Nizka prašnost (zmanjšanje za 10% v primerjavi s praškom)	Cisterna ali vrečke "Big Bags" oziroma vrečke

Uporabljene količine

Opis priprava	Količina, uporabljena na dogodek
Kemikalija za čiščenje vode v apnem reaktorju za akvarije	odvisno od velikosti vodnega reaktorja, ki ga želite napolniti (~ 100 g/l)
Kemikalija za čiščenje vode v apnem reaktorju za pitno vodo	odvisno od velikosti vodnega reaktorja, ki ga želite napolniti (~ do 1,2 kg/l)
Apneno mleko za nadaljnjo uporabo	~ 20 g/5 l

Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti

Opis opravila	Trajanje izpostavljenosti na dogodek	pogostost dogodkov
Priprava apnenega mleka (nakladanje, polnjenje in ponovno polnjenje)	1,33 min (zbirka podatkov "naredi sam", RIVM, poglavje 2.4.2, Mešanje in polnjenje praškov)	1 opravilo/mesec 1 opravilo/teden
Uporaba apnenega mleka v vodi po kapljicah	Več minut – ur	1 opravilo/mesec

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva				
Opis opravila	Izpostavljena populacija	Frekvenca dihanja	Izpostavljen telesni del	Ustrezna površina kože [cm²]
Priprava apnenega mleka (nakladanje, polnjenje in ponovno polnjenje)	odrasli	1,25 m³/uro	Polovica obeh rok	430 (poročilo RIVM 320104007)
Uporaba apnenega mleka v vodi po kapljicah	odrasli	NR	Roke	860 (poročilo RIVM 320104007)
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost potrošnikov				
Opis opravila	V notranjih prostorih/na prostem		Prostornina prostora	Hitrost izmenjevanja zraka
Priprava apnenega mleka (nakladanje, polnjenje in ponovno polnjenje)	V notranjih prostorih/na prostem		1 m³ (oseben prostor, majhno območje okoli uporabnika)	0,6 uro ⁻¹ (nespecifična soba v notranjem prostoru)
Uporaba apnenega mleka v vodi po kapljicah	V notranjih prostorih		NR	NR
Pogoji in merila, ki so povezana z informacijami in nasvet glede obnašanja za potrošnike				
Snov ne sme priti v stik z očmi, kožo ali oblačili. Ne vdihavati prahu Vsebnik hraniti zaprt in izven dosega otrok. Uporabite samo s primerno ventilacijo. Če pride v stik z očmi, takoj izpirati z obilo vode in poiskati zdravniško pomoč. Po rokovanju temeljito oprati. Ne mešati s kislinami in vedno dodati apno vodi in ne vodo apnu.				
Pogoji in izmerjene vrednosti, ki se nanašajo na osebno zaščito in higieno				
Nositi primerne rokavice, očala in zaščitna oblačila. Uporabiti filtrirno polmasko (maska vrste FFP2 skladno z EN 149).				
2.2 Nadzorovanje izpostavljenosti okolja				
Značilnosti izdelka				
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti				
Uporabljena količina*				
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti				
Pogostost in trajanje uporabe				
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti				
Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva				
Privzet rečni pretok in razredčevanje				
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja				
V notranjih prostorih				
Pogoji in ukrepi, povezani s čistilno napravo za komunalne odplake				
Privzeta velikost sistema/naprave za čiščenje komunalnih odplak in tehnika čiščenja blata				
Pogoji in ukrepi, povezani z zunanjim čiščenjem odpadkov za odstranitev				
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti				
Pogoji in ukrepi za zunanjo predelavo odpadkov				
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti				

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir

Količina tveganja (RCR) je količnik natančne ocene izpostavljenosti in ustrezni DNEL (izpeljana raven brez učinka) in je podan v oklepajih spodaj. Pri izpostavljenosti pri dihanju je RCR osnovan na akutnem DNEL za snov apnenca, ki znaša 4 mg/m³ (v obliki vdihljivega prahu) in odgovarjajoče ocene izpostavljenosti pri dihanju (v obliki prahu, ki se ga lahko vdihne). Tako RCR vključuje dodatno varnostno rezervo, ker respirabilni delež podfrakcija deleža, ki se ga lahko vdihne, skladno z EN 481.

Ker so apenske snovi razvrščene med snovi, ki dražijo kožo in oči, je treba izvesti kvalitativno oceno izpostavljenosti kože in oči.

Izpostavljenost ljudi

Priprava apnenega mleka (nalaganje)

Vsi načini izpostavljenosti	Ocena izpostavljenosti	Uporabljena metoda, komentarji
Pri zaužitju	-	Kvalitativna ocena Do izpostavljenost pri zaužitju ne pride kot del predvidene uporabe izdelka.
Pri stiku s kožo (prašek)	majhno opravilo: 0,1 µg/cm ² (-) veliko opravilo: 1 µg/cm ² (-)	Kvalitativna ocena Če upoštevate ukrepe za zmanjšanje, ne pride do izpostavljenosti ljudi. Vendar stika kože s prahom zaradi polnjenja apnene snovi ali neposrednega stika z apneno snovjo ni mogoče izključiti, če med uporabo ne nosite zaščitnih rokavic. To lahko občasno povzroči blago draženje, ki se mu preprosto izognete s takojšnjim izpiranjem z vodo. Kvantitativna ocena Uporabljen je bil model konstantnega razmerja ConsoExpo. Kontaktno razmerje za prah, ki se tvori med prelivanjem praška, je bil vzet iz zbirke podatkov za uporabo v načinu "naredi sam" (poročilo RIVM 320104007). Za granule je ocena izpostavljenosti še nižja.
Oči	Prah	Kvalitativna ocena Če upoštevate ukrepe za zmanjšanje, ne pride do izpostavljenosti ljudi. Če ne nosite zaščitnih rokavic, ni mogoče izključiti prahu zaradi polnjenja apnen. Po nezgodni izpostavljenosti se priporočata hitro izpiranje z vodo in zdravniška pomoč.
Vdihavanje (prašek)	Majhno opravilo: 12 µg/m ³ (0,003) Veliko opravilo: 120 µg/m ³ (0,03)	Kvantitativna ocena Zaradi nastajanja med pretakanjem se prašek obdeluje z Nizozemskim modelom (van Hemmen, 1992, kot je opisano v poglavju 9.0.3.1 zgoraj).
Vdihavanje (granule)	Majhno opravilo: 1,2 µg/m ³ (0,0003) Veliko opravilo: 12 µg/m ³ (0,003)	Kvantitativna ocena Nastajanje prahu med polnjenjem s prahom je bilo obdelano z nizozemskim modelom (van Hemmen, 1992, kot je opisano v poglavju 9.0.3.1 zgoraj) ob uporabi koeficienta zmanjšanja 10 za granularno obliko.

Uporaba apnenega mleka v vodi po kapljicah

Vsi načini izpostavljenosti	Ocena izpostavljenosti	Uporabljena metoda, komentarji
Pri zaužitju	-	Kvalitativna ocena Do izpostavljenost pri zaužitju ne pride kot del predvidene uporabe izdelka.
Kožno	Kapljice ali brizganje	Kvalitativna ocena Če upoštevate ukrepe za zmanjšanje, ne pride do izpostavljenosti ljudi. Če med uporabo ne uporabljate zaščitnih rokavic, brizgov na kožo ni mogoče izključiti. Brizganje lahko občasno povzroči blago draženje, ki se mu preprosto izognete s takojšnjim izpiranjem rok z vodo.

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Oči	Kapljice ali brizganje	Kvalitativna ocena Če upoštevate ukrepe za zmanjšanje, ne pride do izpostavljenosti ljudi. Če med uporabo ne uporabljate zaščitnih očal, brizgov v oči ni mogoče izključiti. Vendar do draženja oči kot posledica izpostavljenosti bistri raztopini kalcijevega hidroksida (apnena voda) pride le redko, blagemu draženju pa se z lahkoto izognete s takojšnjim izpiranjem oči z vodo.
Vdihavanje	-	Kvalitativna ocena Se ne pričakuje, ker je parni tlak apna v vodi nizek, do nastajanja meglic ali aerosolov pa ne pride.
Izpostavljenost okolja		
Vpliv pH zaradi uporabe mešanice apna v kozmetičnih izdelkih je po pričakovanjih zanemarljiv. Dotok naprave za čiščenje komunalnih odpadnih vod se pogosto nevtralizira, apno pa se lahko uporablja celo v pozitivnem smislu za nadzorovanje vrednosti pH kislih odplačnih voda, ki se jih čisti v bioloških WWTP-jih. Ker je vrednost pH dotoka naprave za čiščenje kanalizacije približno nevtralna, je vpliv na pH na prejemni segment okolja, kot so površinske vode, sediment in kopenski segment, zanemarljiv.		

Verzija: 14.0/SLO

Datum revizije: 01.12.2021

Scenarij izpostavljenosti številka 9.16: Potrošniška uporaba kozmetičnih izdelkov, ki vsebujejo snovi apna

Format scenarija izpostavljenosti (2) o uporabah, ki jih izvajajo potrošniki	
1. Naziv	
Poljuben kratek naziv	Potrošniška uporaba kozmetičnih izdelkov, ki vsebujejo apno
Sistematični naziv na podlagi deskriptorja uporabe	SU21, PC39, ERC8a
Vključeni procesi, opravila in dejavnosti	-
Metoda ocenjevanja*	Zdravje ljudi: Skladno s členom 14(5) (b) uredbe (ES) 1907/2006 tveganj za človeško zdravje ni treba upoštevati pri snoveh, vključenih v kozmetične izdelke v obsegu direktive 76/768/ES. Okolje Podana je kvalitativna utemeljitev ocene.
2. Delovni pogoji in ukrepi za obvladovanje tveganja	
ERC 8a	Močno razpršena notranja uporaba procesnih pripomočkov v odprtih sistemih
2.1 Nadzorovanje izpostavljenosti potrošnikov	
Značilnosti izdelka	
Ni pomembno, ker tveganja za zdravje ljudi zaradi take uporabe ni treba upoštevati.	
Uporabljene količine	
Ni pomembno, ker tveganja za zdravje ljudi zaradi take uporabe ni treba upoštevati.	
Pogostost in trajanje uporabe/izpostavljenosti	
Ni pomembno, ker tveganja za zdravje ljudi zaradi take uporabe ni treba upoštevati.	
Človeški dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva	
Ni pomembno, ker tveganja za zdravje ljudi zaradi take uporabe ni treba upoštevati.	
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost potrošnikov	
Ni pomembno, ker tveganja za zdravje ljudi zaradi take uporabe ni treba upoštevati.	
Pogoji in merila, ki so povezana z informacijami in nasvet glede obnašanja za potrošnike	
Ni pomembno, ker tveganja za zdravje ljudi zaradi take uporabe ni treba upoštevati.	
Pogoji in izmerjene vrednosti, ki se nanašajo na osebno zaščito in higieno	
Ni pomembno, ker tveganja za zdravje ljudi zaradi take uporabe ni treba upoštevati.	
2.2 Nadzorovanje izpostavljenosti okolja	
Značilnosti izdelka	
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti	
Uporabljena količina*	
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti	
Pogostost in trajanje uporabe	
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti	
Okoljski dejavniki, na katere obvladovanje tveganja nima vpliva	
Privzet rečni pretok in razredčevanje	
Drugi dani delovni pogoji, ki vplivajo na izpostavljenost okolja	
V notranjih prostorih	
Pogoji in ukrepi, povezani s čistišno napravo za komunalne odplake	
Privzeta velikost sistema/naprave za čiščenje komunalnih odplak in tehnika čiščenja blata	
Pogoji in ukrepi, povezani z zunanjim čiščenjem odpadkov za odstranitev	
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti	
Pogoji in ukrepi za zunanjo predelavo odpadkov	
Ni relevantno za oceno izpostavljenosti	
3. Ocena izpostavljenosti in sklicevanje na njen vir	
Izpostavljenost ljudi	
Izpostavljenost ljudi kozmetičnim izdelkom je zajeto z drugo zakonodajo, zato ni zajeto v uredbi (ES) 1907/2006 skladno s členom 14(5) (b) te uredbe.	
Izpostavljenost okolja	
Vpliv pH zaradi uporabe mešanice apna v kozmetičnih izdelkih je po pričakovanjih zanemarljiv. Dotok naprave za čiščenje komunalnih odpadnih vod se pogosto nevtralizira, apno pa se lahko uporablja celo v pozitivnem smislu za nadzorovanje vrednosti pH kislih odplačnih voda, ki se jih čisti v bioloških WWTP-jih. Ker je vrednost pH dotoka naprave za čiščenje kanalizacije približno nevtralna, je vpliv na pH na prejemni segment okolja, kot so površinske vode, sediment in kopenski segment, zanemarljiv.	

Konec varnostnega lista